

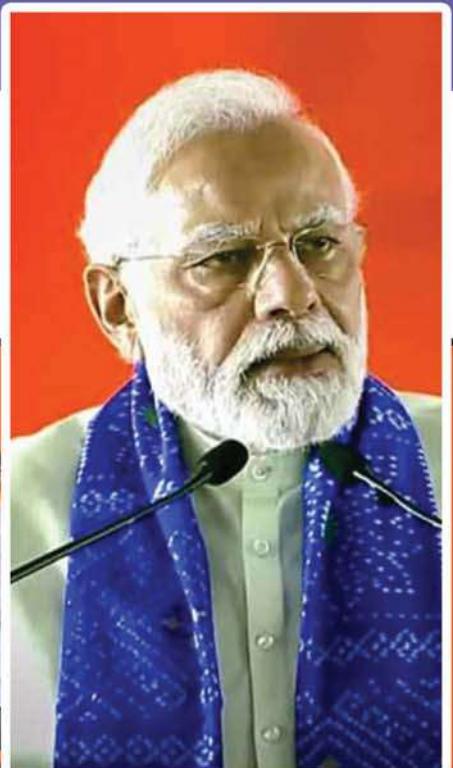
జగ్రత్త

కో 5124 - శ్రీ వభక్తుల అషాద శుద్ధ ద్వాదశి
11-17 జూలై 2022 వెల : ₹15/-

ఆల్ఫూల్లి
నినాదమే
మన ఆయుధం

ఆపరేషన్ దక్షిణ

భాగ్యనగర్లో జెప్పే విజయ సంకల్పం

జగ్రత్త చందాను చెల్లించడానికి ఏక్షపున్న కృష్ణ ఆర్.కోడ్సు మీ మొబైల్‌తో స్థాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S18970> అన్న బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

సంపూర్ణ భూ మండలమంతా వ్యాపించి ఉన్న భగవంతుకి ఏ పదము దర్శింప
చేస్తుందో అటువంటి తత్త్వాన్ని బోధిస్తున్న గురువులందరికి నమస్కారాలు.

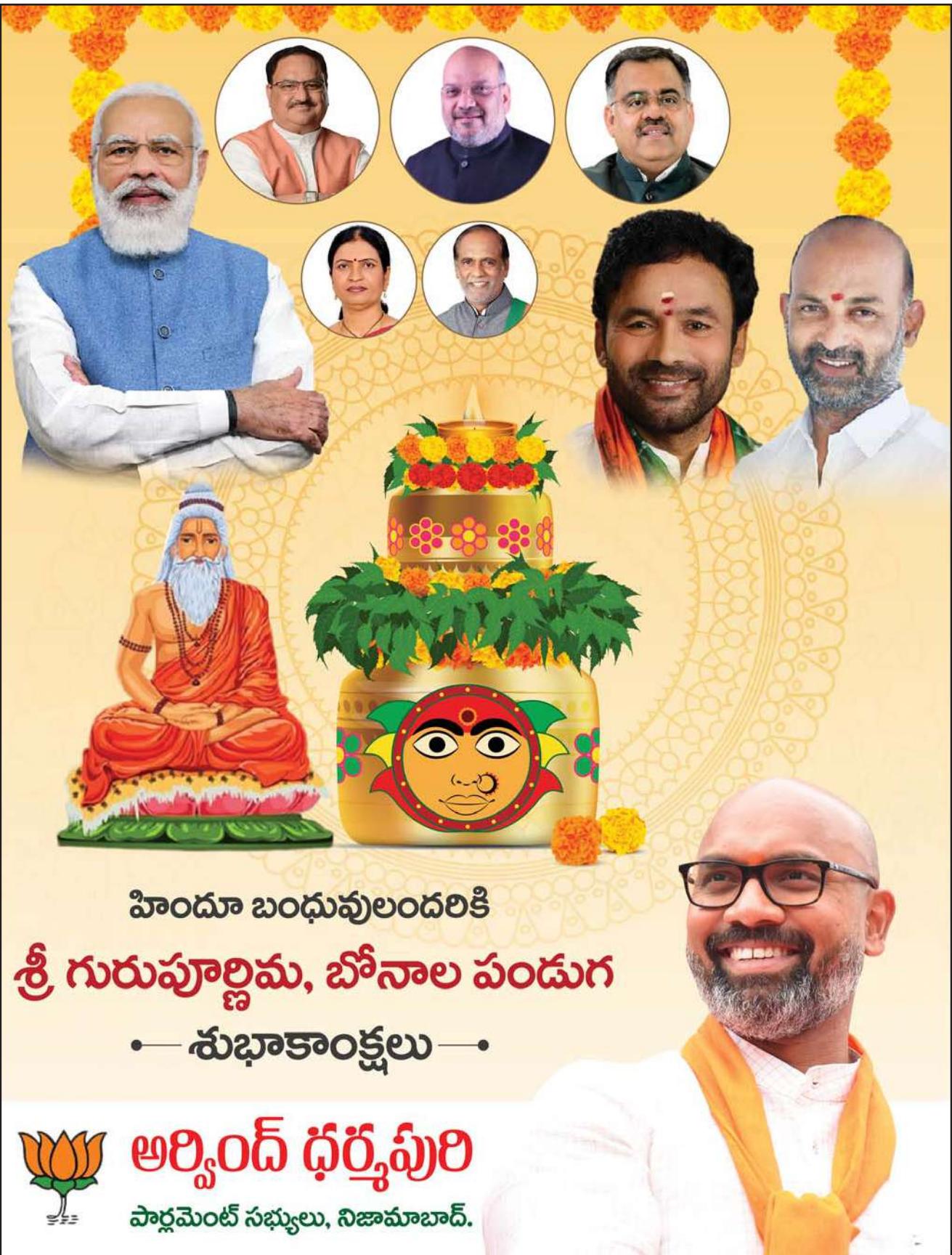

హిందూ బంధువులందరికి..

ఎఱిపుర్ణార్థమ్

(జాలై 13)

శుభాకౌంక్కలు

హిందూ బంధువులందరికి

శ్రీ గురుపూర్వార్థము, భోనాల పండుగ

— నుభాకాంక్షలు —

అర్పింద ధర్మపురి

వార్షమెంట్ సభ్యులు, నిజామాబాద్.

Printed & Published by Nagol Sreenivas Reddy on behalf of Jagriti Prakashan Trust and printed at Kala Jyothi Process Ltd, CFC 1&2, Raviryala, Maheswaram, Rangareddy - 501 359. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.
Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

**సర్వతోషన్ వివరాలు, ఫీర్యాడులు, వాయాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(కు.11 నుండి సా. 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.**

జి. తుకారాం సర్వతోషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

జాగ్రత్త చందా - సూచనలు

5 సం.ల చందా రూ.3000, సంపత్తర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అడ్రెసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొబైల్ నం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసిదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎన్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిక కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాల వసూలు చేసి పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రశీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్‌లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసిదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపలనిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగ్రత్త బ్యాంకు భాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust,
920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch.
IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని అంగ్దంలో రాయాలి.

**సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(కు.11 నుండి సా. 6 గంటల మధ్య)**

కె. దుర్గార్థి	అసోసియేట్ ఎడిటర్
కె. పారీష్	సబ్ ఎడిటర్

9959991304

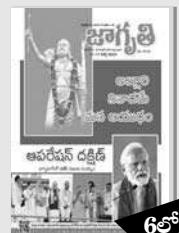
డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, ఎం. అనిత

మహారాష్ట్ర పరిణామాలు ఆధునిక భారత రాజకీయాలకీ, రాజకీయ పక్షాలకీ కూడా గుణపారమే. మితవాద పార్టీలకే కాదు, నేతి బీర్లో నేయ చందూనానే ఉన్న 'అతివాద' పార్టీలకు కూడా అవి చక్కని గుణపారాలే. ఏ పార్టీ అయినా తనదైన పంథానూ, ముద్రనూ గాలికొదిలేసి, ఆ పార్టీల వ్యవస్థాపకుల ఆశయాలకు నీట్లాదిలేసి అధికారం కోసం వెంపర్లడితే వాటి మరణశాసనం అవి స్వయంగా రాసకుస్తుటే. కొత్త అవశారం కోసం వాతలు పెట్టుకుంటే, తోకలు కత్తిరించుకుంటే, కొమ్ములు మొలిపించుకుంటే అధోగతి తప్పదు. పగలు యాంటీ నాచ్, రాత్రి ప్రోసాచ్ అన్నట్టు, హిందూభర్యం దగ్గర సెక్కులఱిజం, మైనారిలీల దగ్గర బుజ్జిగింపు పాట పాడితే తన గొయ్యా తాను తప్పునుట్టే. మహారాష్ట్రలో శివసేన ఇటీవలి పతనంలో ఇదే కనిపిస్తుంది. శివసేన గుర్తు పులి. దానికి చారలు చెరిపేసి, కోరలు వీకేసి మచ్చల పిల్లిని చేస్తే తాత్కాలికంగా సింపోసనం దక్కిందేమో కానీ, పరువు మాత్రం శాశ్వతంగా పోయింది. ఇంతల్ని హిందూష్టు అభిమానం కూడా ఇద్దరు సాధువులు దారుణ హత్యకు గదైనా నోరు విప్పలేకపోయింది.

1966లో కేవలం బొంబాయి కేంద్రంగా ఏర్పడిన పార్టీ శివసేన. బయటివారు వరెన్న మరాలా అన్న నినాదం ఆ పార్టీకి బలం, బలహిత కూడా. క్రమేణ అలాంటి ముద్ర నుంచి బయటపడానికి అది చాలా కష్టపడవలసి వచ్చింది. కానీ శివసేన హౌలిక సిద్ధాంతం హిందుత్వం, హిందూ జాతీయివాదమే. 1980 డశకంలో పార్టీ అనుహ్యంగా ఎదిగింది. ఆ క్రమంలోనే బీజేపీకి దగ్గరయింది. అయిధ్య ఉద్యమంలో దూకుడుగా వ్యవహారించినది కూడా. డిసెంబర్ 5, 1992న ఆ పార్టీ అధికార పత్రిక 'సామూహి' చేసిన వ్యాఖ్యలు ఇందుకు చిన్న ఉండాహరణ. 'అయిధ్య వెళుతున్న ఒక్కాక్షు శివసైనుకు ఎలా కనిపించారు?' ఎనుగు కుంభస్థలం మీదకి లంఘించే కొదమసింహంలా భాసించలేదా? కొండను పిండి చేయడానికి ఉరుకుతున్న భద్రమృగంలా కనిపించలేదా? ఈ హిందూవీరులకు మన ఆశీస్తులు అందించాలి...' ఇలా సాగింది. సోనియా గాంధీ మీద బాల్

శాలివాహన 1944 శ్రీ శభ్దక్తి అంద శుధ్య ద్వాదశి

ముఖుపత్త కథనం

అలుల్లాలి నినాదమే

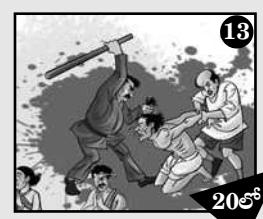
మన ఆయుధం

లోపలి పేజీలలో...

జాతీయం
పంజాబ్ లో మళ్ళీ
వేర్వాటువాద ఛాయలు

16 శాయలు

ధారావాహిక నవల

లంబసింగి రోడ్డు

- డా. గోపరాజు నారాయణరావు

20 శాయలు

జాగ్రత్త

ప్రంపాణ్డియం

తాక్క ఆగ్రహం ఎలాంటిదో తెలిసిందే. జూన్ 2010లో జనగణన సంచర్యంగా అయిన ఇలా రాశారు, 'కులం సంగతి పక్కన పెట్టండి. సోనియా గాంధి తన మతం ఏదని చెబుతుంది? ఇది జాతికి తెలియాలి' అని. దసరా సంచర్యంగా బాల రాక్రీ ఇచ్చే ఉపస్థితిల వాడి వేడి కూడా దేశానికి తెలిసినదే. మనని మొగలాయలు 600 ఏక్కు ఏలారు. ట్రిటీవ్ వాళ్ళ 150 ఏక్కు పాలించారు. మనలో ఒకరు ఎదిగి వచ్చి పాలన చేపడితే అది మనకు నచ్చదు. మనం దిగుమతి చేసుకున్న నాయకులనే ఇష్టవఢతాం' అన్నారు, 2007లో. ఈ వ్యాఖ్యా

ఉద్ధవ స్వయంకృతం

సోనియా భారతదేశ నాయకత్వం కోసం అట్టులు చాస్తున్న సమయంలో చేసినదే. బాల రాక్రీ చనిపోవడానికి కాస్త ముందు, నవంబర్ 17, 2012న సోనియా, రాపుల్, ప్రియంక, రాబర్త్ వాప్రా, అహ్వాద్ పటేల్ని ఉద్దేశించి, 'ఈ ఐదుగురిని నాశనం చేయాలి. దేశం నుంచి బయటకి విసిరివేయాలి' అన్నారు. ఆఖరికి బాల రాక్రీ కన్యమునిన రెండేళ్ళ తరువాత కూడా జనవరి, 2015లో రాజ్యాంగ వీరిక నుంచి 'సెక్యులర్', 'సోషలిస్ట్' పదాలను తొలగించాలని శివసేన వ్యాఖ్యానించింది. ఆనాటి వరకూ కూడా అదే ఆ పార్టీ వైభారి. శివసేన దృష్టిలో భారత అంటే హిందూదేశమే. కాబట్టి ఆ పదాలు ఈ దేశానికి అవసరం లేదని వ్యాఖ్యానించింది. ఆ రెండు మాటలను 1976లోనే 42వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా చేపున సంగతి తెలిసిందే.

1985 నాటికి ఆ పార్టీ బొంబాయి, ధానేలను దాటి కొంత విస్తరించింది.

11 జూలై 2022, సామాజికమారం

అసతో మా స్థానములు తమసా మా జ్ఞాతిర్థముయ మృత్యుర్మా అమృతంగమయ - జ్ఞాంధ్రాకోసించత్

గణేశ్ ఉత్సవాలకు సర్వం తానే అయింది. పీధులలో మహా హరతులు పట్టే సంప్రదాయాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. ఆఖరికి తిలక్ మహారాజ్ ప్రారంభించిన సామూహిక గణేశ్ ఉత్సవాలు శివసేన సాంత ఉత్సవాలన్నట్టే కనిపించాయి. ఇది ఆ పార్టీ హిందూత్వ ముద్రకు తిరుగులేని రుజువు. 1985లో బీజీపీ, సేనలకు కలిపి 16 స్థానాలే ఉన్నాయి. 1989లో ఆ రెండు పార్టీలు కలిపాయి. కానీ శివసేన కొన్ని పోకడల ప్రభావం మహారాష్ట్ర శాఖ ఏద పడకుండా బీజీపీ జగర్త పడిందనే చెప్పాలి. కొన్ని విషయాలలో ఎవరి అభిప్రాయాలు వారివి అన్న రీతిలో వ్యవహారించి, ఎవరి ఉనికిని వారు సుస్థిరంగా ఉంచుకున్నారు. 1991లో ఆ రెండు పార్టీల కూటమికి 94 స్థానాలు వచ్చాయి. 1995లో 138 స్థాన్లు సాధించి కాంగ్రెస్ పార్టీకి అధికారం దక్కుండా చేశాయి. 2019 ఎన్నికల తరువాత పరిషామాలు, వాటి వర్షవసానమని అనుకోదగిన నిన్న మొన్నటి మార్గులు తెలిసినవే. ఇప్పుడు శివసేన దాదాపు రాక్రీల నుంచి బయటపడుతుందనే అనిపిస్తుంది. ఉద్ధవ మంత్రిమండితోకి తీసుకున్న ఇద్దరు మంత్రులు ఇప్పుడు జ్ఞాతో ఉన్నారు.

ఉద్ధవ రాక్రీ నిన్నందేహంగా తండ్రి ఆత్మను క్రోభ పెట్టారు. శివసేనను మట్టుపెట్టుడమే బీజీపీ ధైయమని తొందరపాటుగా మాట్లాడుతున్నారు. ఈ మొత్తం పరిషామంలో శల్య సారథ్యం వహించిన శరద్ పవార్ పార్టీ ఎన్సిపీకి ఏమి కాలేదు. కానీ శివసేనకి ఈ రెండేళ్ళలోనే చేయగలిగినంత చేటు చేసిశారు. అసెంబ్లీలో నాలుగో స్థానంలో కాంగ్రెస్కూ ఏమి జరగలేదు. ఇక బీజీపీ తన ఉనికిని తాను కాపాడుకుంది. అంటే శివసేన మాత్రమే గదాఘాతానికి గుర్తింది. బాల రాక్రీ, ఆయన నాయకత్వంలోని శివసేన ఉద్దేశాలు, వజ్రస్ఫురమైన విష్ణుసాలు తెలిసి కూడా ఎన్సిపీ, కాంగ్రెస్ ఏ ముఖం పెట్టుకుని ఆ పార్టీతో కలసి అధికారం పంచుకున్నాయి? ఈ ప్రశ్న అధికార యావ తప్ప, సిద్ధాంతాలు, నీతి, నిజాయితీ ఏమి లేని ఎన్సిపీ, కాంగ్రెస్లను అడగాలి. ఆదే సమయంలో శివసేనను కూడా అడగడం మరవిపోకూడదు.

ప్రత్యేక వ్యాసం
జ్ఞాన ప్రదాతలకు
దివ్య జీవీతులు

26లో

కథ
అటువిడుపు
- మీనాక్షి శ్రీనివాస్

32లో

అంతర్జాతీయం
ఇటీ మోది దొత్యనీతి

36లో

కథ
అపరోక్షం
- నాచెళ్ల అనూరాధ

40లో

- 11	తరుటిమటి.... మహిళా వాటి (మహిళ)	- 38
- 18	మాటి అటుగాళ్ళకు అండగా బీసిసీష (క్రీడ)	- 43
- 23	స్వామి చాత్రవర్తి భవన్ చూశాక..	- 44
- 24	బాలజాగ్రత్తి	- 46
- 28	వారఫలాలు	- 48
- 30	పదరసం	- 49
- 35	నిరాశాజనకంగా ప్రథమార్థం! (సినిమా)	- 50

'ఆపేషన్ దక్కిటో' (ముఖపత్ర కథనం)

ఆధ్యాత్మికం

గుండు వేంకట కృష్ణమూర్తి (అజాదీ కా అమృత్ మహాత్మువ్)

స్వరాజ్య ఉద్యమంలో హరిజనాభ్యూదయం

హృత్యల వెనుక విచేశి ఉగ్రకులు (జాతీయం-1)

తెలుగు భాషామత్తుల్లి కంఠాభరణం - శ్రీ శివభారతం

వార్తా విశేషాలు

అల్లూరి నినాదమే మ

చరిత్ర పుటులలో ఉండే మనదైన మట్టి వాసనను గమనిస్తేనే, గుండె నిండా ఆప్సూణిస్తేనే చరిత్ర సలిగా అర్థమపుతుంది. పేరుకు భారతీయులే ఆయనా విదేశీ సిద్ధాంతాల చట్టం నుంచి, రంగుటద్దాల నుంచి చూసే వారికి మన చరిత్ర వైవిధ్యం అర్థం కాదు. అందుకే భారతీయ వైవిధ్యమూ అర్థం కావడం లేదు. తేదీలూ, కార్యకారణ సంబంధాలూ వెతుక్కుంటూ, చరిత్ర నుంచి పొందవలసిన స్వార్లిని విస్తరిస్తున్నారు. దేశ గతమంటే వర్తమాన తరానికి భవిష్యత్తును గురించి దృష్టిని ప్రసాదించేది.

అలాంటి సముస్తత దృక్షథం కలిగిన వారు భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోది. కాబట్టి అల్లూరి శీరామరాజు అనే సీతారామరాజు ఉద్యమంలోని తాత్క్రికతను గుర్తు పట్టారు. దమ్ముంటే మమ్మల్ని ఆపండి అంటూ శీరామరాజు నాడు జుటీపీ సాపూర్జ్యానికి సహాలు విసిరారు. ఇప్పుడు 130 కోట్ల మంది ఆయన స్వార్లితో మన వ్యతిరేకులకు అలాగే, దమ్ముంటే మమ్మల్ని ఆపండి అని సహాలు విసరాలి. సీతారామరాజు 125వ జయంతి సందర్భంగా ఆ యుగపురుషుడు జస్తుస్తు స్వార్లితో మనం ముందుకు నడిస్తే మనల్ని ఎవరూ ఆపలేరు' అన్న గోప్త సందేశం ప్రధాని హృదయం నుంచి ఉప్పాంగిందంటే, మనదైన చరిత్రను దేశీయమైన దృష్టితో దర్శించడమే

కారణం. ఈ జూలై 4న అల్లూరి సీతారామరాజు 125వ జయంత్యుష్ణవాలకు పాత పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా భీమవరం వచ్చిన ప్రధాని మోది ఆ చరిత్ర పురుషుడి, యుగపురుషుడి ఖ్యాతిని, స్వార్లిని దేశ ప్రజలందరికీ పరిచయం చేశారు. అది ఎంత అవసరమో ఆయనకి తెలుసు. భారతీయులందరి తరఫున సీతారామరాజుకూ, ఆయన వెంట నడిచి త్యాగాలు చేసిన గిరిజన వీరులకు పాదాళివందనం చేస్తున్నానంటూ అనన్య సామాన్యమైన సంస్కరాన్ని ప్రదర్శించారు. పరిపూర్ణ స్వరాజ్య సమర చిల్తు ఆవిష్కరించుకోవలసిన అవసరాన్ని వ్యక్తికలించారు. ఆజాదీ కా అమృత మహేశ్వరాల వేళ జిల్లిన ఈ కార్యక్రమం

సంపూర్ణ భూ సుండరముండా న్యాసించి ఉన్న భగవంతుణ్ణి న పదుము నీర్చించి చేస్తుందో లభునండి తస్వాన్ని చేధస్తున్న సురువులందరికి నమస్కారాలు.

పొందూ బంధువులందరికి..

గుర్యార్థార్థి మధుకాంచ్చు

ఓపిత ఓమా పోలసీ కుటుంబ భద్రతకు చాలా ముఖ్యమైనది

ఏడుటొడ్డ శీసివాస రెడ్డి

ఎల్.ఐ.సి. డెవలమెంట్ అఫీసర్ (అప్టైన్) చెటుపుల్, భువనగిల యాదార్లి.

ఏడుటొడ్డ ఐవేకవర్ధన రెడ్డి

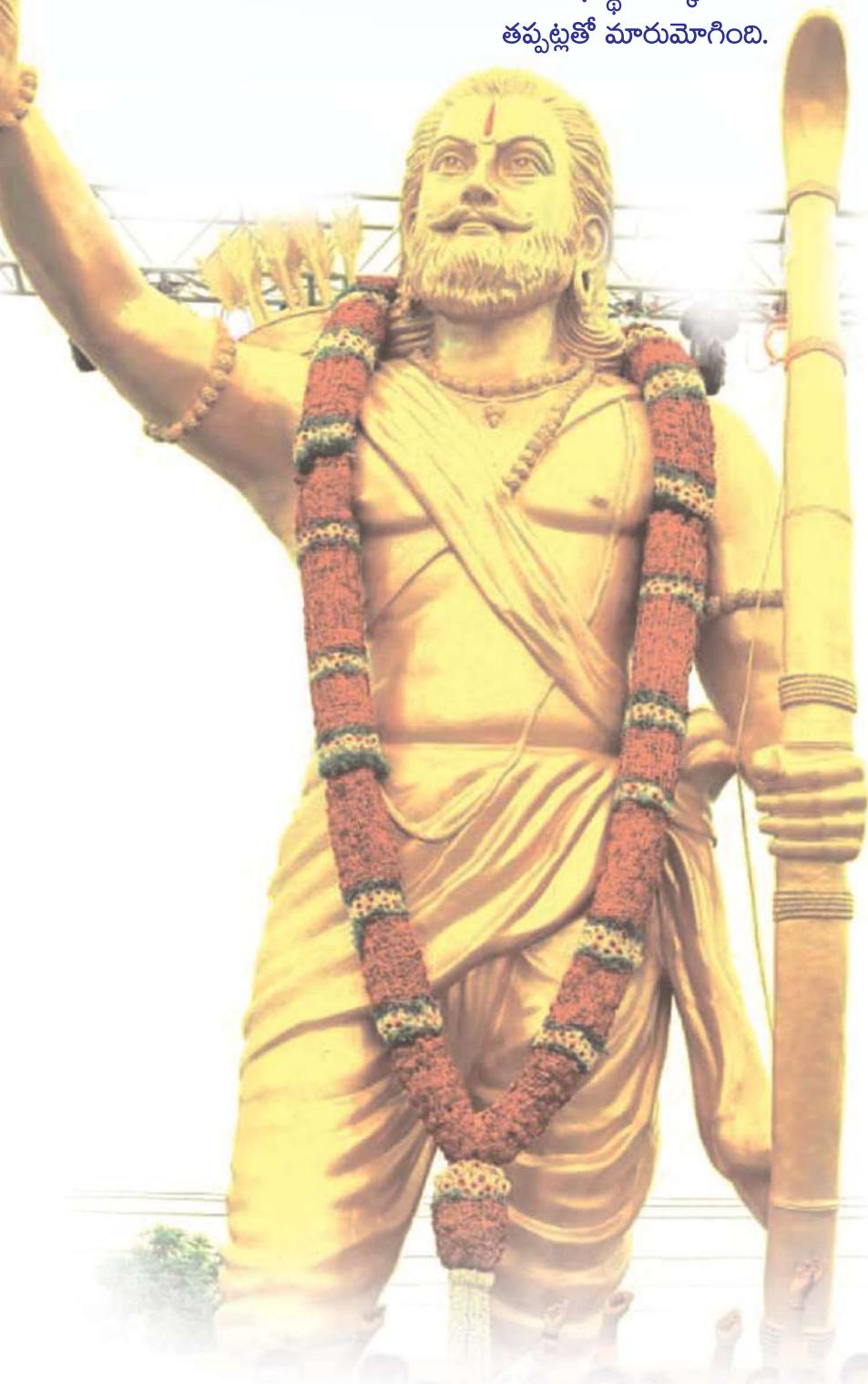
ఎల్.ఐ.సి. డెవలమెంట్ అఫీసర్ షైతస్వపుల, ప్రాదురాబాద్

నాన ఆయుధం

మొత్తం ఆ మహాత్మావాలకే
మక్కలాయిమానంగా
భాసుల్లేదేనంటే అతిశయోక్తు
కాబోదు. 30 అడుగుల
సీతారామరాజు కాంస్య విగ్రహాశ్రీ
ప్రధాని ఆవిష్కరించడం మరింత
శేఖనిచ్చింది. అల్లారి
కుటుంబికులు, మల్లదీర
కుటుంబికులు, గవర్నర్
విశ్వభూషణ హరిచంద్రన్,
కేంద్రమంత్రి జి. కిషన్‌రెడ్డి,
మయ్యమంత్రి హైస్
జగన్‌హన్‌రెడ్డి, ప్రముఖ
చలనచిత్ర నటుడు చిరంజీవి,
రాష్ట్ర జీజేపీ అధ్యక్షుడు సోము
వీరాజు, నటి, మంత్రి రోజు ఈ
కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.
గోదావరి తీరంలో మోది ఇచ్చిన
ఉపన్యాసం చలితు పునాదిగా
సాగిన దేశభక్తి పారమే.

మన్యం వీరుడు అల్లారి, మా నాయకుడు అల్లారి
సీతారామరాజు. తెలుగు వీర లేవరా! బీక్షుబాసి
నాగరా! మహానాయకుడు పుట్టిన ఈ నేల మీద
కలుసుకోవడం అద్భుతం' అంటూ నరేంద్ర మోది
తెలుగులో పలకడంతో సభాస్థలి ఒక్కసాలిగా
తప్పట్లతో మారుమోగించి.

అల్లారి విగ్రహాన్ని
పర్మచౌక్కా తప్పటిస్తున్న మోది

ఏడాది పాటు జయంత్యత్వవాలు : జి.కిషన్‌రెడ్డి, కేంద్రమంత్రి

ఆల్లారి చరిత్ర గురించి తనకు తెలుసని ఆయన జయంత్యోవాలను ఘనంగా చేయాలని ఆక్ర్యకమాల్సో పాల్గొనేందుకు తాను వస్తొని ప్రధాని నరేంద్రమోది నాకు మాట ఇచ్చారు. ఇచ్చిన మాట ప్రకారం వచ్చారు. దేశానికి స్వాతంత్యం వచ్చి 75 ఏళ్లు పూర్తియిన సందర్భంగా ఆజాదీ కా అమృత్ మహోత్సవం జరువుకుంటున్నాం. మోది నేత్యత్వంలో దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, కేంద్రం, విదేశాల్లో ఉన్న భారతీయులు, ఎంబసీలు, దేశంలోని భారతీయులంతా ఈ పండగను అనందంతో జరువుకుంటున్నారు. జూలై 4, 2022 నుంచి 2023 జూలై 4 వరకు దేశ వ్యాప్తంగా అల్లారి 125వ జయంత్యోవాలను భారత ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తుంది. అల్లారి కుటుంబం, గిరిజన సైన్యం, మల్లుదొర, వీరయ్యదొర, ఎందు పదాలు, సంకోజ ముక్కదు, వేగిరాజు సత్యనారాయణరాజు, గోకిరి ఎల్రేసు కుటుంబాలను కలసి పారి నుంచి స్వాతంత్యం పొందాలి. ఈ ప్రపంచంలో ఉద్యోగాలు చేసిన మహానుభావుల్లో అల్లారిది భిన్నమైన శైలి. బ్రిలీస్టర్లకు ముందుగా చెప్పి పోలీస్ సేపన్‌ప్పె దాడిచేసిన ద్విర్యవంతుడు. ప్రతి గ్రామం, పంచాయితీ, యువజన సంఘాలు, మహిళా సంఘాలు అల్లారి గురించి తెలుసుకుని స్వాతంత్యం పొందాలి.

దొ దావు తోమిద్ది దశాబ్దాలు సాగిన భారత స్వాతంత్య సమరంలో గిరిజనులు చేసిన త్యాగాలను గుర్తు చేసే విధంగా, చరిత్ర ప్రస్తుతాలు మరచిన ఆత్మాగుర్తుల గాఢలను ఇప్పుడు ఇంటింటికి చేర్చాలన్న ఆకాంక్షను వ్యక్తికిస్తూ, తమ ప్రభుత్వం గిరివుతుల వెతలు తీర్చుడానికి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నదో మేళవించి ప్రధాని మోది తన అద్భుత ఉపస్థితాన్ని సాగించారు. తప్పులను చక్కడిద్దే వనిని మోది ప్రభుత్వం ఒక దీక్షతో చేసుపుది. ఆ క్రమంలోనే చరిత్ర రచనలో జరిగిన తప్పులపై కూడా దృష్టి పెట్టిందనే అనుకోవాలి. మైదాన ప్రాంతంలో ఎంత స్వాతంత్యం పోరాటం సాగిందో, దానితో సమంగానే, ఇంకా చెప్పాలంటే ఇంకా ఎంతో ముందు నుంచే కొండకోసలలోను పోరాటం జరిగింది. ఆ రెండు పోరాటాల ధైయం అంగీయ పాలనే. కాబట్టి ఆ చరిత్రలు కూడా ఇప్పుడు

వెలుగు చూడాలన్న ఆశ్చర్యం ఆయన మాటలలో వ్యక్తమైంది. ఈ విషయంలో తమ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధి ఎంతటిదో ఇప్పటికే రుజువు చేసుకున్నారు. ముందా తెగ నాయకుడు బిర్మా ముందా లిగ్రషన్‌న్ని పార్వతమెంటులో ఆవిష్కరించింది ప్రభుత్వం. ఆయన తన ఉపస్థానంలో అన్ని పంధాలలో ఉద్యమించిన వారి పేరు పలికారు. చరిత్ర రచన పట్ల ఉండులిన వార్షావిక దృక్పథం ఏమిటో లెల్లిడించారు. ఇప్పుడు దేశానికి కావలనింది ఇదే. వైద్యానాలలో, కొండకోసలలో, విదేశాలలో, జాతీయ కాంగ్రెస్‌లో, జాతీయ కొంగ్రెస్ కు బయట ఉండి... ఎలా పోరాడినా అది దేశం కోసం జరిగిన పోరాటం. త్యాగం. దానికి గుర్తింపు రావాలి.

అల్లారి సీతారామరాజు, మస్యం గిరిజన వీరుల పోరాటం, త్యాగాలు, వీరగాఢలే 130 మంది భారతీయులను సంకల్ప సిద్ధి కోసం ముందుకు

నిషిఫ్సున్నాయిని ప్రధాని నరేంద్రమోది తెలిపారు. దేశానికి స్వాతంత్యం సిద్ధించి 75 ఏళ్లు పూర్తియిన సందర్భంగా కేంద్ర సాంస్కృతిక, పర్యాటక శాఖ ఆధ్యర్యంలో 'ఆజాదీ కా అమృత్ మహాత్మావ్' కార్యక్రమాన్ని దేశవ్యాప్తంగా ఏడాది పాటు నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో భాగంగా స్వాతంత్య సమరయోధులను స్వరించుకుని, వారి జీవిత విశేషాలను అందరికి తెలియచేసేలా కార్యక్రమాలు జరువుతున్నారు. మన రాష్ట్రంలో మస్యం వీరుడు, స్వాతంత్య సమరయోధు అల్లారి సీతారామరాజు గిరిజనుల హక్కుల కోసం ల్రిటీష్ వారిపై తన జీవితంతం పోరాడి మరణించారు. అయిన జన్మించి 125 ఏళ్లు అయిన సందర్భంగా ఏడాది పాటు దేశవ్యాప్తంగా ఉత్సవాలు నిర్వహించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. అలాగే ల్రిటీష్ ప్రభుత్వానికి వ్యక్తిరేకంగా తమ స్వేచ్ఛకోసం గిరిజనులు చేసిన ఉద్యమం రంప తిరుగుబాటుగా ప్రసిద్ధి చెందింది. ఆజాదీ కా అమృత్ మహాత్మావ్ ఇంటింటికి తీసుకువెళ్లాలి. ఆ చరిత్రను నిర్మించాడనికి కేంద్రం కంకణం కట్టుకున్నది. **» స్వాతంత్యం తెచ్చుకోవడానికి జరిగిన పోరాటం, అందులోని ఘటనలు ప్రజలకు తెలియచేయాలన్నదే కేంద్రం ఆశ్చర్యం. అది అల్లారి ఉద్యోగ ఘుట్టంతో నేను ప్రారంభించడం నా అద్భుతం.**

- » స్వాతంత్యం పోరాటంలో గిరిజన సోదరులు చేసిన బలిదానాలు చరిత్ర పుటులలో సరిగా కనిపించకపోవచ్చు. ఇవాళ ఆ చరిత్రలను ఇంటింటికి తీసుకువెళ్లాలి. ఆ చరిత్రను నిర్మించాడనికి కేంద్రం కంకణం కట్టుకున్నది.
- » స్వాతంత్యం తెచ్చుకోవడానికి జరిగిన పోరాటం, అందులోని ఘటనలు ప్రజలకు తెలియచేయాలన్నదే కేంద్రం ఆశ్చర్యం. అది అల్లారి ఉద్యోగ ఘుట్టంతో నేను ప్రారంభించడం నా అద్భుతం.
- » స్వాతంత్య సంగ్రామం కొంతమందికి చెందిన చరిత్ర కాదు. ఇది భారతదేశ చరిత్ర. ఎందరో మహానుభావుల చరిత్ర. త్యాగాల చరిత్ర.
- » మన స్వాతంత్య పోరాటంలో మన దేశ వైవిధ్యం ప్రతిభించిస్తుంది.
- » అల్లారి క్రైస్తవ భారత్, ఒకే భారత్ అన్న విశ్వాసానికి ప్రతీక.
- » ఉద్యోగమలోని అందరి పట్ల మమకారం పైందవ చింతన నుంచే అల్లారికి వచ్చింది.

(భీమవరం సభలో ప్రధాని వ్యాఖ్యలు)

అల్లారిని మస్యం వీరుడు, తెలుగుజాతి యుగురుషుడిగా కీర్తించారు. "తెలుగువీర లేవరా, దీక్షబుని సాగురా" అంటూ అల్లారి సీతారామరాజు సినిమా పాటును గుర్తు చేశారు. స్వాతంత్య సంగ్రామంలో యావత్ భారతావనికి సూట్రాల్గా నిలిచిన నాయకుడైన అల్లారి సీతారామరాజు పుట్టిన ఈ నేలపై మనం అందరం కలుసుకోవడం మన అద్భుతమని సమస్యత గౌరవం ప్రకటించారు. 'అల్లారి మన సంస్కృతి, పీరత్వం, శౌర్యం, ధైర్యానికి

'దమ్మంటే నన్ను ఆపండి' అనే అల్లాలి నినాదాన్ని యువత పుణికి పుచ్చుకుని 'దమ్మంటే దేశ వురోగతిని ఆపాలి' అనే నినాదంతో ముందుకు వెళ్లాలని ప్రధాని యువతకు పిలువుచ్చారు.

దేశంలో వెనుకబడిన వర్ధాలు, ఎస్సీలు, మహిళలు ముందు కొచ్చి దేశ నాయకత్వాన్ని చేపట్టాలి. అల్లాలి ప్రేరణ, స్వార్థ మనల్ని నిరంతరం ప్రగతి పథంలో నడిపిస్తోంది. ఈ ఉత్సాహం, జనసందోహం దేశాన్ని అభివృద్ధి పథంలో నడిపించే దశగా కనిపిస్తోంది.

తెలుగుగడ్డపై ప్రాణాలల్చించిన వీరులు, స్వతంత్ర సమరయోధులుకు శిరస్సు వంచి నమస్కరిస్తున్నాము... జైఖారత్... అంటూ ప్రధాని ప్రసంగం ముగించారు.

ప్రతీక: గిరిజనుల సంస్కరితికి, వైఫాన్సికి కూడా ప్రతీక. ఏక భారత్, అల్లారి ఆశయం, పోరాటం, త్యాగాలతో కూడిన జీవన ప్రస్తావం మనకు స్వార్థాయకం. గిరిజనుల హక్కుల కోసం ఆయన పోరాధారు. అల్లారి ఇచ్చిన మనదే రాజ్యం నినాదం... వందే భారతం అనే నినాదానికి సరితూగుతుంది. మన పూర్వుకుల చింతనను తన ఉద్యమ పచ్చిమ, అందరి పట్ల సుహృదాయం ద్వారా అల్లారి మనకు తెలియచేశారు. 24 ఏళ్ల వయసులో అల్లారి మన్సుం పీరుగిా అంగేయులతో పోరాధారు. 27 ఏళ్ల చిరుపొయంలో మరణించారు. రంప తిరుగుబాటులో పాల్గొని అంగేయుల చేతిలో మరణించిన పీరులంతా మనకు స్వార్థిని, ప్రేరణను ఇస్తున్నారు. అంగేయులకు ఎదుర్కొచ్చి పోరాడినట్లు నేడు యువత మన దేశం కోసం ఉద్యమించాలి. ఈ రోజు కొత్త అవకాశాలు వచ్చాయి. వాటిని అందిపుచ్చుకుని దేశాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లాలి. అభివృద్ధికి దోహదపడాలి.

పుణ్యభూమి - వీరభూమి

ఆంధ్ర ప్రాంతాన్ని, ఇక్కడ స్వరాజ్యం కోసం జరిగిన త్యాగాలను కూడా గుర్తు చేసుకున్నారు ప్రధాని. పుణ్యభూమిగా, వీరభూమిగా కీర్తించారు. స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, హక్కుల కోసం శత్రువులపై పోరాటం చేస్తూ బలిదానాలు చేసిన గిరిజన సోదరుల వీరగాథలు మనకు నిరంతరం ప్రేరణ ఇస్తాయన్నారు.

'ఆంధ్రప్రదేశ్ లో దేశభక్తి పురుడు పోసుకుంది. ఉయ్యాలవాడ నరసింహరెడ్డి ఇక్కడి వారే. జాతీయ జెండా రూపశిల్పి పింగళి వెంకయ్య నుంచి కన్నెగంటి హామంతు, పొట్టి శ్రీరాములు వరకు ఎందరో మహానుభావులు జన్మించారు. వీరంతా మన కోసం పోరాడి జీవితాలను త్యాగం చేశారు. అమృత్ మహాత్మావాల సందర్భంగా పీరి కలలను మనం సాకారం చేయాలి. అన్నిరంగాల్లో అభివృద్ధి చెందిన భారత్ ను చూడాలంబే అన్నివర్గాలకు సమాన అవకాశాలు గల భారత్ ను మనం నిర్మించాలి. అలాంటి పుణ్యభూమికి రావడం తన అదృష్టం' అని చెబుతూ సవినయంగా శిరస్సు వంచి నమస్కారం చేశారు.

'ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జన్మించిన గిరిజన పీరులకు, స్వతంత్ర సమరయోధులకు హృదయపూర్వక క్రదాంజలి ఘుటిస్తున్నాము. అల్లారి జయంత్యుత్తు వాలను, రంప తిరుగుబాటు కార్యక్రమాన్ని కలిపి ఏడాదిపాటు వండుగ వాతావరణంలో నిర్వహించాలి. అల్లారి సీతారామరాజు జన్మించిన పాండురంగిలోని ఇంచీని, ఆయన దాడిచేసిన చింతపల్లి పోలీస్ స్టేషన్, మోగల్లులోని ధ్యానమంది రాన్ని జీర్ణించరణ చేసి జాతికి అంకితం చేస్తాం. స్వతంత్ర సంగ్రామానికి సంబంధించిన అన్ని సంఘటనలను, అంశాలను ప్రజలకు చేరువ చేయాలనేదే మా సంకల్పం. స్వతంత్ర పోరాటం

టుర్గా నాగర్భాగ్వతం

కొన్ని ప్రాంతాలకు, కొందరు మహానుభావులకు పరిమితం కాదు. ఇది మనదేశ చరిత్ర. భారత స్వతంత్ర సంగ్రామం.... మన సంస్కృతి, వైవిధ్యం, వికాసాన్ని ప్రతిష్ఠించిస్తుంది. మనం అందరూ ఒకజీ అనే భావనను ప్రకటిస్తూ ఉద్యమం జరిగిందని గుర్తుంచుకోవాలి.

అన్నివర్గాలకు అవకాశాలు కల్పించాం

8 ఏళ్ల కాలంలో అన్ని వర్గాలకు సమాన అవకాశాలు లభించేలా తమ ప్రభుత్వం వని చేసిందని ప్రధాని చెప్పారు. అల్లారి, గిరిజనుల బలిదానాలు ఇంటించికి తీసుకెళ్లాలి. వీటిని తెలియ చెప్పిందుకే విశాఖ మన్సూర్ లోని లంబసింగిలో అల్లారి, గిరిజనుల పోరాటాలు, నంస్కర్తి బలిదానాలు వెల్లించే ప్రదర్శనశాలను నిర్మిస్తున్నట్టు చెప్పారు. గతేడాది నవంబరు 15న బిర్మాముండా జయంతిని కేంద్రం నిర్వహించిన సంగతిని గుర్తు చేశారు.

గిరిజనులు ముందుకు రావాలి

అల్లారి జీవన ప్రస్తావాన్ని ఆదర్శంగా తీసుకుని గిరిజనులు యువత ముందుకు రావాలని మోది పిలువునిచ్చారు. అటవీ సంపద ద్వారా యువతకు జీవనోపాధి కల్పించడానికి ప్రభుత్వం చేస్తున్న కార్యక్రమాల గురించి చెప్పారాయిన. 'గిరిజన యువతలో నైపుణ్యం తీసుకువచ్చేందుకు స్విల్ ఇండియా పథకాన్ని అమలు చేస్తున్నాం. ఓకల్ ఫర్

జిల్లాకు ఆ మహానుభావుడి పేరు పెట్టాం: జగన్మహాన్రద్ది

స్వతంత్ర సాధనలో జీవితాన్ని త్యాగం చేసిన చరితార్థుడు అల్లారి సీతారామరాజు. దోషించేని సమాజాన్ని నిర్మించాలని మన స్వతంత్ర సమరయోధుల కలలు కన్నారు. ఆజాదీ కా అమృత్ మహాత్మ కార్యక్రమం ద్వారా వారిని స్వరూపించాడని మన పూర్వీకులు, స్వతంత్ర సమరయోధులు జీవితాన్ని, రక్తాన్ని ధారపోసి స్వతంత్రం తెచ్చారు. ఈ మట్టి నుంచి అనేక అగ్నికణలు పుట్టాయి. వారు ఎంచుకున్న మార్గాలు వేర్నా కూడా లక్ష్మి మాత్రం ఒకటై. అటువంటి త్యాగధనుల్లో, అటువంటి జీవితాన్ని ఒక మహాగ్రహం అల్లారి సీతారామరాజు. ఆ యోధుడు సామాజిక కపకమత్తుం అవసరాన్ని తెలియజ్ఞిన సంస్కర్త. భావాల పరంగా ఎన్నటికి మరణం లేని ఓ విషప్పిలీచే ప్రధానాన్ని నెపుణ్యం తెచ్చాయి. వీటిని తెలియ చెప్పిందుకే విశాఖ మన్సూర్ లోని లంబసింగిలో అల్లారి, గిరిజనుల పోరాటాలు, నంస్కర్తి బలిదానాలు వెల్లించే ప్రదర్శనశాలను నిర్మిస్తున్నట్టు చెప్పారు. గతేడాది నవంబరు 15న బిర్మాముండా జయంతిని కేంద్రం నిర్వహించిన సంగతిని గుర్తు చేశారు.

స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు పసల కృష్ణమూర్తి, అంజలక్ష్మి దంపతుల కుమార్తె కృష్ణభారతి, మల్లుదొర మనుమడు బోడిదొరలకు ప్రధాని సత్యాగ్రం, వందనం..

లోకల్ నినాదంతో మన సంపదను అంతర్జాతీయ స్థాయికి తీసుకెళ్లడానికి వనిచేస్తున్నాం. గతంలో అడవిలో వెదురును సైతం తీసుకునే అధికారం అడవిబిడ్డలకు ఉండేది కాదు. బీజేపీ అధికారంలోకి వచ్చాక వెదురును తీసుకునే అధికారం ఇచ్చాం. అటవీ సంపదకు అంతర్జాతీయ స్థాయి కల్పిస్తున్నాం. 8 ఏళ్లకు ముందు 12 అటవీ ఉత్పత్తులకు మాత్రమే కనీస మర్హత ధర ఉంటే ఇప్పుడు 90కు విస్తరించాం. స్వయం సహాయక సంఘాలు, 3 వేల అటవీ ఉత్పత్తులను ఆధునికరిస్తున్నాం. విశాఖలో గిరిజన పరిశోధన సంస్థను ఏర్పాటు చేశాం. వెనుకబడిన జిల్లాలను ఆకాంక్షిత జిల్లాలుగా పేర్కొని వాటిని అభివృద్ధి చేస్తున్నాం. వాటి ద్వారా గిరిజనుల జిల్లాలకు లాభం కలుగుంది. గిరిజన ప్రాంతంలో విద్యాభివృద్ధి 750 ఏకలవ్య పారశాలలు ఏర్పాటు చేశాం. మాతృభాషకు పెద్దపేటవేశాం. మాతృభాషలో విద్య అందిస్తేనే మంచి భవిష్యత్ అందుతుంది' అని మోది చెప్పారు.

అల్లూరి నినాదమే అయ్యం

'దమ్ముంబే నన్ను ఆహండి' అనే అల్లూరి నినాదాన్ని యువత పుణికి పుచ్చుకుని 'దమ్ముంబే దేశ పురోగతిని ఆపాలి' అనే నినాదంతో ముందుకు వెళ్లాలని ప్రధాని యువతకు పిలుపునిచ్చారు. 'దేశంలో వెనుకబడిన వర్గాలు, ఎస్పీలు, మహిళలు ముందు కొచ్చి దేశ నాయకత్వాన్ని చేపట్టాలి. అల్లూరి పేరణ, స్వార్థ మనవ్యాపి నిరంతరం ప్రగతి పథంలో నడిపిస్తోంది. ఈ ఉత్సాహం, జనసందోహం దేశాన్ని అభివృద్ధి పథంలో నడిపించే దశగా కనిపిస్తోంది. తెలుగుగడ్డపై ప్రాణాలర్పించిన వీరులు, స్వాతంత్ర్య సమరయోధులకు శిరస్సు వంచి ననుస్పరిస్తున్నా: 'జైపొండ్... జైభారత్...' అన్నారు ప్రధాని. అల్లూరి సీతారామరాజు సోదరుడు, సత్యనారాయణ రాజు కుమారుడు శ్రీరామరాజును, అల్లూరి సహచరుడు, మల్లుదొర మనుమడు బోడిదొరను ప్రధాని నరేంద్రమోదీ సన్నానించారు.

వ్యాసకథ: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

అభివాదములు..

నాకు ఒట్టు వేసి జిల్లా బార్ అసాసియేషన్
అధ్యక్షులుగా గెలిపించినందుకు
రంగారెడ్డి జిల్లా కోర్టు న్యాయవాదులకు ధన్యవాదములు...

గుర్తొం సుధాకర్ రెడ్డి

పుట్టిన తేదీ: 11.10.1965

నివాసం : చెంపాపేర్

తండ్రిపేరు : గుర్తొం పాపిరెడ్డి

సివిల్, రెవెన్యూ, క్రీమినల్ కేసులు వాలిస్తాను.. 2013-2015 వరకు
రంగారెడ్డి జిల్లా జనరల్ స్కెట్చరీగా, ప్రసుతం రంగారెడ్డి జిల్లా
బార్ అసాసియేషన్ అధ్యక్షులుగా బాధ్యత వహిస్తున్నాను.

హిందూ బంధువులకు సురుపూర్విము, ఆఫీస డోఱ్ నాలు పండుగ నుహకాంక్షలు

‘ఆపరేషన్ దక్షిణ’

ఉత్తరాబిలో అతివేగంగా పుంజుకున్న భారతీయ జనతా పార్టీ.. ఇప్పుడు దక్షిణాబిపై దృష్టిపెట్టింది. దక్షిణ భారతదేశంలోనూ ప్రభావాన్ని చూపేలా కార్యాచరణను సిద్ధం చేసుకుంది. అంతేకాదు, వచ్చే ఎన్నికల్లో ఏయే రాష్ట్రాల్లో ఎటువంటి వ్యాహాలు అమలుచేయాలో ప్రభాతికలు వేసుకుంది. ఈ వ్యాహాలకు ప్రాదరాబాద్ వేటికైంది. అందులో భాగంగానే జీజేపీ జాతీయ కార్యవర్గ సమావేశాలను జూలై 2, 3 తేదీల్లో తెలంగాణలో నిర్వహించింది పార్టీ అభిప్రాయం. అంటే, తెలంగాణలో వచ్చే ఎన్నికల్లో విజయాన్ని సాంతం చేసుకుంటామన్న భీమాను పరోక్షంగా వ్యక్తం చేసింది. అభికార టీఆర్ఎస్ పార్టీ సహా.. మిగతా రాజకీయ పార్టీలకు ఓ సంకేతాన్ని పంపింది. ఇకపై దూకుడే అని చెప్పకనే చెప్పింది. తెలంగాణ గడ్డమీద నుంచి పలు రాష్ట్రాలకు హొచ్చరికలు పంపింది. కొన్ని రాజకీయ పార్టీలు ప్రాథమిక సూత్రాలను కూడా పక్కనబెట్టి అనుసరిస్తున్న దుందుడుకు చర్యలు, రాజకీయ విమర్శలకు బదులు.. నిజాయితీగా, నిష్పక్ష పాతంగా రాజకీయాలు చేస్తామన్న సందేశం జీజేపీ జాతీయ కార్యవర్గ సమావేశాల సందర్భంగా ప్రతిధ్వనించింది.

నీకింద్రాబాద్ పరేడ్ గ్రోండ్స్‌లో జూలై 23ని నిర్వహించిన బీజేపీ విజయ నంకల్ప నభ అంచనాలకు మిమిచి విజయుం సాధించింది. గతంలో ఎన్నడూ లేని రీతిలో బీజేపీ జాతీయస్థాయి అగ్రనేతలందరూ ఈ సభలో పాల్గొన్నారు. ప్రధాన మంత్రి నరేంద్రమోద్ది, హోంమంత్రి అమిత్షె, రక్షణశాఖ మంత్రి రాజ్యసాధ్ సింగ్ సహా అందరు కేంద్రమంత్రులు తరలిపచ్చారు. బీజేపీ పాలిత రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులూ పాల్గొన్నారు. పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు జేపీ నడ్డా సహా.. జాతీయ కార్యవర్గం మొత్తం సికింద్రాబాద్ సభలో పాల్గొంది. రాష్ట్ర బీజేపీ చరిత్రలో ఈ ఒపిరంగ సభ ఓ రికార్డుగా మిగలనుంది. ఇక, నభలో నేతల ప్రసంగాలు చూసినా, రాష్ట్రస్థాయి నేతల ఆత్మవిశ్వాసం గమనించినా, తెలంగాణ నలుమూలల నుంచి తరలి వచ్చిన పార్టీ క్రేణులను పలకరించినా నూతనోత్తేజం పొంగిపొల్లింది. కేసీఆర్ గద్దిని బద్దలు కొట్టే సమయం ఆనస్ఫోహిందన్న అగ్రనేతల ప్రసంగపాఠం కార్యకర్తల్లోకి చొచ్చుకొచ్చింది.

బీజేపీ తెలంగాణ గడ్డాపై నగారా మొగించింది. రాష్టోయే ఎన్నికల్లో అధికారమే లక్ష్మమని గొంతెత్తి నినదించింది. రాష్ట్రంలో సాగుతున్న నయూ నిజిం పాలనకు చరమగీతం పాడటమే ఆశయంగా దూసుకెళ్తామని స్పష్టం చేసింది. ఎనిమిదేళ్లలో ఏనాడూ సచివాలయంలో అడుగుపెట్టని కేసీఆర్కు ఇక ఆ అవసరం ఉండడని, బీజేపీ ముఖ్యమంత్రే కొత్త నచివాలయంలో కాలు పెడతారని, సచివాలయం కేంద్రంగా రాష్ట్రపాలన సాగిస్తారని స్పష్టంచేసింది. ఇటు.. పార్టీ పరంగానూ, ముఖ్యనేతల మొదలు క్షీత్రస్థాయిలో కిందిస్థాయి కార్యకర్త దాకా స్పష్టమైన మార్గనీర్దేశం చేసింది బీజేపీ అధిష్టానం. ఎవరికీ అందని వ్యాపారం

విజయ సంకల్పసభలో ప్రధాని నరేంద్రమోద్ది ప్రసంగం ఎవరికీ అంతుచిక్కలేదు. అప్పటిరాకా మాట్లాడిన ముఖ్య నేతలందరూ అధికారంలో ఉన్న కేసీఆర్సెస్పైనా, కేసీఆర్పైనా తీవ్రస్థాయిలో విమర్శలు

చేశారు. వచ్చే ఎన్నికల్లో కేసీఆర్ను ఇంటికి పంపిస్తామని, రాష్ట్రంలో బీజేపీ జెండా ఎగరేస్తామని స్పష్టం చేశారు. కానీ, ప్రధాని ప్రసంగంలో మాత్రం కేసీఆర్వెన్ గురించి గానీ, కేసీఆర్ గురించి గానీ ఎక్కడా ప్రస్తావన రాలేదు. వాస్తవానికి అంతకు ముందు రోజు విషాల రాష్ట్రపతి అభ్యర్థి యశ్వంత్ సిన్నా ప్రైదరాబాద్ వచ్చిన సందర్భంలో కేసీఆర్ మోదిపై విమర్శలు ఎక్కుపెట్టారు. పలు ప్రశ్నలు సంధించారు. మరోపై.. రెండురోజుల ముందే కేసీఆర్ కుమారుడు, మంత్రి కేటీఆర్ మోదికి లేఖాప్రం సంధించారు. వీటికి సమాధానాలివ్వాలని

చెమాండ్ చేశారు. కానీ, మోది మాత్రం కేసీఆర్ సంధించిన ప్రశ్నలకు గానీ, కేటీఆర్ లేఖకు గానీ స్పందించలేదు. కనీసం రాజకీయ విమర్శల ఊసెత్తకుండా ప్రధాని ప్రసంగం సాగింది. అంటే, కేసీఆర్ విమర్శలకు సమాధానం చెప్పే స్థాయి తనది కాదన్న హోక్కు సంకేతాలను నరేంద్రమోద్ది జనంలోకి పంపించినట్లు విల్కేషకులు అంచనా వేస్తున్నారు. ఇక, తన ప్రసంగంలో తెలంగాణలోని పుణ్యశ్రీతాలు, ఇక్కడి చారిత్రక గౌప్యదనాన్ని, జనం మనస్తవ్యం గురించి మోది కొనియాడారు. దీంతో, హిందీలో మాట్లాడినపుటీకి అందరికి ఆయన ప్రసంగం

అర్థమైందనే చెప్పాలి.

తెలంగాణ అంటో దైర్యసాహసాల గడ్డ

మోదీ తన ప్రసంగంలో తెలంగాణ ప్రాభవాన్ని కొనియాడారు. చారిత్రక ఘటనలను, విభిన్న ప్రదేశాలను, వాటి గొప్పదనాన్ని పేరుపేరునా ప్రస్తావించారు. తెలంగాణ గడ్డ ఎంతో స్వార్థిని స్తుందన్నారు. దైర్యసాహసాలు, కళలు, సంస్కృతికి తెలంగాణ ప్రతీక అన్నారు. పైదరాబాద్ ప్రతిభకు పట్టంకట్టే కేంద్రమని కొనియాడారు. దేశ ఆత్మవిర్భవ, ఆత్మ విశ్వాసానికి పైదరాబాద్ కేంద్రమని అన్నారు. తెలంగాణ అభివృద్ధి కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రతి విషయంలోనూ నహకరిస్తుందన్నారు. కరోనా సమయంలోనూ, కిష్కష్ట పరిస్థితులు ఎదురైనా రాష్ట్రానికి నహకరించామని, ఉచిత రేషన్, వ్యాక్షిస్ అందించామని మోదీ చెప్పారు. తెలంగాణలో మొజట్టే ప్రజలు బీజేపీ ప్రభుత్వాన్ని కోరుకుంటున్నారని అన్నారు. వచ్చే ఎన్నికల్లో బీజేపీ విజయం సాధిస్తుందని.. తెలంగాణలో దబుల్ ఇంజిన్ సర్కారు ఏర్పాటవుండని ప్రధాని ధీమా వ్యక్తంచేశారు.

రాష్ట్రానికి ఏం చేశామంటే..

గత అరేళల్లో లక్ష కోట్ల ధాన్యాన్ని కేంద్రం కొనుగోలు చేసిందన్నారు మోదీ. కొత్త రైల్స్ లైన్సు నిర్మించామని, రాష్ట్రంలో జాతీయ రహదారులకు భారీగా నిధులు కేటాయించామని చెప్పారు. దేశ

అభ్యున్నతికి విశేష కృషి చేసున్న బీజేపీకి తెలంగాణ ప్రజలు అండగా నిలవాలని విజ్ఞాపించే శారు. తెలంగాణకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ప్రాజెక్టులు, చేసిన అభివృద్ధిని కూడా అయిన ప్రస్తావించారు. పైదరాబాద్లో ఆత్మాధునిక పరిశోధనా కేంద్రం ఏర్పాటు చేశామన్నారు. అంతేకాదు, పైన్ సిటీ ఏర్పాటుకు కేంద్రం సిద్ధంగా ఉండని చెప్పారు. రామగుండం ఎరువుల ఫ్యాక్టోరీని పునరుద్ధరించామన్నారు. తెలంగాణకు 5 నీటి ప్రాజెక్టులకు కేంద్రం నహకరిస్తోందని గుర్తుచేశారు. 350 కోట్ల రూపాయలతో పైదరాబాద్ చుట్టూ మరో రీజిసర్ రింగ్ రోడ్స్ మంజూరు చేశామని చెప్పారు. తెలంగాణ అంతటా కనెక్ట్ విటీ పెంచాలని చూస్తున్నామని, పట్టణాలనే కాకుండా.. గ్రామాలను కూడా కనెక్ట్ చేస్తామని చెప్పుకొచ్చారు. రాష్ట్రంలో మోగా ట్రైస్ ట్రైస్ పొర్చును ఏర్పాటు చేస్తామని ప్రధాని మోదీ హామీ ఇచ్చారు.

విమోచన దినోత్సవం ఎందుకు జరపరు?:

అముత్ పో

ఎవరన్ని అడ్డంకులు స్పృహించినా రాబోయే ఎన్నికల్లో తెలంగాణలో అధికారం బీజేపీదేనని కేంద్ర హోం మంత్రి అముత్ పా ధీమా వ్యక్తంచేశారు. నీళ్ల, నిధులు, నియామకాల లక్ష్యాన్ని సాధించామా? అని ప్రశ్నించారు. ఎనిమిదేళల్లో నిరుద్యోగ సమస్య

పరిపూర్వం అయ్యండా? అని అడిగారు. కేసీఆర్.. నా మాటలను గుర్తుంచుకో... నీది కాదు, నీ కొదుకుది కాదు. వచ్చేసారి బీజేపీ ప్రభుత్వమే వస్తుంది' అని అయిన జోన్సుం చెప్పారు. ఎనిమి దేళల్లో కేసీఆర్ ఒకసారి కూడా సచివాలయానికి వెళ్లేదని, ఇకకై వెళ్లే అవసరం కూడా రాదన్నారు. దేశం పురోగమిస్తుంటే తెలంగాణ తిరోగమిస్తోందని విమర్శించారు. బీజేపీకి ఒకసారి అవకాశమిప్పాలని తెలంగాణ ప్రజలను కోరారు. తెలంగాణ ఉర్దుము సమయంలో తాము మద్దతిచ్చామని, గతంలో తాము మూడు రాష్ట్రాలు ఏర్పాటు చేసినపుడు ఎలాంటి సమస్యలు రాలేదని గుర్తుచేశారు. టీఆర్వెస్ కారు స్టీరింగ్ అసద్గాంస్ ఒప్పేసే చేతుల్లో ఉండన్నారు. స్వార్ వల్భభాయ్ పటీల్ లేకుంటే పైదరాబాద్ రాష్ట్రం భారతీలో భాగం అయ్యేదే కాదన్నారు. విమోచన దినాన్ని కేసీఆర్ ఎందుకు అధికారికంగా జరపడం లేదని అయిన ప్రశ్నించారు. తాము అధికారంలోకి వస్తే.. తెలంగాణ విమోచన దినం అధికారికంగా జరుపుతామని అయిన స్పృష్టం చేశారు. తెలంగాణలో వారసత్వ రాజకీయాలకు ముగింపు పలుకుతామని అన్నారు.

అందుకే జాతీయ కార్బుర్డ సమావేశాలు: సంజయ్

'విజయ సంకల్ప సభలో ప్రసంగిస్తూ తెలంగాణ

బీజేపీ అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ భావేద్యగానికి లోనయారు. దేశానికి మొది చేసిన సేవలను కొనియాడారు. ప్రధాని మొదిపై కేసీఆర్, టీఆర్ఎవ్స్ నాయకులు తప్పుడు భాషను వాడుతుంటే మాస్తూ కూర్చోవాలా? అని ఆయన ప్రశ్నించారు. ప్రజల మనిషి మొదిని టీఆర్ఎవ్స్ వాళ్ళ ఎందుకు తిడుతున్నారని నిలదీశారు. పేదలు ఆకవితో అలమంటిచొద్దని చెప్పి. ఉచిత బియ్యం ఇస్తున్నందుకు తిడుతున్నారా? 200 కోట్ల టీకా డోసులను దేశ ప్రజలకు ఉచితంగా ఇచ్చినందుకు తిడుతున్నారా? ఉక్కెయినలో భారతియులు, తెలుగువాళ్ళ చిక్కుకుంటే వారిని సురక్షితంగా తీసుకొచ్చినందుకు తిడుతున్నారా? అని సంజయ్ భావేద్యగంగా ప్రశ్నించారు. భాగ్యలక్ష్మి అమ్మాపారి సాక్షీ కేసీఆర్ గడ్డిని బద్దలు కొట్టే రోజులు ఎంతో దూరంలో లేవన్నారు. ఎన్నికల ముందు ఇచ్చిన హచ్చిలు నెరవేర్చుకుండా కేసీఆర్ రాష్ట్ర ప్రజలను మాసగిస్తున్నారన్నారు. కేంద్రం నిధులు ఇప్పటానికి సిద్ధంగా ఉన్నా.. కేసీఆర్కు రాష్ట్ర అభివృద్ధి పట్టదని విమర్శించారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిధులను దారి మల్లిస్తున్డని.. కమిషన్ కోసం కక్కడి పడుతుండని ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు. కేవలం మొదిని అప్పిత్తు పాలు చేయాలని టీఆర్ఎవ్స్ రాజకీయాలు చేస్తోందన్నారు. తెలంగాణ ప్రజలకు భరోసా కల్పించేందుకే జాతీయ కార్యవర్గ సమావేశాలు నిర్వహించామన్నారు. ‘బీజేపీ తెలంగాణ బిల్లుకు మర్దతు ఇప్పకుంటే నువ్వు ముఖ్యమంత్రివి అయ్యే వాడివా.. సీకు సీఎం పదవి బీజేపీ బీక్ష’ అంటూ కేసీఆర్పై సంజయ్ ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు.

త్వరలోనే డబుల్ ఇంజన్ సర్క్యూర్: యొగి

తెలంగాణ బీజేపీ కార్బుక్రటల ఉత్సవం తమకు స్వార్థిని ఇస్తోందన్నారు మరో ముఖ్య నేతి, ఉత్తరప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి యోగి ఆదిత్యనాథ్. డబుల్ ఇంజిన్ సర్కార్తో యూపీలో అభివృద్ధి శరవేగంగా జరుగుతోందన్నారు. త్వరలోనే తెలంగాణలోనూ డబుల్ ఇంజిన్ సర్కార్ వస్తుందని ఆయన ధీమా వ్యక్తంచేశారు. జీప్ఎచ్‌ఎంసీ ఎన్నికల్లో బీజేపీ బలం ఏంటో చూపించారని అన్నారు. తెలంగాణలో ఆరాధక పాలన సాగుతోందని.. రాష్ట్ర ప్రజలకు ఆయుష్మాన్ భారత్ పథకం అండడం లేదని యోగి మండిపడ్డారు. కేంద్ర పథకాలపై టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం తమ స్థాంప వేసుకుంటోందని ఆరోపించారు. యూపీలో 15 కోట్ల మందికి ఉతిత రేఫ్క్ష ఇస్తున్నామని ఆయన గుర్తుచేశారు. రెండ్రోజులుగా హైదరాబాద్లో అనేక అంశాలపై మథనం చేశామని.. సబ్ కా సాత్, సబ్ కా వికాస్ భావనతో ముందుకు వెళ్తున్నామని యోగి తెలిపారు. ప్రధాని నేరొద్దుపాదీ నేత్తుత్వంలో తెలంగాణలోనూ కమలం వికిస్తుందని విశ్వాసం వ్యక్తంచేశారు. రాష్ట్రంలో సాగుతున్న నిరంకుశ పాలనకు ముగింపు పలకడంతో పాటు బీజేపీపై జరుగుతున్న కుట్టలను ప్రజలు తిప్పికొట్టాలని పిలుపునిచూరు.

పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు జేపీ నడ్డా, కేంద్ర మంత్రులు పీయూఎస్ గోయిన్, స్టైలిశరానీ, ఇంకా పలువురు మంత్రులు తమ ప్రసంగాల్లో తీఱ్రెర్సన్ ప్రథమత్తుంపై తీవ్ర స్థాయిలో విమర్శలు చేశారు. మొది మార్గదర్శకత్వాల్లో తెలంగాణలోనూ భాజపా సర్కారు వస్తుందని, అన్ని వర్గాల ప్రజల అభివృద్ధిని బీటేపీ కొండ్రిసౌందర్ణిని అన్నారు.

కమలం అంటేన్ క్రమశిక్షణ

సా క్షాత్రు ప్రధానమంత్రి సహా దేశంలో రాజకీయంగా అత్యున్నత ప్రాటోకాల్ కలిగిన ముఖ్యానేతలంతా తరలివచ్చినా బీజేపీ ఈ సభను పక్కా ప్రజాళీక ప్రారంబించి, అనుకున్న సమయానికి ముగించింది. సమయపాలన అందరినీ ముఖ్యాల్గోలిపింది. సాధారణంగా రాజకీయ నాయకుల బహిరంగ సభలు అనుకున్న సమయానికి ప్రారంభం కాక జనం తీవ్రస్థాయిలో ఇక్కట్లు వడటం, మధ్యలోనే వెళ్లిపోవడం గమనిస్తాం.

కానీ బీజేపీ విజయ సంకల్ప సభ పక్కా జరిగింది. సభకు పెద్దవెత్తున తరలివచ్చిన ప్రజలు, కార్యకర్తలకు ఎటువంటి ఆటంకం కలగకుండా ఏర్పాట్లుచేశారు. ఏ ఒక్కరూ సభ మధ్యలో నుంచి వెళ్లిపోలేదు. బీజేపీ క్రమశిక్షణకు, సమయపాలనకు ఈ పరిణామం ఆడ్డం పట్టింది. బహిరంగ సభకు అంతరాయం కలగకుండా ముందు జాగ్రత్తలు తీసుకున్నారు. వర్డుం వచ్చినా సభకు ఆటంకం కలగకుండా 4 లక్షల చదరపు అడుగుల్లో 10 భారీ జర్మన్ తెంట్లు అమర్చారు. వేదిక వడ్డ 100 ఏసీలు, 50 జనేటర్లు, 100 సీసీ కెమేరాలు, తెంట్ల కింద 2 లక్షల మంది కూర్చులే ఏర్పాట్లు చేశారు. 30 ఎట్లకుండి ట్రైన్స్, 2 కిలోమీటర్ల దూరం ప్రధాని ప్రసంగం వినిపించేలా స్పీకర్లు ఏర్పాటు చేశారు. ఎలాంటి అవాంధనీయ సంఘటనలు జరగకుండా 4 వేల మంది పోలీసులు బందోబస్తు ఏర్పాట్లో విధులు నిర్మించారు.

హైదరాబాద్ క్వార్టీస్‌లోని పొచ్చణసీని
 వేదికగా జరిగిన బీజేపీ జాతీయ కార్యవర్గ
 నమావేశాలు విజయవంతంగా ముగిశాయి.
 దక్కిణాది రాష్ట్రాల్లో విస్తరణే లక్ష్మంగా 'ఆపరేషన్'
 దక్కిణ్ణుకు పిలుపునిచ్చింది కమలం పార్టీ. పక్కా
 వ్యాహారంతో పలు కీలక తీర్మానాలను ఆమాదిం
 చింది. రాజకీయ తీర్మానంపై చర్చల్లో పాల్గొన్న
 ప్రధాని మోదీ చాలా అంశాలకు మార్పులు,
 చేర్చులు సూచించారు. దేశానికి బీజేపీ అవసరం
 ఉండన్న ఆయన.. సుదీర్ఘ కాలం పాలించిన
 పాటీలు నిష్పత్తముఱ దారిలో ఉన్నాయన్నారు.
 బెంగాల్, కేరళలో బీజేపీ శ్రేణులపై దాడులు
 జరిగాయంటూ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు ప్రధాని.
 ఈశాస్య రాష్ట్రాల్లో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు మరింత
 విస్తృతం చేయాలని సూచించారు. రాష్ట్రవతి
 అభ్యర్థిగా ద్రావణి ముర్ఖు జీవితంపై ఓ చిత్రాన్ని
 కూడా తీయాలని నలపో ఇచ్చారు. కేరళ,
 తెలంగాణలో తమ కార్యకర్తలు ఇబ్బందులు
 ఎదుర్కొనుటున్నారన్నారు. దక్కిణాదిలో అధికారమే
 లక్ష్మంగా బీజేపీ దూసుకెళ్తున్న నేపద్యంలో మోదీ
 వ్యాఖ్యలు కీలకంగా మారాయి. కార్యవర్గ నమా
 వేశంలో మోదీ ప్రనంగం గురించి మీదియాకు
 వివరించారు కేంద్రమంత్రి రివిశంకర్ ప్రసాద్.
 వారసత్వ పార్టీలతో దేశ ప్రజలు విసిగిపోయారని..
 దేశ వ్యాప్తంగా భాజపా విస్తరిస్తోందన్నారు. దేశానికి
 బీజేపీ అవసరం గురించి ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ
 సవివరంగా చెప్పారని తెలిపారు. సర్వజనహితం
 కాంక్షించి పాలన సాగిన్నస్తుట్టు చెప్పారు.
 నమావేశాలు విజయవంతం కావడంపై తెలంగాణ
 బీజేపీ నేతలు, కార్యకర్తలు అభినందనలు
 తెలిపారు.

କାର୍ଯ୍ୟବ୍ରଦ୍ଧ ଦେଖିଲେ ରାଜକୀୟ ତୀର୍ମାନପୈ
ସମାଵେଶଙ୍କର୍ତ୍ତା ହାଦିବେଳେ ଚର୍ଚା ଜରିଗିଥିଲା. ତୀର୍ମାନାନ୍ତିରୁ
କେଂଢ଼ ଫୋର୍ମମଂତ୍ରି ଅମ୍ବିତ୍ତଶ୍ରୀ ପ୍ରେସ୍‌ପେଟ୍ରାଗା
କର୍ମାତ୍ମକ ନୀଏଠି ବନ୍ଦରାଜୁ ଦ୍ୱାରାମୁଁ, ଅନ୍ତରେ ନୀଏଠି
ହିମମଂତ ବିଶ୍ୱଶର୍ମୀ ବିଲପରିଚାରୁ. ବୀଜେପୀ ଏ ଒ହକୃତି
ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟାନ୍ତିରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୃଷ୍ଟିତାରେ ମୂରଦନି, ଦେଶଙ୍କରେଣି
ଅନ୍ତିରୁ ରାଷ୍ଟ୍ରାଲାନୁ ନମ୍ବଦ୍ଧିତାରେ ମୁହଁମଦନି ଅମ୍ବିତ୍ତ

ఎందుకు చేయలేదున్నారు. బలహీన వర్గాల కీటబ్యాంకును పెంచుకునేందుకు అవసరమైన అన్ని చర్యలు చేపట్టాలని దక్కిణాది రాష్ట్రాల నేతలకు ల్యాంక్స్‌నీ నిర్దేశించింది దీసేపే కార్బూపరం.

తెలంగాణపై ప్రత్యేక ప్రటికన

తెలంగాణలో బీజేపీ ప్రభుత్వ ఏర్పాటు తర్వాతమని కమలదశకం విశ్వాసం వ్యక్తం చేసింది. నీళ్లు, నిధులు, నియుమకాల ఆకాంక్ష నెరవేరీలా ఉబుల్ ఇంజన్ సర్టైన్ కోసం ప్రయత్నం చేస్తామని జాతీయ కార్యవర్గ సమావేశంలో బీజేపీ ప్రత్యేక ప్రకటన చేసింది. మార్గి చరిపోసు చూసి తీఆర్వెన్ కాట్ల కింద భూమి కడులు తోందని ఎద్దోవా చేసింది. అవినీతిలో కూరుకు పోయిన తీఆర్వెన్ సర్టైన్ ను 2023లో ప్రజలే ఇంటికి పంపుతాని విశ్వాసం వ్యక్తం చేసింది. కాచేస్వరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణ బడ్జెట్సు 40 వేల నుంచి లక్ష్మా 30 వేల కోట్లకు పెంచడం నిధుల దుర్భియాగానికి నిదర్శనమని పేర్కొంది. దుబ్బిక,

ರಕ್ಷಣಾರ್ಥಿ ವಿಸ್ತರಿದ್ದಾಂ...

కూర్చోచెట్టారను ఆయన.. వచ్చే 30-40 ఏళ్ల పాటు బీజేపీమే దేశంలో అధికారంలో ఉంటుందని ధీమా వుకుం చేశారు.

రాజీవీ తీర్మానం సందర్భంగా తెలంగాణలో పరిస్థితులను బీజేపీ జాతీయ ఉపాధ్యక్షులాలు డీకే అరుణ కార్యాధర్మ సభ్యులకు వివరించారు. అనంతరం ప్రకటన చేసిన పార్టీ రాష్ట్రంలో వచ్చే ఎన్నికల్లో విజయం సాధిస్తామని ధీమా వ్యక్తం చేసింది. నీళ్లు, నిధులు, నియామకాల లక్ష్మం నెరవేరెడసి విమర్శించింది. 8 ఏళ్లూ కేంద్రం తెలంగాణకు ఇచ్చిన ఎన్నో నిధులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దుర్వినియోగం చేస్తోందని ఆరోపించింది. దక్షిణాదిలో బీజేపీ పుంజుకునేందుకు కిలక సూచనలు చేశారు కర్ణాటక సీఎం బిపవరాజు బొమ్మె. మైనారిటీ ఓట్లు బిలంగా ఉన్న ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లోనే అధికారం సాధ్యమైనప్పుడు.. దక్షిణాదిలో అది పెద్ద కష్టమేం కాదన్నారు. కర్ణాటకలో ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసినప్పుడు తెలంగాణలో

పుణ్యారాబుడు ఈపవనికులు సహా జీవేచ్చవంసిలో
మంచి విజయాలు సాధించిన బీజేపీ వచ్చే ఎన్నికల్లో
విజయం సాధించి తెలంగాణలో ప్రభుత్వాన్ని
ఏర్పాటు చేస్తుందని కేంద్ర మంత్రి పీయుష్ గోయిల్
చెప్పారు.

శాటులకు అరుదెన అవకాశం

బీజేపీ జాతీయ కార్యవర్గ నమావేశాల్లో హాసురాబాద్ ఎమ్ముళ్ళే, మాజీ మంత్రి ఈటల రాజేంద్రకు ప్రత్యేక అవకాశం లభించింది. తెలంగాణ రాష్ట్ర రాజకీయ వరిస్తితులపై ప్రసంగించేందుకు ఆయనకు ప్రత్యేకంగా అవకాశం కల్పించారు. నమావేశాన్ని ఉద్దేశించి ఈటల 15 నిమిషాలు మాట్లాడారు. తెలంగాణలో ప్రాయి పరిస్థితి, కేసీఆర్ వైఫల్యాలు, ప్రభుత్వ అవినీతిని ప్రముఖంగా ప్రస్తావించారు. తెలంగాణలో తీఱ్రార్ఎస్‌ను ఓడించే పౌర్గా బీజేపీని ప్రజలు నమ్ముతున్నారన్న ఈటల, ప్రజలకు మరింత నమ్మకం కలిగిపే బీజేపీనీ

‘శ్రవాణి సంజయ్’

ప్రధాని నసేర్ంద్రమాది వర్షేణ్ట్రాండ్ సభా వేదికక్రత్తి రాగానే వేదిక అంతా కలియదుగుతూ జనానికి అభివాదం చేశారు. గ్రోండ్ మొత్తం కికిరిసిన జనాన్ని చూసి ముగ్గుడైపోయారు. ప్రజలకు అభివాదం చేసి కూర్చోగ్గానే కుద్దిపై కూర్చున్న సద్గాను చూస్తూ జన సమీకరణ బాగా జిరిగిందన్నట్లు కొనియాడారు. తనకు ఎడమ వక్కన కూర్చున్న రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు బండి సంజయును ప్రత్యేకంగా అభినందించారు. పలుసార్లు బండి సంజయ్ భుజం చరిచి మరీ తన ఆనందాన్ని వ్యక్తపరిచారు. సభ ఏర్పాట్లు బాగున్నాయని అభినందించారు. బండి సంజయ్ ఆవేశపూరితంగా, భావేద్వేగంగా చేసిన పుసంగిం తరాత కూడా ప్రధాని మోదీ ఆయను మరోసారి అభినందించారు.

నీరూలించిన తెలంగాణ రుచులు

ರೆಂಡು ರೋಜುಗಳ ಪೊಟು

పొట్టణనీ లో జరిగిన
బీజేపీ జాతియ కార్యవర్గ
నమావేశాల్లో తెలంగాణ
నంపుదాయ వంటకాలు ప్రత్యేక ఆకర్షణగా
నిలిచాయి. దేశం నలుమాలల నుంచి తరలి
వచ్చిన బీజేపీ ముఖ్యనేతలందరినీ ఆకట్టుకునే
మాదిరిగా వంటకాలను సిద్ధం చేయించారు.
ఎల్లానీ ప్రధాని నరేంద్రమోద్ది ప్రత్యేకంగా
పరిశీలించారు. తెలంగాణ నంపుదాయ వంటకాల
గురించి రాష్ట్ర నేతలు ఆయనకు విపరించారు.

ఆదరిస్తారని వివరించారు. ఈటల ప్రసంగాన్ని
మొదీతో పాటు నడ్డా ఆభినందించారు. అంతకు
ముందు ఈటలను ఫిలిపించుకొని అమిత్త షా, నడ్డ
ప్రత్యేకంగా మాటల్లాడారు.

ఇంటలిజెన్సీ సీవి అత్యుత్సాహం

మీడి యాను, బయటి వాళ్లను కాదా
అనుమతించకుండా జరిగిన బీజేపీ జాతీయ కార్బువర్డ
సమావేశాల్ఫోకి తెలంగాణ ఇంపిలిజన్స్ పోలీసు
రహస్యంగా వెళ్లడం కలకలం రేపింది. ఇంపిలిజన్స్
సీబీ గ్రేనివాన్ లోపలికి వెళ్లి మీలింగ్ ఎజిండా,
తీర్మానం కాపీలు ఫొటోలు తీశారు. అయితే, ఆ
అభికారిని గుర్తించిన బీజేపీ సీనియర్ నేతు
ఇంద్రజిత్ సేనారెడ్డి. పట్టుకొని సైబరాబాద్ సీఎస్ పీఎస్
రఫీంద్రకు అప్పగించారు. ఈ వ్యవహారంవల్ల రాష్ట్ర
ప్రభుత్వం క్షమాపణ చేపోలని ఆయన దిమాండ్
చేశారు.

వి నియోజకవర్గంలో చూసినా జాతీయ నేతలే

తెలంగాణ రాష్ట్రంపై ప్రశ్నక దృష్టిపేట్టిన బీజేపీ.. రాష్ట్రంలోని 119 అసంబీలీ నియోజక వర్గాల్లో ఆ పార్టీ అగ్రణేతల పర్యాటనలు చేపట్టింది. జాతీయ కార్బూవర్గ సమావేశాల కోసం టైదరాబాద్ వచ్చిన పలువురు అగ్రణేతలు, జాతీయ స్థాయి నేతలు.. రెండురోజుల మందే నియోజకవర్గాల వారీగా పర్యాటించారు. కార్బూకర్తలు, నేతల ఇళ్ళలో బన చేశారు. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో ఏ నియోజకవర్గాల్లో పర్యాటించారో.. అదే నియోజకవర్గాల్లో వాళ్ళే మూడు నెలల తర్వాత మరోసారి పర్యాటించనున్నారు. పార్టీ పరిస్థితిపై, పురోగతిపై సమీక్ష నిర్వహించనున్నారు. పార్టీని బలోపేతం చేసేందుకు తీసుకోవాలిన చర్చలపై స్థానిక నేతలతో చర్చించనున్నారు. 2023 ఎప్పుడు వరకు కూడా ఈ నేతలే ఆయా అసంబీలీ నియోజకవర్గాల్లో పార్టీని బలోపేతం చేసే విషయమై దిశా నిరేశం చేయనున్నారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిష్ట

ఈ ఏడాది ప్రారంభంలో పంజాబ్‌లో జిలగిన అసెంబ్లీ ఎన్వికల్లో బల్లీ ముఖ్యమంత్రి అరవింద్ కేజ్రీవాల్ నాయకత్వంలోని ఆమ్ ఆట్లీ పార్టీ ఫున విజయం సాధించింది. ఒకచోటు అధికారంలో ఉన్న ప్రాంతీయ పార్టీ మరీ రాష్ట్రంలో విజయం సాధించడం ఆపామామీ విషయం కాదు. దేశ చరిత్రలో ఇలా జరగడం ఇదే ప్రథమం. ఆమ్ ఫున విజయంతో ఆ పార్టీకి చెందిన సంగ్రార్ లోక్సభ సభ్యుడు భగవంత్ సింగ్ మాన్ ముఖ్యమంత్రిగా అధికార పగ్గాలు చేపట్టారు. ఆయన పాలనపై ప్రజలు ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్నారు. పంజాబ్ ప్రగతి పథంలో ప్రయాణిస్తుందని ఆశించారు. అఖమృథి, సంక్షేమం జోడు గుర్తాల్గా పరుగులు పెడతాయిని భావించారు. శాంతిభద్రతల పరిస్థితి మెరుగుపడుతుందని అనుకున్నారు. కానీ ఈ ఆశలు వమ్ము కావడానికి, కలలు కల్లలవడానికి ఎంతో కాలం పట్టలేదు. రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతల పరిస్థితి మెరుగుపడకపోగా మరింత క్లీచించింది. అన్నింటికన్నా ప్రమాదకరమైన ‘వేర్పాటువాదం’ మళ్ళీ పదగ విష్ణుతోంది. ఈ ఘటనలు మేధావులు, జాతీయవాదులను ఆందోళనకు గులి చేస్తున్నాయి. 1980ల నాటి పరిస్థితి మళ్ళీ తలెతుతుందా? అన్న అనుమానాలు వేస్తున్నాయి. ఆమ్ సర్కారు ఉదాసీనత పంజాబ్ను మళ్ళీ ప్రమాదంలోకి నెడుతుందా? అనే భయాందోళనలు వ్యాపిస్తున్నాయి.

పంజాబ్‌లో మళ్ళీ వేర్పాటువాద చాయలు

ఆవ్ అధికారం చేపట్టిన తొలి రోజుల్లోనే అవాంఘనీయ ఘుటనలకు బీజం పడింది. ఏప్రిల్లో పటియాలూలో ఒక హిందూ దేవాలయంపై భలిస్తానీ వాడులు దాడులకు పాల్పడ్డారు. కొండరు హిందువులపై డాచి చేశారు. మే నెలలో ధర్మకూలలోని హిమాచల్ ప్రదేశ్ అసెంబ్లీ భవనం గోడలపై భలిస్తానీ పతాకాలు ఉంచారు. ఇలీవల పంజాబీ గాయకుడు సిద్ధా మూనేహాలా పట్టపగలు హత్యకు గుర్తుయారు. రాష్ట్రంలో క్లీచిస్తున్న శాంతిభద్రతల పరిస్థితికి, వేర్పాటువాదుల ఆగడాలకు ఈ ఘటనలు నిలువెత్తు నిదర్శనం. ఈ ఘటనలపై సర్కారు కేవలం భండనలకే పరిమితమైంది తప్ప నిర్మిష చర్యలు చేపట్టిన దాఖలాలు ఎక్కువా లేవు. అన్నింటికన్నా ప్రమాదకరమైనది ‘వేర్పాటువాద’ శక్తులు మళ్ళీ తెరపైకి రావడం. 2019లో ఆవ్ పార్టీ తరఫున సంగ్రార్ లోక్సభ నియోజక వర్గం నుంచి ఎన్విక భగవంత్సింగ్ మాన్ ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్ట దంతో ఆ స్కూనానికి ఇలీవల ఉప ఎన్విక జరిగింది. ఈ ఎన్వికలో ప్రధాన పార్టీలైన కాంగ్రెస్, అకాలీదర్శక్, అధికార పార్టీ ఆవ్, భారతీయ జనతా పార్టీలను పట్టించి రాష్ట్రం నెట్లి శిరోమణి అకాలీదర్శక్ (మాన్)

పార్టీ విజయం సాధించింది. ఆ పార్టీ అశ్వర్థి సిపున్ జిత్ సింగ్ మాన్ అరు వేలకు పైగా ఓటల తేడాతో గెలుపొందడం అందరినీ ఉలిక్కిపడేలా చేసింది. మాన్ సాధారణ రాజకీయ నాయ కుడు అయితే అంతగా అందోళన చెందవలసిన అవసరం ఏమీ ఉండడు. ఎన్వికలను తరువాత ఒక పార్టీ ఒకసారి ఓడడం, మరోసారి విజయం సాధించడం మాములే. ఇందులో పెద్దగా చర్చించుకోవలసింది ఏమీ ఉండడు. పార్టీలు కూడా ఆందోళన చెందాల్సినది ఏమీ లేదు. కానీ ఇక్కడ గెలిచింది కరదుగ్గిన ఒక వేర్పాటువాది. ప్రత్యేక పంజాబ్ పేరిట ‘భలిస్తాన్’ వాడాన్ని భూజన వేసుకున్న వ్యక్తి. దశాభ్యాల తరబడి ప్రత్యేకవాడాన్ని జీవిస్తున్న నాయకుడు. అందువల్ల మాన్ గెలుపును అన్ని పార్టీలు తీప్రంగా తీసు కోవాల్సిన అవసరం ఉంది.

పంజాబ్ ను దశాభ్యాలుగా భలిస్తాన్ వాడం పట్టి వీడిస్తున్న సంగతి తెలిసిందే. 80ల్లో భలిస్తాన్ వాడంతో రాష్ట్రం అట్టుడుకి పోయింది. హత్యలు, విధ్యంసాలు, మారణశోమాలతో రాష్ట్రం అగ్ని గుండంగా మారింది. అభరుకు స్వర్ణ దేవాలయంపై పైనికచర్య చేపట్టే పరిస్థితి ఏర్పడింది. అనంతరం

కొడ్డి నెలలకే నాటి ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ హత్యకు గుర్తుయారు. ఈ పరిస్థితికి అప్పట్లో రాష్ట్రంలోని ప్రధాన పార్టీలైన కాంగ్రెస్, అకాలీదర్శక్ కారణమని చెప్పక తప్పారు. అకాలీదర్శక్ వ్యతిరేకంగా సంతేష జర్మయల్ సింగ్ భింద్రన వాలాను కాంగ్రెస్ పాపగా వాడుకుంది. చివరకు అతను ఏకు మేక్కె కూర్చోవడంతో కాంగ్రెస్కు తలబోప్పి కట్టింది. 1990వ దశకంలో పరిస్థితి కుదురుపడింది. అప్పుడు కను మరుగైన వేర్పాటువాడం ఇప్పుడు ఆవ్ పాలనలో మళ్ళీ వెలుగులోకి వస్తోంది. ఈ పార్టీకి చెందిన పలువురు నాయకులు భలిస్తానీ సానుభూతిపరులన్న ఆరోపణలు ఉన్నాయి. వీటిని తేలిగ్గా తోసపుష్టిమని

సిప్రున్ జిత్
సింగ్ మాన్

గోపరాజు విస్తేశ్వరప్రసాద్

వాదానికి బహిరంగంగా మద్దతు పలుకుతున్నారు.

నాటి ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ హత్యకు కుట్ట వన్నారన్న కేనులో అంగుదేళ్లు జైలుశిక్క అనుభవించారు. ప్రకార్ సింగ్ బాదర్ నాయకత్వంలోని ఆకాలీదళ్ ఖిలిస్టాన్ పట్ల మెతక్కెళబిరి అవంబిస్తుండన్న ఉద్దేశంతో సాంతంగా ఆకాలీదళ్ (మాన్) పార్టీని ప్రారంభించారు. 1989 పార్లమెంటు ఎన్నికల్లో ఆయన పార్టీ ఆరు ఎంపీ నీట్లను గెలుచుకుని బలపైన ఉనికిని చాటుకుంది. రాష్ట్రంలోని మొత్తం 13 నీట్లకు ఆరు గెలవడం సంచలనమే. నాటి ఎన్నికల్లో మాన్ తరన్ తరన్ నియోజకవర్గం నుంచి పార్లమెంటుకు ఎన్నికయ్యారు.

తర్వాత రోజుల్లో పార్టీ ప్రతిష్ఠ క్రమంగా మసకబారడం మొదలైంది. 1999 పార్లమెంటు ఎన్నికల్లో ఆయనొక్కరే గెలుపొందారు. అంతకు ముందు (1997) శాసనసభ ఎన్నికల్లోనూ ఆయనొక్కరే విజేతగా నిలిచారు. ఆ తరువాత నుంచి ఆయన రాజకీయంగా దాదాపు తెరమరుగయ్యారు. ఎన్నికల్లో పోటీ చేస్తున్నా ప్రజాదరణ కొరవడింది. 2019 పార్లమెంటు ఎన్నికల్లో సంగ్రామ నుంచి పోటీ చేసిన మాన్ 48 వేల 365 ఓట్లే సాధించారు. ఇటీవల అనెంబ్లీ ఎన్నికల్లో ఆయన పార్టీ ఏకంగా 81 ఓట్లలో పోటీ చేసినపుటికి ఘరీపితం శుస్యం. 79 చోట్ల పార్టీ డిపాజిట్లు కోల్చేయింది. ఇప్పుడు పార్లమెంటు ఉప ఎన్నికలో విజయం సాధించడంతో మాన్ పేరు రాజకీయ వర్గాల్లో చర్చనీయంశమైంది. దీంతో మధ్య ఖిలిస్టాన్ వాడం తెరపై వచ్చింది.

మాన్ గెలుపును రాజకీయ పార్టీలు పెద్దగా తీప్పంగా తీసుకున్నట్లు కనపడటం లేదు. అతని వల్ల మున్సుందు కలగపోయే ముఖ్య గురించి అంచనా వేసినట్లు లేదు. ఆయనది సాధారణ గెలుపుగా భావించి నిరిపెట్టుకున్నట్లు కనపడుతుంది. కానీ ఇది తీప్పంగా తీసుకోవలసిన విషయం. దేశ భద్రత,

సార్వభౌమాధికారం, జాతీయ సమగ్రత, సమైక్యత లకు సంబంధించిన విషయం. దిన్ని మొగల్లోనే తుంచేయకపోతే పంజాబ్ మరోసారి అగ్నిగుండంగా మారే ప్రమాదం ఉంది. అమాయక ప్రజలు సమిధలయ్యే అవకాశం ఉంది. కానీ పంజాబ్ ప్రభుత్వం దీనిని తీప్పంగా తీసుకోకుండా, చూసే చూడనట్లు వ్యవహరిస్తోంది. కొండరు ఆకాలీలు, ఆవ్ పార్టీ నాయకులు ఖిలిస్టాన్ పట్ల ఉదారంగా వ్యవహరిస్తూన్న అరోపణలను తోసిపుచ్చలేం. కేంద్రం తీసుకువచ్చిన మూడు వ్యవసాయ చట్టాలకు నిరసనగా 2020లో జరిగిన రైతు నిరసనలకు ఖిలిస్టానీవాదులు లోపాయకారిగా మద్దతు అందించా

నిరుద్యోగిత రేటు (9.2శాతం) జాతీయ సగటు (7.83 శాతం) కన్నా ఎక్కువగా ఉంది. ప్రజల ఆలోచనల నుంచి తొలగిపోయిందనుకున్న ప్రత్యేక వాడం ఇప్పుడు చాపకింద నీరులా విస్తరిస్తోంది. ఈ మేరుకు పంజాబీ గాయకులు వివిధ సందర్భాల్లో వివిధ వేదికలపై ఆలపిస్తున్న గీతాలకు ఆదరణ లభిస్తోంది. అదే సమయంలో ప్రత్యేకవాదానికి మద్దతు తెలుపుతున్న వివిధ వర్గాల మద్దతు కూడా విభిన్నాలు తీవ్రమవుతున్నాయి. తపాకీ సంస్కృతి కూడా విస్తరిస్తోంది.

ఈ క్రమంలోనే గాయకుడు సిద్ధా మూసేవాలా హత్యకు గురు య్యారు. మూసేవాలా ఆభిరి పాటలో ఖిలిస్టాన్ వేరాటు, పంజాబ్ - హర్యానా మద్దతు వివాదాన్నంగా ఉన్న నట్టిజ్ - యమున అనుసంధాన కాలువ, ప్రత్యేక ఖిలిస్టాన్ జెండా ప్రదర్శన తడితర అంశాలు ఉన్నాయి. ఈ పాటలకు ఆదరణ లభించడంతో కేంద్ర ప్రభుత్వం యూట్యూబ్ లో భూక్ చేయించింది. మాన్ విజయం అనంతరం సిక్కు రాజకీయాలను శాసించే శిరోమణి గురుద్వార ప్రబంధక్ కమిటీ ప్రధాన కార్యదర్పి కట్టుల్ సింగ్ పంజోలీ ఒక వివాదాన్నం ప్రకటన చేశారు. ఇది సిక్కు భావజాలానికి, పంత్ (గురువుల) సిద్ధాంతాలకు దక్కిన విజయం అని సామాజిక మాద్యమాల్లో ఆయన పోస్టు చేశారు. ఈ రాతలు ప్రత్యేక వాదానికి ఊతమిచ్చేవని చెప్పడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు.

ఈ నేపథ్యంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అప్రమత్తం అవ్వాలిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ముఖ్యంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఎక్కువ చౌరవ తీసుకోవలసి ఉంది. కేంద్రం ముందుకు వస్తే శాంతిభద్రతలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిధిలో అంశమని, రాష్ట్ర వ్యవహారాల్లో జోక్యం చేసుకుంటుందన్న అపహాదును ఎదురోపులసి ఉంటుంది. అందులో ఇప్పుడు కేంద్రం, రాష్ట్రంలో వేర్చేరు పార్టీలు అభికారంలో ఉన్నాయన్న విషయాన్ని విస్తరించ రాదు. యువతకు ఉపాధి కల్పన, మారక ప్రవ్యాల కట్టడి, సాయంత్రమాలకు కార్బుకలాపాల అణచివేత, ప్రత్యేకవాదానికి మద్దతు ఇస్తున్న శక్తులుపై ఉపకొండం మోహదు వంతి కలిన చర్యలను చేపటడం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కర్తవ్యం.

ఈ విషయంలో మీనమేపాలు లెక్కించినా, ఉదాసీనంగా వ్యవహరించినా, రాజకీయ కోణంలో ఆలోచించినా పాకిస్టాన్ సరిహద్దులోని ఈ సున్నిత రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల సమస్య తలత్తే ప్రమాదం ఉంది. సమస్య తీవ్రతను గురించడం ఆవ్ అధినాయకత్వం, పంజాబ్ ప్రభుత్వ తక్షణ కర్తవ్యం.

ఈ దిశగా ఎంత త్వరగా అడుగులు వేసే పంజాబ్కు, దేశానికి అంత మంచిది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్జులిస్ట్

చేతినిండా గోరింట సిరులకు నెలవంట

గోరింటాకు గురించి తెలియని వారుండరంపే అతిశయోక్తి కాదు. గోరింటను మహిళలు ఎంతో ఇష్టపడుతుంటారు. చిన్నచిన్న విందు వినోదాలైనా, పెద్ద పెద్ద వేడుకలైనా మహిళల చేతలకు గోరింటాకు లేకుండా అవి అసంపూర్ణమే. చేతినిండా గోరింటాకు పెట్టుకునే మహిళలకు కష్టాలుండవని పురాణాలు చెప్పు

న్నాయి. గోరింటాకుకు అంత ప్రాశస్త్రానికి కారణం సీతమ్ము తల్లేనట. రాష్ట్రాని సంహారించిన రాముడు సీతమ్మును నెంట తీసుకెళ్ళేందుకు వచ్చినప్పుడు, ఆశోక వనంలో ఉన్నంతకాలం తన కష్టాలను నిత్యం గోరింటాకు పెట్టుతో చెప్పుకునేదాన్ని. నా ఇక్కట్టన్నింటినీ ఆ చెట్టు ఓపిగ్గా విని, నాకు

ఓదార్పునిచ్చేది' అని సీతాదేవి రామునికి తెలిపిందట. అలాంటి గోరింట చెట్టుకు తాము ఏదైనా చేయాలనుకున్న సీత, 'ఏదైనా వరం కోరుకో' అని గోరింట చెట్టుకు సూచించింది. అయితే తనకు ఎలాంటి వరాలొద్దని గోరింటాకు చెట్టు చెప్పింది. 'ప్రస్తుతం నీ మోము సంతోషంతో కళకళలాదుతున్నట్టే లోకంలోని మహిళలందరూ సంతోషంగా ఉండాలి' అని గోరింట చెట్టు ఆకాంక్షించింది. దాని సహారయతకు మెచ్చిన సీతాదేవి, 'గోరింటాకు చెట్టును ప్రార్థించేవారికి, చేతులకు గోరింటాకు పెట్టుకునేవారికి సకల సంపరలు, సుఖసంతోషాలు చేకారుతాయి. వారి జీవితం సంతోషకరంగా ఉంటుంది' అని గోరింటకు వరం అనుగ్రహించింది. అందుకే ఇప్పటికీ ఉత్తరాదిన వివాహానికి ముందు 'మెహంది ఘండన్' అట్టపసంగా జరుగుతోంది. వధువరులకు, వివాహానికి పోజరయ్యా

*** తాత్కాలికత ***

దేవుడి ఇష్టం

అదోక ఆశ్రమం. అక్కడ ఓ శిష్యుడు మౌనంగా భగవంతుడిని ప్రార్థిస్తున్నాడు. అది రాత్రి సమయం కావడంతో కష్టాలు, క్రిమికీటకాదులు రకరకాల శబ్దాలు చేస్తున్నాయి. ఆ శబ్దాలు ఆ శిష్యుడికి ప్రార్థనకు ఇబ్బందిగా ఉన్నాయి. పూజ చేస్తున్నతను లేచాడు. 'ఏమిటీ రణగొణధ్వని? ఇవి అరవకుండా ఉండవా?' అని గురువు గారిని అడిగాడు. దానికి గురువు 'శిష్యే! అవి అరుస్తున్నాయని నువ్వేందుకు అనుకుం టున్నావు? అవి వాటి భాషలో దేవుడిని ప్రార్థిస్తున్నాయేమో ఎవరికి తెలుసు? అది వాటి భాష. దానిని గోల అనుకోవడం మనిషిగా మన తప్పు. ఆ భగవంతుడే కదా మనిషితో పాటు అన్ని ప్రాణులకు గొంతిచ్చాడు. ఏ ప్రాణైనా తనకు తెలిసినట్టేగా ప్రార్థించగలదు. కనుక ఆ ఫోష నీకు అడ్డంకి అని అనుకోవడం సరికాదు కదా?' అన్నాడు.

దశర్థుల పూర్వామోషణ్ణతి

బంధుమిత్ర మహాళకు శ్రీమహాలక్ష్మీ ఆశేస్సులు
లభిస్తాయని విశ్వాసం. శుక్రవారం నాడు
శ్రీమహాలక్ష్మీదేవిని ధ్యానించి చేతులు
పండెంతగా గోరింటాకు పెట్టుకుంటే
మహాళకు ఎలాంటి కష్టాలుండవని,
శ్రీమహాలక్ష్మీదేవి అనుగ్రహం లభిస్తుందని
పండితులు చెప్పున్నారు. అందుకే ఇంటి
ఆవరణలో ఏ మాత్రం అవకాశం ఉన్నా
గోరింటాకు చెట్టు లేదా మొక్కని పెంచాలి. ఆ
మొక్కను పెట్టడమే కాకుండా దానికి రోజు నీళ్లు
పోసి ఆ ఆకులతో గోరింటాకు పెట్టుకోవాలి.
అది కూడా మీకు సిరిసంపదలను ఇచ్చి
కుటుంబం చల్గా ఉండేలా కాపాదుతుంది.
ఒకవేళ గోరింటాకు కోసం ఎవరైనా మీ ఇంటికి
వస్తే తప్పకుండా ఇవ్వండి. ఎందుకంటే వారు
ఆనందానికి కారణం మీరు పెంచిన మొక్క
కాలట్టి ఆ పుణ్యంలోని ఘలితం మీకూ
వస్తుందని శాస్త్రం చెబుతోంది.

శాస్త్రపరంగా గోరింటాకు గర్వశయ
దోషాలు తీసేస్తుంది. అరచేతి మధ్యలో ట్రై
గర్వశయానికి రక్తం చేరవేసే ప్రధాన
నారులుంటాయి. వాటిలోని అతి ఉప్పున్ని లాగేసి
ప్రశాంత పరుస్తుంది గోరింటాకు.

ప్రసవం కాగానే గోరింటాను ముద్దగా సూరి
బాలింతతో మింగిస్తే ప్రసవం వలన ఏర్పడే
గర్వశయ బాధలు నయం అవుతాయని పెద్దలు
చెబుతారు. ట్రైష్టుపు హరోనులు పని తీరు
చక్కగా ఉన్నందు వలన దేహం కూడా
అందంగా నున్నితంగా ఉంటుంది.

లేతగా ఉన్న చేతికి పెట్టుకున్న గోరింటాకు
మరింత అందంగా పండి కనిపిస్తుంది.
ఆ పండటం అనేది ఆ మగువ ఆరోగ్యాన్ని
సూచిస్తుంది. ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యం.
అందంగా ఉన్నమృయుకి చక్కని భర్త వస్తాడు,
ఆరోగ్యకరమైన దాంపత్యానికి కారణమైన
భార్యను ప్రేమిస్తాడు కదా!

పెద్దలు ఏం చెప్పినా, మరీ ఓ పది
పన్నెందు మైళ దూర్ధుషితోనే చెబుతారండీ.
అటోహాలేం కాదు. గోరింటాకును శాస్త్రీయంగా
అదరిస్తే అన్ని విధాలా ఆరోగ్యం ఆనందం.
అపోడం సంవత్సరానికోమారు పుట్టింటికి
పోతుందండోయ్. అంటే పార్శ్వతి దగ్గరికి.
అపోధమాసంలో అక్కడున్నపుడు కూడా తనను
మరచిపోకుండా ఉండాలని తప్పక
పెట్టుకోవాలనీ కోరిందట.

ఈ అపోడంలో అందరూ చేతినిండా
గోరింటాకు పెట్టుకుంటారు కదూ...!

※ పొరాణికం ※

పంచపాండవుల్లో ధర్మరాజు, భీముడు, అర్జునుడు,
సకులుడు, సహదేవుల్లో అర్పునుడికి కృష్ణుడి పట్ల మిగిలిన
వారి కంటే ప్రేమ, భక్తి ఎక్కువే. రోజుా బండెదు పుప్పులు
కోసుకొచ్చి కృష్ణుడిని పూజించే వాడు. దాంతో తానే
గొప్పవాడనే కించిత్ గర్వం అతనిలో ఉంటూ వచ్చింది.
తనలాగా ఇంకెవ్వరూ కృష్ణుడిని పూజించలేరని
అనుకునేవాడు.

ఇద్దరి మధ్య బంధుత్వమూ ఉంది. కృష్ణుడి సోదరి
సుభద్రును అర్పునుడు పెళ్ళాడాడు. భారత యుద్ధం

భక్తిలోనూ భీముడే

ముగియడంతోనే ధర్మరాజుకి పట్టుభిపేక మహాత్మవం జిగింది. ఆ తర్వాత చాలాకాలం ఆయన
రాజ్యమేలాడు. పొండపుల కాలం ముగిసింది. అందరూ స్వర్గానికి వెళ్లడం కోసం ఆకాశమార్గాన
ప్రయాణాన్ని చేపట్టారు. ధర్మరాజు ముందు పోతున్నాడు. అతని వెనుక కృష్ణుడు వెళ్గా భీముడు
వెంటే ఉన్నాడు. అతని వెనుక అర్పునుడు భీముడిని అభిగమించి కృష్ణుడిని
అందుకోలేకపోయాడు. అప్పుడు అర్పునుడు కృష్ణుడిని అడిగాడు. ‘కృష్ణ! ఎందుక నేను నిన్ను
అందుకోలేక పోతున్నాము. భీముడేమా నీ వెంబడే ఉన్నాడు. నేనేమా భీముడి తర్వాత ఉంటున్నాను’
అని. ఆ మాటలకు కృష్ణుడు ఓ నవ్వు నవ్వాడు. ‘అర్పునా, నన్ను నువ్వు పూజించావు. నిజమే. ఓ
బండెదు పుప్పులతో పూజించావు. కాదను. అదే ఎంతో భక్తి అనుకుంటున్నావు కదూ?’ అని
కృష్ణుడు ప్రశ్నించగానే అర్పునుడు విస్తుపోయాడు.

‘అవను కృష్ణ! అందులో సందేహమేముంది. లెక్కలేనన్ని పుప్పులతో రకరకాల పుప్పులతో
నిన్ను పూజించాను’ అనగానే ‘అది దిజిమే కానీ నన్ను నీకన్నా ఎక్కువగా పూజించినవాడు భీముడు’
అని కృష్ణుడు చెప్పాడు. ఆ మాటలకు అర్పునుడు మరింత కంగుతొన్నాడు.

‘కృష్ణ! ఒక్కసారి అలోచించు. భీముడు ఒక్క రోజు కూడా నిన్ను పూజించడం నేను నా కళ్లతో
చూడనే లేదు’ అన్నాడు అర్పునుడు. అప్పుడు కృష్ణుడు, ‘నిజమే. కాదను. కానీ భీముడు పూజించినది
ఎవరికి తెలీదు. నాకూ అతనికి మాత్రమే తెలుసు’ అనడంతో అర్పునుడు నొచ్చుకున్నాడు. కళ్లముట్ట
నీరు కారుతోంది. అలాగే కృష్ణుడి వంక మాశాడు. ‘అర్పునా! బాధ పడకు. నువ్వే భక్తుడవని
గర్వపడుతున్నావు. అది సరికాదు అని చెప్పాడానికి ఈ విప్పరుం ప్రస్తావించాను’ అన్నాడు కృష్ణుడు.

‘భీముడు ఎవరికి తెలియను విధంగా పూజించాడు. మీరు వనవాసంలో ఉన్నప్పుడు, అజ్ఞతపాస
మష్టుడూ అడవులలో పలు ఊళల్లో సంచరించారు కదా. అప్పుడు భీముడు తనకు కంటీకి కనిపించిన
పుప్పులతో పూజిస్తూ ‘కృష్ణాప్రాపితమస్త’ అనేవాడు. నేనూ అతని మనసుని అర్థం చేసుకుని అన్నింటినీ
స్వీకరించాను. అదిగో మాడు అర్పునా! భీముడు నన్ను పూజించిన పూపులు ఓ పర్మాతంలూ పేరుకోయి
ఉన్నాయి. నువ్వు ఆర్పించిన పుప్పులు ఓ చిన్న గొయ్యల్లే ఉంది. మనసులో ఏ విధమైన స్వార్థం
లేకుండా చూపే క్రేమే నిజమైన భక్తి విశేషమైనది’ అని కృష్ణుడు అర్పునుడి గర్వం తొలికిపోయాడి.
స్వచ్ఛమైన మనుసుతో అర్పునుడు పూజించడం మొదలుపెట్టాడు. ధ్యానించాడు. అనంతరం కృష్ణుడు
అర్పునుడి చేయి పట్టుకుని తీసుకుపోయాడు. అందరూ మైక్కుంఠం చేరారు.

ఎన్న వేషములు జన్మించబోతున్నాయోనని పించింది, ఆ పొరలలో. మధ్య మధ్య నీటి చెలమలు దాటుకుంటూ బదారు మైళ్లు నడిస్తే అప్పుడు కనిపించింది కొయ్యారు. వీటికంటే ఎంతో ఎత్తులో ఉన్న చింతచెట్లు ఈ వెదురుపాదల ముచ్చట్లు విస్తుపోయి చూస్తున్నట్లు ఉన్నాయి. ఊరంతా చింతలతోపులే. ఎంత దట్టంగా ఉన్నాయో. చింతల తోపులు, వెదురు పొదలు, అక్కడక్కడ జోస్తు చేలు, వాలీలో మంచెలు ఎంత అందంగా ఉన్నాయో! ఇకడు నంచి ఈ వెదురు పొదల గుండా వెళితే మంచ గ్రామం. కొయ్యారు ప్రభుత్వ బంగ్లా వెనక్కు వెళ్లి ఆ దృశ్యాలను చూస్తున్నాను. అప్పుడే మా సహాయుకుడు విచాదు బంగ్లా బయట నంచి, ఒక కొండవాడు వచ్చాడు నన్ను చూడడానికి. ఒక అలోపతి డాక్టర్ దగ్గరికి ఒక అడవిబిడ్డ రావడం అయ్యతమే.

కానీ అతడిని చూశాక మనసు ద్రవించి పోయింది. ఎంత బాధ భరిస్తున్నాడో! కుడికన్ను, ఆ చుట్టూ ఉన్న ప్రదేశం భయానకంగా వాచి ఉన్నాయి. పెద్ద బోధరు కప్ప ఎగిరి అక్కడ కూర్చున్నదేమా ననిపోస్తోంది, ఆ థాగం. కనుబోమ్మ స్థానంలో గట్టిగా తగిలిన గాయం ఇంకా భయం గొలుపతోంది. ఏదో పసరు పూశారు గానీ చీము వల్ల తెరుచుకుని ఉంది. నరకయాతన అనుభవిస్తున్నాడు. ‘ఎప్పుడు తగిలింది?’ కూడా వచ్చిన ఆడమనిపిని అడిగాను. ‘పది రోజులైంది బాబు!’ ఆమె చెప్పింది దైర్యం కూడదీసుకుని. ‘ఎలా తగిలింది?’ మళ్లీ అడిగాను. సమాధానం లేదు. నేను చెప్పగానే నా సహాయుకులలో ఒకడు వెంటనే దూడి, ఓ రెండు నిమిషాలకి వేడి

నీళ్లు పట్టుకొచ్చాడు. ఆమెను బయట కూర్చోమ న్నాను. వచ్చే ఏదుపు ఆపుకోవడానికి నోళ్లో కొంగు కుక్కుకుని వెళ్లబోయింది. ‘ఇదిగో అమ్మా! అలా ఏడవకు. ఏం భయం లేదు. తగిపోతుంది.’ అన్నాను ఒక డాక్టర్ గా. తలాపి దణ్ణం పెట్టి వెళ్లింది. నిమ్మకా యంత దూడి తీసి, వేడినిళ్లలో మంచి గాయానికి తగిలించాను. కెవ్వుమన్నాడతడు. ‘కొంచెం తట్టుకోవాలి. మంచు పుండు కడగాలయ్యా! కంగారు పడకు’ అన్నాను గట్టిగా. చాలా సున్నితంగా గాయం కడగుతున్నాను. మాటకి బెదిరినట్లున్నాడు, బాధను అఱుచుకుంటూ సహకరిస్తున్నాడు. జాలేసింది. మాటల్లోకి దింపాలనిపించింది. ‘ఏ ఊరు నీది?’ ‘ణ్ణం.... కిటుముల దొరా’. ‘కిటుముల నరే...! ఎలా తగిలింది దెబ్బ?’ ‘అభ్యం... ఉన్నో... చిరత... అభ్యం... అభ్యం... ఉన్న.... రక్కేస్తింది!’ నా అనుమానం నిజమైంది. ‘నీ ముఖం ఒక్కటే దానికి బాగా నచ్చినట్టంది. అక్కడే రక్కింది కదా!..నర్లే. ‘నీ పేరు’. ‘ఒనుము కిదొరా’. చూడబోతే ఎక్కడో ఒక్కసారైనా ఇంగిల్స్ వైర్యం చేయించుకున్నాడినిస్తోంది. గాయం పుభ్రం చేశాను. మాడు దూడి ఉండలు అయ్యాయి. చీము బాగా వచ్చింది. కొంచెం స్థిమితపడ్డాడు. ‘ఇదిగో కప్రిదార! మీ మూలికా వైర్యం చాలా మంచిది. గొప్పది కూడా. మీ తాతలు, మా తాతలు కూడా అదే తీసుకున్నారు. ఇప్పుడు నేనిచ్చే మందు

వేరే రకం. ఇది వేసుకుంటే తొందరగా తగ్గుతుంది. ఆ గాయంలో ఇన్ఫెక్షన్ రాకూడదు. ఇన్ఫెక్షన్ అంటే, ఇంకా చీము పట్టి, ఇంకా పాడైపోవడం. అప్పుడు ఇంకా బాధపడాలి. కాబట్టి ఇప్పటికి వేసుకో. మంచు ఈ గాయం తగ్గాలి. ఔసా?’ అన్నాను. ఒక నిమిషం అలోచించి ‘జైనన్న’ట్లు తలూపాడు.

బోర్కి పొడర్ వేసి కట్టు వేశాను. తరువాత కనుసైగ చేశాను.

మా సహాయుకుడు యాంటీబైటిక్ మాత్రలు పొడుం చేసి, మాడు పొట్లులు కట్టి తెచ్చాడు, ఒక గంట తరువాత. ‘ఇదిగో కప్రిదార. ఇదీ మూలికల చూర్చమే. ఇంబీక్లో తేనలో కలుపుకుని మాడు రోజులు పాటు లోపలికి తీసుకో. ఆ గంటలోనే మొగుడు, పెళ్లాం చెప్పారు అనలు సంగతి. రోడ్డు పనికి రాలేదని బాస్టియన్, కిష్టయ్య కిష్టయ్య ముల వచ్చి కప్రిదారు కేకేశారట. వట్ట రావడంతోనే కిష్టయ్య రెండు చేతులూ వెనక్కి విరిచి పట్టుకున్నాడట. బాస్టియన్ ఒక కరర తీసుకుని తగిలేది తప్పేదీ కూడా చూడకుండా కొట్టాడట. అప్పుడే తల మీద కొట్టబోతుంటే పక్కకి వంగడంతో ఆ దెబ్బ వచ్చి కంటి మీద తగిలింది. ఆ తరువాతే కిటుముల నుంచి పాటిపోయి వచ్చి కొయ్యారులో పెదతలి ఇంట్లో తలదాచుకున్నాడట. ఆ గాయం తగ్గడానికి కనీసం ఇంకో నెలరోజులు పడుతుంది. మనసుకు

డా॥ గోపతాజు నారాయణరావు

తగిలిన గాయం మాట నేను చెప్పేలేను. ఇన్ఫెక్షన్ రాకపోతే బావుందును. ఆ క్షణింలో చూసిన ఒక దృశ్యం కడలించి వేసింది డాక్టర్ మూర్తి గారిని. అదే దైరీలో రాసుకున్నారు.

లంబసింగి, 7-3-1921

డియర్ మస్యం డై!

పాపగంట క్రితవే వచ్చాను. కాళ్ళు పీకుతున్నాయి.

నేను రాగానే చూసిన దృశ్యమే నన్ను క్షణాల మీద ఈ పేజీని నింపేటట్టు చేసింది. నడవడం అంటే నాకు ఇష్టం. మన్యమంతా దాదావు నడిచే తిరిగాను. మన్యమంలో జెట్టీలు ఉన్నాయని తెలుసు. నిజానికి కొన్ని కీరణ్యాలో ఉండే గ్రామాలకు వెళ్లిలంటే వాళ్ళ జెట్టీల మీద తీసుకువెళ్లాలి. అలాంటి ఊళక్కి నేను వెళ్లలేదు. జెట్టీలు ఎక్కడం కూడా ఇష్టం లేదు. ఆయా గ్రామాల వాళ్ళనే సమీపంలో జరిగే సంతలకు రమ్మనిమని టముకు వేయించాను. అఖ్య! కాళ్ళ పీకుతున్నాయి. అందుకే గెస్ట్హాన్ మెట్ల మీదే చతుకిల పడ్డాను చాలా సేవచీ నుంచి. నిజానికి ఈ పేజీ నిస్సనే నింపి ఉండాల్సింది.

కానీ కలంలో సిరా అయి పోయింది. ఇది చూడాలని నాకు రాసిపెట్టి ఉంది. నేను కాళ్ళీడ్పు కుంటూ వస్తున్నాను. ఎదురుగా కనిపిస్తోంది గెస్ట్హాన్. ఆ మెట్లనీ ఎక్కగలనా? అనిపిస్తుండగా కనిపించింది నాకా దృశ్యం. కొండరు గిరిజనులు జెట్టీ మోసుకుపస్తు కనిపించారు దూరంగా. బలమైన వెదురు బొంగులను కుర్చీ కింద నుంచి కట్టి ఉత్సవ విగ్రహాన్ని మోసినట్టు మోసారు.

జెట్టీ అంటే అదే. నెమ్ముదిగా చేరువైంది జెట్టీ. ఆ జెట్టీ మీద వస్తున్నవాడు విలియం. గెస్ట్హాన్కి చేరగానే కొండవాళ్ళ ఎక్కడ పడేస్తారేమోనను భయంతో అతడి సాయోకులు ఇద్దరూ జాగ్రత్తగా దింపించారు. వాళ్ళంతా రోడ్సు కూలీలు. ఎప్పుడో తనకు తెలియకుండానే నిద్రలోకి జారుకున్నారు డాక్టర్ మూర్తి. దైరీ దౌర్తి కిందపడింది.

* * *

‘కొమ్మ ఒక్కటే. కానీ దానికి ఎన్ని పుప్పులున్నా ఒక్కలాగే ఉంటాయి కదా! అలాగే, ఒకే కొమ్మ మీద మరోచోట పూసిన పుప్పులా రంపదేశంలో గొడవల్లగే గూడెం కొండల గొడవలు కూడా ఉంటాయి.’ నిలండి చెబుతున్నాడు రామన్న పుప్పులు, కొమ్మలు, వాలీ మధ్య పోలిక ఇవన్నీ చేతి వేళ్ళతో తమాషాగా సంకేతి స్తున్నాడు. అప్పుడే దూరంగా కొండగారై అరుపు. అది కొండలలో ప్రతిధ్వనిం చింది.

ఒక నిమిపం మానం తరువాత ఆరంభించాడు రామన్న. ‘రంపదేశంలో మాదిరిగానే, గూడెం కొండలలో కూడా ఆడానికి అధికారం అప్ప గింపడం దగ్గరే గొడవ చేగింది. పైగా ఇంట్లో ఒకక్క తర్వాత ఒకళక్కి జెరాలు వచ్చినట్టు, రంపలో రాంభూపతిదేవ మరణించిన ఒక్క సంవత్సరం తరువాతే, గూడెంలో గొడవలు మొదలయ్యాయి. గూడెం కొండలంటే గొలుగొండ జమిందారు అనంతభూపతి. ఈయన్న తెల్లోళ్ళ సీకు వదవోద్దని చెప్పి ఇంటికి పంపేశారు.

‘ఎందుకూ?’ అనడిగితే ‘నీకు కొంచెం విచ్చి

ఉంది. అందుకే జమిందారీని గాలికి వదిలేశావ్ అన్నారు. అనంతభూపతికి బదులుగా జమ్ముచేవమ్మ అనే ఆయిట్టి గడ్డానెక్కించారు. ఈ యమ్మ ఎవరంబే-పదిహేనో జమిందారు భార్య. ఈవిడకి పసుపు కుంకాలు లేవు. సరిగ్గా రంప ముఱాదారులూ, ముస్లిమారుల మాదిరిగానే ఆడానిని సించోసనం ఎక్కించినందుకు గూడెం ముఱాదారులూ, మొఖాసాదారులూ మండిపడ్డారు. ‘ఈ మన్యం కొండలను గతంలో ఎప్పుడూ ఒక ఆడది ఏలలేదు. ఇప్పుడేంటి?’ అని ధిక్కరించారు. ఆ యమ్మ మీద కాక్క కట్టారు. ఒకసారి ఆమె పల్లకీలో వస్తుండగా ఆడవిదారిలో చంపేశారు. దీనితో కలెక్కరు ఇమీని జవ్వ చేశారు. పనిలో పనిగా అనంతభూపతిని తీసుకెళ్లి గుత్తి కోట అనీ... అక్కడి కొట్లో ఏయించారు. పరిస్థితులు చక్కబడితే భూపతుల కుటుంబానికి జమీని జస్తానిని మాట మాత్రం ఇచ్చాడు కలెక్కర్ల. ఒకప్పుడు జమిందారుగా ఏలిన శాంతభూపతిగారి కొడుకు విరభూపతిని గడ్డానెక్కించాలని తెల్లోళ్ల అభిప్రాయం. కానీ ఇక్కడున్న కలెక్కు కంటే పైపాలకుడివడో ఉన్నాంట. ఆడికి వీరభూపతి అంటే ఇష్టం లేదు. పైగా ఏం చేసిందనుకున్నారూ? ఈ గొడవలు ఇలా ఉండగానే, కంపెనీకి గూడెం బకాలు పడిందంటూ జమీని కంపెనీ ఏలం వేసింది. ఆ వేలంలో పంద రూపాయలకు కంపెనీ సర్టార్ సాంతం చేసుకుంది. అంటే ఏంటి? గూడెం కొండలలో కలెక్కు ఏలుబడే మళ్ళీ. ‘కలెక్కు ఏలుబడి అంటే కుదరదు. భూపతి వంశీయులకే గడ్డ ఇప్పాలైని మునసబులంతా తిరుగుబాటు చేశారు. ముందు తప్పాల్ని ముఱాదారులు యుధ్యానికి దిగారు. అక్కడే ఉంటాడు కదా! మొత్తానికి రాజీకి వచ్చి చిన్నభూపతినీ, ఆయన తోడబుట్టినోళ్ళని వెంటానుదారులని చేయాడానికి తెల్లోళ్ల ఒప్పుకున్నారు. కానీ చిన్నభూపతి కోరికేంటి? ఆయన జమిందారు కావాలనుకున్నాడు.

మొఖాసుదారులంటే నాలుగైదు గ్రామాల మీద అధికారం. సరిపెట్టుకోలేక పోయాడు. చిన్నభూపతి

కుటుంబం ప్రతీకారం కోసం ఎదురు చూస్తానే ఉంది. అప్పుడే కంపెనీకి వ్యతిరేకంగా తత్త్వర భారతదేశంలో పెద్ద గొడవ జరిగింది. చాలామంది తెల్లోళ్లని చంపేశారు. తెల్లోళ్ల కూడా మనోళ్లని చంపేశారు. దాన్నే సిపాయి కలపం అంటారు.

భూపతుల కుటుంబంలోనే సన్మాని భూపతి అని ఒకాయన ఉండేవాడు. అయిన తిరుగుబాటు లేవదీశాడు. సన్మానిభూపతి చిన్నభూపతి అన్న కొడుకు. అందుకే చిన్నభూపతి కూడా చేయి కలిపాడు. ఈ తిరుగుబాటును తెల్లోళ్ల మురారుల సాయంతోనే అణగోళ్లశారు. భూపతి కుటుంబికుల మొఖాసాలన్నీ జప్తుయినాయి. సన్మాని, చిన్న భూపతులను కొండల సుంచి బహిష్మరించాడు. తరువాత విశాఖపట్టం జైలులో ఏశారు. మొత్తం అందరి మొఖాసాలను జప్తు చేసింది ప్రభుత్వం. తరువాత చిన్నభూపతి కొడుకు శాంతభూపతి, రంప ప్రాంతం వాడైన మడకం చిన్నిగాడు అనే

సడక గ్రామంలో పెద్ద తిరుగుబాటుకు సన్మానం మొదలైంది. ఇదెవరిదో తెలుసా? మన శివసారులు లేవదీశారు.' అంటూ ఆ రాత్రికి ముగించాడు రామన్న.

* * *

గాంధారి వేళ...అర్థరాత్రి రెండు గంటల వేళకి మన్యం పెట్టుకున్న పేరు. ఆ గొప్ప నిశ్శబ్దాన్ని భరించడం ఈ లోకం వల్ల కాదన్నట్టుంది కీమరాళ్ల శబ్దం. అడవాదడపా కొండగొప్పల అరుపులు దూరంగా. చుట్టూ వెలుగుతున్న నెగళ్ల జంతువులనే కాదు, వలిని కూడా నిరోధిస్తున్నాయి. వజీకిపోకుండా చేయగలుగుతున్నాయి. అయినా గూళ్లలో పిల్లలు తల్లుల్లి కరిచి పెట్టుకుని పడుకుని ఉన్నారు. పగలంతా బండపని. నడుస్తున్నా నిద్ర అగడం లేదు. తమ్ముజిగురు పులిమినట్టు గుడ్లు మీద సుంచి రెప్ప అతి భారంగా కచులుతోంది. ఒకరి వెనుక ఒకరు నెగళ్ల వెంబడి నడుస్తూ, ఆ చుట్టుపక్కల అంతా

ఆ రోడ్ రోల్ర్ దగ్గరగా ఉండి పనిచేయడమంటే పిచ్చేక్కిపోతోంది వాళ్లకి. అంత శబ్దం. చెవులు చిల్లులు పడిపోతున్నాయి. అక్కడి ప్రకృతి అంతా ఆలజడిగా ఉంది. స్వామినాయిదు గంపలో ఎరుకంకర అక్కడ పోశాడు. ఇంకో గంప కూడా పోశాడు. వెంటనే అక్కడికొచ్చిన బాస్టియన్ సాచి దవడ మీద కొట్టాడు. 'ఇక్కడే అంత పోస్తే, కంకర ఎలా సరిపోచ్చి? బుధ్లేదా? తీసెయ్య!' అన్నాడు. రోల్ర్ ని ఒక్క నిమిషం ఆపాడు విలియం.

కోయవాడితో కలసి తిరుగుబాటు లేవదీశాడు. ఇదెప్పుడో తెలుసా? అక్కడ చిన్న కారం తమ్మున, ద్వారబంధాల చంద్రయ్య తిరుగుబాటు చేసినప్పుడే జరిగింది. శాంతభూపతి, మడకం చిన్నిగాడు ఎంచేశారో తెలుసా? కలసి కృష్ణదేవిపేట పోలీటీష్ట్స్ పను తగలబెట్టారు. కానీ అదెం శాపమో పాపం.. గొడవ మంచి ఊపులో ఉన్నప్పుడు శాంతభూపతి జ్ఞరంతో హరాత్తుగా చనిపోయాడు. చిన్నిగాడు పోలీసులకి దారికిపోయాడు.

ఇది జరిగిన కొన్ని వారాలకే గూడెం పాతవీధిలో తిరుగుబాటు మొదలయింది. గూడెం పాతవీధి మురాదే ఈ తిరుగుబాటు మొదలుపెట్టాడు. అయినే తగ్గి వీరయ్య దౌరగారు. ఆయన అప్పటి దాకా పితురీకి నేరుగా ఆసరా ఇప్పులేదు. అప్పుడు మాత్రం ముందుకొచ్చాడు. గొడవల మీద గొడవలు కదా! వెంటనే గూడెం పాతవీధి ముతాను జప్తు చేసేశారు తెల్లోళ్ల. కొండకంబేరు పోలీటీష్ట్స్ ని కొడతానని ఒట్టు పెట్టాడాయన.

దానికి ముందు ఐదుగురు బందీలను బలి ఇస్తానని ఒట్టేశాడు. కారం తమ్ముదొర లాంటి వాళ్లని చూశారు కదా! అందుకే వెలికి వెతికిపట్టి, తగ్గి వీరయ్యదౌర ఒట్టు పెట్టుకున్న ఆరు మాసాలల్లోనే గుండిసి పేట్చేశారు. ఇవి జరిగిన బదారేళ్లకి ఇప్పుడు

పరికించి చూస్తున్నారు. ఆ రాత్రి కాపలా బాధ్యత మోస్తున్న ఇద్దరు యువకులు వాళ్లే. గంగపూజారి సోమినాయిదు, కిముదు కంటం దొర. ఊరు శనోరం. వన్య మృగాలు దాడి చేయకుండా రోజుకు ఇద్దరు యువకులు కాపలా కాస్తు న్నారు. ఎలుగొట్టు, పులులు, చిరతలు వస్తే పొచ్చరించడం వాళ్ల పని. ఒకవేళ అవే వస్తే అందర్నీ లేపుతారు. ఆ ఇద్దరే అటుగా వచ్చారు. సంకురాత్రి వెళ్లి రెండు మాసాలు గడుస్తున్నా బుగ్గిమంచు ప్రభావం తగ్గలేదు. ఆకుల కొసల సుంచి చిన్నగా రాలుతోంది మంచు. గొంగడిని చెవుల మీదకు లాక్కుంటూ అటు చూశాడు సోమినాయిదు. చుట్టూ మండుతున్న నెగళ్లలో రెండించి ముఢున కనిపించింది, ఆ ఈతాకుల చాప. మర్యాద మడక పెట్టి ఉన్న ఆ చాప ఎత్తుగా ఉంది. లోపల ఏదో ఉండనే అనిపిస్తోంది. ఎందుకంటే ఆ ఎత్తు చిన్నగా కంపిస్తున్నట్టే ఉంది, తేరపారి చూస్తే.. మనిషులే చాప సమంగా పరుచుకుని పడు కుంటాడు. నిజమే, ఏదో జంతువు. బహుశా కొండవిలువ.

చాప మధుకు చేరి చుట్టుకుని పడుకున్నట్టుంది. 'అటు చూడ్రా!' నెమ్ముదిగా అన్నాడు ఒక సోమినాయిదు. అటు చూసి విస్తుపోయాడు. కంటందొర కుటుంబాలు విలియం

ఎత్తుగా ఉంది, చిన్నగా కంపిస్తోందని అతడూ నిర్ధారించాడు. అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ దగ్గరగా వెళ్లారిద్దరూ, చాలా క్రైర్యంగా. ఇద్దరూ ఎవరేం చేయాలో సైగలతోనే చెప్పుకున్నారు. కంటందొర తన బాణాక్ర ఎత్తి పట్టుకున్నాడు కొడ్దాడానికి సిద్ధంగా. రెండో యువకుడు తన కర అవతలి కొసను లాఘవంగా ఆ చాప మడకతోకి కొడ్దిగా జొనిపి చటుక్కున వెనక్కి తీశాడు. కానీ లోపల ఒక విషాదికి నీటిపి ముదురు నీలం రంగు చీర ముక్క ఒకటి గోచిగా పెట్టుకని ఉన్నాడు. పంచ తీసి, తల మీద సుంచి గుండిల పరకు చుట్టు కున్నాడు. దాని మీద అదే రంగు చీర ముక్క చుట్టూడు.

దాని పైన ఒక గోనె గుడ్డ కప్పుకుని, మోకాళ్ల దొక్కల్లకి లాక్కుని పడుకుని ఉన్నాడు. ఓలిక్కిప్పడ్డాడు ఈ వరిషామానికి. ఆ మనిచీ మూగర్యా. 'మూగర్యా! నువ్వా! గూడుంది కదా! అందులో పడుకో?' అన్నాడు ఒక యువకుడు. 'లోపల మంట లేదురా. చలికి ఆగలేక..'. అన్నాడు చిన్నగా వచ్చుకుతూ. 'ఏంబో! ఆ కిష్టయ్య గొంగడి ఇప్పులేదా?' అడిగాడు అతడే. 'లేదురా! అడిగితే కొట్టే దాకా వచ్చాడు.' తీప్ప నిరాతతో అన్నాడు మూగర్యా. చాలా బాధనిపించింది ఆ ఇద్దరికి. కంటందొర చారవ చేసి అన్నాడు. 'నా గూడులోనే ఇద్దరం నా గొంగడి కప్పుకుని తొంగుండాం, నడు. ఇంకో జామే కదా! ఈడుంటాడే!' అన్నాడుతడు, గట్టిగా అవలిస్తాడు. మహాదానందంగా లేచాడు చాప తీసుకున్నది అదే.

* * *

ఆ రోడ్ రోల్ర్ దగ్గరగా ఉండి పనిచేయడమంటే పిచ్చేక్కిపోతోంది వాళ్లకి. అంత శబ్దం. చెవులు చిల్లులు పడిపోతున్నాయి. అక్కడి ప్రకృతి అంతా అలజడిగా ఉంది. స్వామినాయిదు గంపలో ఎరుకంకర అక్కడ పోశాడు. ఇంకో గంప కూడా పోశాడు. వెంటనే అక్కడికొచ్చిన బాస్టియన్ సాచి దవడ మీద కొట్టాడు. 'ఇక్కడే ఇంత పోస్తే, కంకర ఎలా సరిపోచ్చి? బుధ్లేదా? తీసెయ్య!' అన్నాడు. రోల్ర్ ని ఒక్క నిమిషం ఆపాడు విలియం. పార తీసుకుని అక్కడ పోసినది కొంచెం తట్టలోకి ఎత్తాడు. ఇంకా తిఱ్యా అని సైగ చేశాడు బాస్టియన్. గట్టిగా హోరన్ కొట్టాడు విలియం. హడవిపోయి అటు చూశాడు స్వామినాయిదు.

'అ మాత్రం ఉండకపోతే ఎలా?' అని సైగ చేస్తున్నాడు విలియం. బాస్టియన్ కొట్టినంత వనిచేసి 'ఎత్తు' అని సైగ చేస్తున్నాడు. స్వామినాయిదు చాలాపరకు కంకర తట్టలోకి ఎత్తి అక్కడ సుంచి నిప్పుమించాడు. బాస్టియన్కిని చంపేసి బట్టు చూస్తున్నాడు విలియం.

మిగతా వచ్చేవారం

ఆజాదీ కా అమృత మహోత్సవ

‘నొన్నగారు, నేను పీడరు గారి దగ్గర మానే శాను.’ 23 ఏళ్ళ కొడుకు కృష్ణమూర్తి దృఢచిత్తంతో తండ్రికి చెబుతున్నాడు.

పట్టంలో కులపెద్ద (సభాపతి) హోదాతో మర్యాదలు అందుకునే తండ్రి గుండు వేంకటామ దిక్కిలు చివాలు తలత్తి చూశడు కొడుకుకేసి. కాని కొడుకు వీధి గమ్ము కేసి చూస్తున్నాడు.

‘ఏం ఏమైంది? పీడర్ శర్మగారు ఏమన్నా అన్నారా?’

‘ఏమీ అనలేదు.’

‘మరి? నీ గుమాస్తా ఉద్యోగానికి ఆయనిచ్చే ఆ నాయగు రూపాయలు ఎందుకు వదులుకుంటున్నావ్? మానేసి ఏం చేధమనుకుంటున్నావ్?’

‘మన కుటుంబం గదవటానికి ఏలారు స్టేషన్

‘రామయ్య గారి అబ్బాయా!’ అంటూ వాళ్ళు స్పృహతం చెప్పారు. గాంధీ పర్యాటనకు సంబంధించి కృష్ణమూర్తికి బాధ్యతలు కూడా అప్పగించారు.

1921 మార్చిలో గాంధీ చేసిన ఆ పర్యాటన ప్రధాన లక్ష్మి తీలక్ స్వారాజ్య నిధికి విరాళాలు సేకరించటం. నేటికి వందేళ్ళ క్రితం ఒక రూపాయలు సేకరించడమంటే ఇవాళ లక్ష్మి రూపాయలు సేకరించినట్లే. అలా ప్రారంభమై, గాంధీజీ పర్యాటన వూర్ట య్యేసరికి - ఉద్యమంలో వూర్టిగా మామేక మయ్యారు. క్రమశిక్షణ గల సమరయోధు డిగా కృష్ణమూర్తి పనిచేశారు. సాప్రభాతాన స్నేహం, జపం ముగించుకొని కాంగ్రెస్ ఆఫీసుకి వెళ్లటం, పికెటీంగ్, సత్యాగ్రహం, దీక్షా శిబిరాలు ఉండే చోటికి మిగితా దళసభ్యులతో కలిసి వెళ్లిపోవటం ఇదే నిత్యకృత్యం. అనేకసార్లు జిరిగిన లారీచార్జిల్లో తగిన దెబ్బలతో ఒళ్తంతా రక్తస్తముయేది. అలా ఇందికాచ్చేసరికి తల్లి ఆ రక్తం చూసి ఏదుస్తూందేది.

అనేకసార్లు పోలీసులు కృష్ణమూర్తిని నిర్వంధించి,

కారణం-3,4 నాలుగేళ్ళ వయస్సులోనే తల్లిదండ్రుల్ని కోల్చేయాంది. గుంటూరు జిల్లా నూతక్కిలో అమ్మ పెంచింది. ఆమె తరువాత పెద్దకడ్క బావ (మేనమామ) అదరించి, పెళ్లి చేశారు.

కృష్ణమూర్తి సంస్కృతం చదువుకున్నారు. కాప్య పరశాలన్నా, వేదపరిషత్తులన్నా, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలన్నా ప్రీతి. కానీ, ఇవ్వే భరతమాతకి స్వాతంత్ర్యం సాధించాలన్న లక్ష్మించుందు అల్పమైన విషయాల్లపోయాయ్.

భార్య కావురానికాచ్చినపుట్టుంచీ కృష్ణమూర్తి ఉద్యమంలో ఉద్ఘతంగా తిరగసాగారు. విదేశి పద్ధతి బహివృద్ధి ప్రచారం, కల్ప దుకాణాల పికెటీంగ్ పంటి కార్యక్రమాల్లో తింటి తిప్పలు లేకుండా తిరిగే వారు. నిరసన దీక్షల్లో తరచూ పాల్గొనేవారు.

అసామాన్యదైన సామాన్యదు

గుండు వేంకట కృష్ణమూర్తి

దగ్గరున్న ఆ రెండెకరాలు చాలు కదా!

తండ్రి ప్రశ్నకి సమాధానం అదికాదు. ఎందుకు మానేస్తున్నాడు?

‘అయినే పొమ్మున్నాడా? సత్యసంధుడివి కదా!’

కొడుకు తండ్రి కళ్లలోకి చూశాడు. ‘అయిన పొమ్మునలేదు. గాంధీగారు రమ్మున్నారు’ అంటూ వీధిలోకి వదివడిగా నడిచాడు. అక్కడ్నుంచి ఏలారులో మోహన్ నేన్ కాంగ్రెస్ ఆఫీసుకి వెగంగా పర్యాటనకు ఏర్పాటు చేస్తున్న కాంగ్రెస్ ఆఫీసుకి వెగంగా వెళ్లిపోయాడు.

ఇదంతా 1921 జనరలిలో తూర్పువీధిలోని గజవల్లివారి చెరువు దగ్గర ‘రామయ్య గారు’ అని ఊరంతా గౌరవంగా పిలుచుకునే వెంకటామ దిక్కితులు గారి ఇంటి దగ్గర జిరిగిన సంఘటన.

కృష్ణమూర్తి తన తండ్రికి ఒక్కడే కొడుకు. అప్పచేయి పత్రికల్లో గాంధీ గారి పిలుపుతో ఉత్సేజితు దైన ఆ కొడుక్కి - దేశానికి దాస్యపు సంకెళ్ల, తీలక్, పటేల్, గాంధీ పంటి నాయకుల పిలుపులు మనసుని లాంచ్చుంటే, పీడర్ గుమాస్తా ఉద్యోగానికి ఉధ్వాసన చేప్పేశాడు.

కాంగ్రెస్ ఆఫీసుకి వెళ్గానే, అక్కడ తెలిసున్న స్నేహితుడు జిల్లా నాయకులకు కృష్ణమూర్తిని పరిచయం చేశాడు.

రామయ్య గారి కొడుకని తెలిసి మండలించి వడిలేసేవారు. ఒకసారి మాత్రం పికెటీంగ్ తీప్పంగా జరిగింది. ఆ దళం మొత్తాన్ని పోలీసులు అరస్తు చేశారు. పోలీసు స్టేషనులో ఉండగా తండ్రి వెళ్లారు. రామయ్య గారిని చూసి ఇస్కూసుకు ‘రామయ్య గారు! మీ అబ్బాయి చదివిన హైస్కూలు చదువుకి మంచి ఉద్యోగం వస్తుంది. అది మాసుకోక ఈ పికెటీంగులు, కేసులు ఎందుకండి?’ స్వాతంత్ర్యం వచ్చేనా? చ్చేస్తేనా? తీసుకెళ్లండి’ ఉచిత సలహో ఇచ్చాడు. అలా హితపు చెప్పి వదిలేస్తే కృష్ణమూర్తి ఒప్పుకోలేదు. ‘సాతోపాటు అరస్తు అయినవాళందర్నీ వదిలితేనే వెళ్లాను’ అని కుండబద్దలు కొళ్ళినట్టు చెప్పాడు.

కొడుకుని ‘దారిలో’ పెట్టాలంటే పెళ్లి చేయాలను కున్నారు తండ్రి. 27 ఏళ్ల వయస్సు గల కృష్ణమూర్తికి 14 ఏళ్ల లక్ష్మీ నరసుమ్మిచ్చి పెళ్లి చేశారు. పెళ్లియూక మొదటి రోజునే కృష్ణమూర్తి భార్యకు ‘గాంధీ గారు మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం తీసుకురావటం కోసం చేస్తున్న ఉద్యమంలో నేను మాదేళ్లగా మనిగి పోయి ఉన్నాను. విదేశి పాస్త్రాలు తగలబెట్టి, భాదీ పాస్త్రాలే ధరించాలని అయన చెప్పారు. నేను ధరిస్తున్నాను. రెంటుంచి నువ్వు కూడా నేత బీరీలే కట్టుకోవాలి’ అని స్పష్టంగా చెప్పారు.

ఆమెకి మరోమాట మాట్లాడే ఆలోచన లేదు.

1929లో కస్తూరిబాతో కలిసి గాంధీజీ జిల్లా పర్యాటనకొచ్చినపుడు కృష్ణమూర్తి దంపతులు గాంధీజీకి పాదాభివందనం చేశారు. 1930లో ఏలారు నుంచి మట్టపాలెం వెళ్లి ఉప్పు సత్యాగ్రహంలో పాల్గొన్నారు. లారీచార్జి, నిర్వంధం, 1932లో శాసనోల్లంఘనలో పాల్గొన్నారు. విదేశి పాస్త్రాల దహనం, లోధియన కవితీ ఎదుట నల్జెండాలతో ప్రదర్శన, బ్రిలిష్ దమనసీతిని ఎండగడుతూ నినాదాలు, ప్రదర్శనలు...

అంతకుముందు ఎన్నోసార్లు జిరిగిన లారీచార్జిలో ఎముకలు విరిగాయి, తల విరిగింది, చెయ్యి విరిగింది. ఇంట్లో భార్య చికిత్స చేసింది. కానీ 1932 శాసనోల్లంఘనయ్యమం మాత్రం కృష్ణమూర్తిని దేశద్రోజీశాగా చిత్రించింది. ఆ విదాది మే 22న కోర్టు ఆయనకు విదాది పాటు కలిన కారాగారవాన శిడ్జు విధించింది. రాజమండ్రి కేంద్ర కారాగారంలో పురుగులు, మేకులు కలిపి వండిన తిండి తినలేక ఉపవాసాలు చేస్తుంటే, ‘బ్రిడ్జు, పాలు ఇస్తోం, తీసుకో’ అన్నారు అధికారులు. ‘నా తోటి

ఆజాదీ కా ఆమృత మహాత్మవ్

ఉద్యమ ఛైదిలందరికి ఇస్తేనే నేనూ తీసుకుంటాను' అని మొండికేశారు కృష్ణమార్తి.

షైలుకి వెళ్లాడు, వెళ్లకముందు కూడా ఉద్యమ కార్యక్రమం లేని రోజున రాట్లం వడికేవారు. నాలుగైదు కిలోల నూలు పచ్చాక, దాన్ని భాదీ భాండారులో ఇచ్చి, ఆ బరువుకి తగినట్లు తనకీ, భార్యకీ వప్రాలు తెచ్చుకునేవారు. షైలు జీవితం తరువాత మళ్లీ దిక్కలు, ప్రదర్శనల్లో పాల్గొంటుండేవారు. అప్పుడే పారీ ఆయనకు కొత్త బాధ్యత అవ్వించింది. గిరికపాలి మల్లావథాని అనే మరో స్నాతంత్ర్య సమరయోధుడితో కలిసి, రహస్యంగా 'ధంకా' అనే పత్రికను ప్రారంభించారు. ఈ పత్రిక రహస్య పంపిణీ బాధ్యతను కృష్ణమార్తికి అప్పగించారు. ప్రభుత్వ వ్యతికేక వార్తలు, నాయకుల పిలుపులతో పత్రిక ప్రచారంలోకి వచ్చాక, కృష్ణమార్తి ఇంటిమీద పోలీసు నిఫూ ఎక్కువేంది. రెందుమాడు సార్లు పోలీసులు సోదా చేయటానికాన్ని, భార్య నరసమ్మ అప్రతికలను ఇంటి సరిహద్దు దహి (తాటకుల గోద)లో దాచింది.

1932లో సూతక్కిలో మేనమామ లక్ష్మీ నారాయణ ఇంట్లో పురుడు పోసుకున్న నరసమ్మ, భర్త షైలు కెళ్లున్నడిని తెలిసి ఆయన్ని చూడాలన్న ఆద్దా, భయం, బంగ మాటగట్టుకొని, వసిబిడ్డుని భుజన మేనుకొని, మేనమామ పంపిణి పాలేరు సాయంతో ఏలూరు వచ్చింది. రైల్స్ స్టేషనులో భర్తని సంకెళ్లతో చూసి 22 ఏళ్ల నరసమ్మ వీధేసింది. కృష్ణమార్తి భార్యని గదమాయించారు. 'వీడవకు, దేశానికి భావినత్తు సంకెళ్ల తెగబం కోసం ఈ సంకెళ్ల వేసుకున్నాం. గర్వపడు' అని అమె భజం మీద పసిబిడ్డని ఆప్యాయంగా నిమిరి పంపించేశారు.

1943లో ఏలారులో ప్రముఖ న్యాయవాది సోమంచి లింగయ్య అధ్యాపకులుగా, తాను కార్యదర్శిగా మిత్రులతో కలిసి చెరుకువాడ వారి స్తతంలో సంస్కత పారశాలను ప్రారంభించారు (కొన్ని పందలమంది సంస్కత పండితుల్ని తయారు చేసింది ఆ పారశాల). 1940 తరువాత రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం కారణంగా ఉద్యమ ఉద్యతం తగింది. అప్పటికి నలుగురు పిల్లలు పుట్టి, కొన్ని మాసాలు బ్రతికి చనిపోవటం ఆ దంపతుల్ని కుంగదిసింది. అప్పట్టుంచి అక్కర లక్షులుగా శరవణభవాపాసన చేశారు(ఆ తరువాత పుట్టిన నలుగురూ బాగున్నారు).

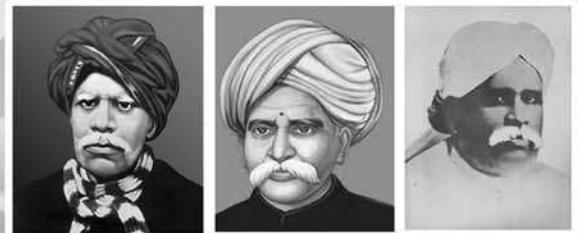
గాంధీజీ ప్రభావంతో భాదీ వాడకం, సత్యాగ్ని పలకటం, అహింసి పాటిం చటం జీవితంగా చేసుకున్నారు కృష్ణమార్తి. 1948లో గాంధీజీ మరణం ఆయన్ని దుఃఖంలో ముంచింది. చాలా రోజులపాటు మౌనప్రతంలో ఉండిపోయారు.

యవ్వసమంతా స్వరాజ్య ఉద్యమంలో గదిచిపోగా, కొద్దిపాటి పొలం కరిపోయి ఇల్లు గడవబం కృష్ణమైంది. 1972లో ప్రభుత్వ పించన్ వచ్చేదాకా దుర్భర దారిచ్చాన్ని అనుభవిస్తూ కూడా, 'అతిథి దేవో భవ' అనుస్తు అన్నదానం చేసిన జెదార్యం ఆయనది. మిత్రులు అంబికానాథ పరప్రసాద్తో కలిసి 'గ్రేట్ ఇండియన్ థియెర్ట్' ద్వారా నాటక రంగానికి సేవ చేసిన సంస్కృతి అభిమాని. తండ్రి తరువాత గ్రామ సభాపతిగా ఆ హోదా గౌరవాన్ని కాపూడుతూ వచ్చిన వ్యక్తిత్వం ఆయనలో కనిపిస్తాయి. 1972లో భారత ప్రభుత్వం ఆయన్ని 'శాప్రపత్తంతో' గౌరవించింది. ఈ గాంధీయవాది తన 84వ ఏట 1981లో కీర్తిశేషులయ్యారు. 23 ఏళ్ల వయసులో 1921లోనే ఉద్యమంలోకి ఉరికినా, పత్రికలకు, వుస్కాలకు ఎక్కుని అనేక మంది నిఖార్పులు స్నాతంత్ర్య సమరయోధుల్లో ఒకరు ఈ గుండు వేంకట కృష్ణమార్తి. 1975 జూన్లో దేశంలో అత్యవసర పరిషీతి విధింపుతో వలించి పోయి, 'ఈ కాంగ్రెస్, దేశం కోసం త్యాగాలు చేసిన మా కాంగ్రెస్ కాదు' అని కన్నిరు పెట్టుకున్న దేశభక్తుల్లో కూడా ఒకరు కృష్ణమార్తి. ఉద్యమంలో భర్తకు ఇతీధికంగా సహకరించిన ఇల్లలు లక్ష్మీ నరసమ్మ 103 ఏళ్లు వరిహద్ద ఆరోగ్యంతో జీవించి 2013లో కన్నమూశారు.

వ్యాసకర్త : స్టియర్ జర్వలిస్ట్

త్రిరత్నాలుగా భారతీయ సమాజంలో అనేక ఆచారాలకు ఎలాంటి ప్రామాణిక అధారాలు లేకపోయినా అత్యుధికులు ప్రగాఢంగా విశ్వసించి, తార్మిక దృష్టి లేకుండా అనుసరిస్తాందేవారు. సాటి వారిని ఆచారాల పేరిట అవమానిస్తూ అవతలవారి మానసిక క్షోభను గుర్తించకుండా నిర్దయగా ప్రవర్తించడాన్నే సాంఘిక దురాచారమంటారు. కొందరు ఉన్నత వర్గాలవారు కుటుంబ గౌరవ ప్రతిష్ఠలను కాపాడుతన్న సంప్రదాయవాదులం తామేనన్న మనోగర్వంతో ప్రవర్తించేవారు. 20వ శతాబ్దిం ప్రారంభం నాటికి సమాజంలో నెలకొన్న అనేక సాంఘిక దురాచారాలలో 'అస్పుశ్వత' ఒకటి. పంచములను ఇంటి ప్రాంగణం లోనికి కూడా రాసీయకుండడం, సహపంతి భోజనాలలో చేరున్నికపోవడం, దేవాలయాలు, పారశాలలోకి వారిని అనుమతించక పోవడం, పంచములు మల్లీనీరు కూడా మైలపడిందిని భావించడం, వారి నివాసాలు ఊరి బయలు ఏర్పడేలా చేయడం, వారిని తాకితేనే మైలపడుతామనే భావించే దురాచారాలు సమాజంలో బలంగా నాటుకు పోయాయి.

సంఘ సంస్కరణ అంటే మార్పు కోరుతూ వేదికలపై అనర్థకంగా చేసే ఉపస్థితం కాదు. తనకు ఉన్నతంలో ఆర్థిక సహాయం చేసే తీరిపోయే సమస్య కాదు. 'అయ్యో పోచం' అని సానుభూతి చూపితే సమసి పోయే విషయం అనలే కాదు. సమాజమంతా సదాచారమని విశ్వసించి, ఆచరిస్తున్న ఒక

సామాజిక దురాచారాన్ని 'మీరు చేస్తున్నది తప్ప'. ఇది అమానుషత్వం. మీరు ఆచరిస్తున్న దురాచారాలను ఏ మతగ్రంథం కూడా ఇలా చేయాలని చెప్పేదంటూ అందుకు ప్రమాణాలు చూపి, నిర్వయంగా ప్రజల మధ్యకు చొచ్చుకు పోగిలిగే వాడే అసలైన సంస్కరణవాది. అందుకు ఎంతో సాహసం కావాలి. థాండుసపాదుల, మతపెద్దల, చివరకు బంధువుల నుంచి దూషణలు, చీత్యూర్మాలు, దౌర్జన్యాలు, వెలివేతల పంటివి ఎదుర్కొవలని ఉంటుంది. తానుంటున్న సమాజాన్ని ఒప్పించి, మెప్పించి దురాచారాలను మాన్మించగలిగిన వాడే నిజమైన వీరుడు, సంస్కర్త.

ఆ కోపకు చెందినవారే కందుకూరి వీరేశవిలంగం, చిలకమర్తి లక్ష్మీనర సింహం (రాజమండ్రి), రఘుపతి వెంకటరత్నంధాన్యుడు (కాకినాడ), గూడురి రామచంద్రరావు (గుడివాడ), వేమూరి రాంజీరావు (బందరు), వెల్లంకి కృష్ణమార్తి (ఏలూరు), నల్లపాటి హనుమంతరావు (గుంటూరు), ఈరి వాడపల్లి (రామచంద్రపురం). వీరు ఆశ్రమాలు, పారశాలలు ఏర్పరిచి హరిజన బాలబాలికలకు ఉచిత విద్య, నివాస భోజన సదుపాయాల ఏర్పాటుకు కృషి చేశారు, ఎందినో ఉన్నతులుగా తీర్చిదిద్దారు.

గూడురి రామచంద్రరావు లక్ష్మీ రూపాయల సంపాదను, జీవితాన్ని అస్పుశ్వత నివారణ పోమంలో ధారపోసి నిరుపేదగా మారారు. ఆంధ్ర దేశమంత్రాల పర్యాటించి, 'ఆది ఆంధ్రుల' సమావేశాలను నిర్పించి వారిలో నూతన వికాసాన్ని, ఆత్మశ్రూయం పెంచటానికి కృషిచేశారు. 1914లో గుడివాడలో సేవాశ్రమం స్థాపించి ఆది ఆంధ్ర యువకులకు తర్మిదు ఇచ్చారు. వ్యయప్రయోగాల కోర్టులో నిర్ణయించి 1917 నవంబరు 4 నుండి 6 వ తేదీ వరకు బెజవాడలోని మైలపరం రాజ్యాల్యు నాటక మందిరంలో ప్రభు ప్రాదేశిక పంచము నదస్సును నిర్వహించారు. వీరిని పంచములు అని కాకుండా 'ఆది

ఆంధ్రులుగా పరిగణించాలని సదస్సుకు అధ్యక్షత వహించిన మాదరి భాగ్యరెడ్డివర్మ పిలుపు నిచ్చారు. బావులు, సత్రాలు, పారశాలలు, స్థానిక సంస్థలలోకి అది ఆంధ్రులకు ప్రవేశం కల్పించాలని ఆ సదస్సులో 18 తీర్మానాలు చేశారు.

మార్చి 18, 1921న రామచంద్రావు తమ అధ్యక్షతన ఏలూరులో ‘అంటుదోష నివారణ’ మహాసభను నిర్వహించారు. అస్పుశ్వతా నివారణ మన తళ్ళణ కర్తవ్యమని, హిందూ నంధం బలహీనతకు, హిందూ మతం నిర్వీర్యమవడానికి ‘అంటుదోషం’ ప్రధాన కారణమని పోచ్చరించారు. ఈ సభలో ఉమర్ అలీషా మహాకవి ‘అంటుదోష’ నివారణ ఆవశ్యకతపై గంభీర ఉపస్థానం చేశారు. కుసుమధర్మన్న, కుసుమ వెంకటరామయ్య, రాయుడు గంగయ్య, పాచేబి గురువులు, గొట్టుముక్కల వెంకన్న వంటి సంస్కరణ వాదులు రామచంద్రావు ఆశ్రమంలో శిక్షణ పొంది, నాయకులై తమవారి అభ్యున్నతికి విశేష కృషి చేశారు.

నూర్యారావు బహాదుర్, బ్రహ్మర్ రఘువతి వెంకటరత్నం నాయుడు, బ్రహ్మ సమాజం జ్ఞాపకం రాకమానపు. ‘మనమా ఉద్ధరించేవాళ్లం! వారే మన అల్పసేవను స్వీకరించి మనలను ఉద్ధరించాలి. మాలమాదిగలు అనే వారు ఎంత క్షమాశీలంతో బాధుల సహించారో! కూరమైన అగ్రజాతుల అమానుష్ట్యాన్ని, నైచ్చాన్ని వారే మన్సుంచాలి’ అనేవారు పిరాపురం మహారాజా, వెంకటరత్నం నాయుడు. వీరిరువురూ అది ఆంధ్రులకు చేసిన సేవ అనిర్వచనియం. రఘువతి వెంకటరత్నం హరిజన విద్యార్థులను ఓదార్పి, వారిలో ఆత్మస్మేర్యాన్ని నింపి, వెలుగుపై నడిపించిన సంఘటనలు కోకొల్లలు. ఆయన హరిజన బాలికలను పెంచి పెద్దచేసి విద్యాపంతులుగా, విద్యామణులుగా తీర్చిదిద్ది సపరి యువకులకిచ్చి పెళ్లి చేయటం ఆంధ్రదేశమంతా తెలింందే. మహారాజావారు కాకినాదలో అనాధ శరణాలయం, పిరాపురంలో పసతి గృహాలు స్థాపించి హరిజన విద్యాభివృద్ధి కోసం భారీ మెత్తంలో ఖర్చు

డి. రాండో రాపేమలస్ట్రోమి

9390742602, రిటైర్డ్ ప్రైనిపాల్

చేశారు. హిందూమత గ్రంథాలు ‘అస్పుశ్వతా శాస్త్ర సమ్మతమని చెప్పలేదని ఎలుగెత్తి చాటారు. ‘అస్పుశ్వత ఉండాలంటే నేను చావక తప్పదని’ పేర్కొన్నారు. డాక్టర్ బి.ఆర్.అంబేద్కర్, బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాద్ కృపితో ‘పూనే ఒప్పుండం’ కుదిరి ‘కమ్యూనల్ అవార్డ్’ ఉపసంహరణకు దారితీసింది. ఈ విజయంతో గాంధీజీ పంచమ జాత్యుద్ధరణకు పూనుకొని, పంచములకు ఎర్రవాడ జైలులోనే ‘హరిజనులు’ అని నామకరణం చేశారు.

హరిజనాభ్యుదయానికి గాంధీజీ అభిలి భారత హరిజన యూత్ర సంకల్పించి 1933 డిసంబరు 16 నుండి 1934 జనవరి 4 వరకూ ఆంధ్రదేశంలో పర్యాటించారు. హరిజనోద్యమం బలపడి, సంబంధిత నిధికి విరాళాలు గణనీయంగా సమకూరాయి.

పత్రికా మాధ్యమం కూడా ఆంధ్రదేశంలో హరిజనాభ్యుదయానికి ఎక్కువ తోడ్పడింది. దిన, మాన, వారపత్రికలు వారి ఉన్నతికి వీలైనంత ప్రోత్సాహన్నిచూయాయి. ఉన్నవ లాష్ట్నిసారాయణ ‘మాలపల్లి’, కాటూరి వేంకటేశ్వరావు ‘గుడిగంటలు’, విశ్వనాథ సత్యనారాయణ ‘బద్ధన్నసేనాని’, జామహ ఖండ కావ్యాలు, బోయి భీమన్న ‘శూలిరాజు’...ఇంకా ఎందరో భావక్షుల గీతాలు, కథలు, గేయాలు హరిజనాభ్యుదయానికి, నూతన వికాసానికి దారి చూపాయి.

అస్పుశ్వతా నివారణలో, హరిజనాభ్యుదయంలో అంధ్రదేశం ఇతర రాష్ట్రాల కంటే ముందంజలో ఉంది. స్వాతంత్ర్యోద్యమ కాలంలో మహామహులు, మానవతావాదులు, సంస్కృతియీలు చేసిన సేవలు, వారి ఆశీస్యులతో పురోభివృద్ధి కార్యక మంలో అగ్రగాములు కావాలని ఆకాంక్షించాయి.

ఉపయుక్త పత్రికలు-గ్రంథాలు ★

- ఆంధ్రపత్రిక, రాష్ట్రపత్రికల నంచిక 1 అక్టోబరు 1953 పే.50
- ఆంధ్రపత్రిక 30 మార్చి 1921 పే.19
- శ్రీ తారకం : తెలుగునాడులో సంస్కర జోర్యుమాలు 1976, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీ పే.24, 25
- ఆంధ్రపత్రిక 27 మార్చి 1919 పే.4
- ఆంధ్ర సర్వస్వం - యాగంలి బాపిస్తు 1961 పే.493

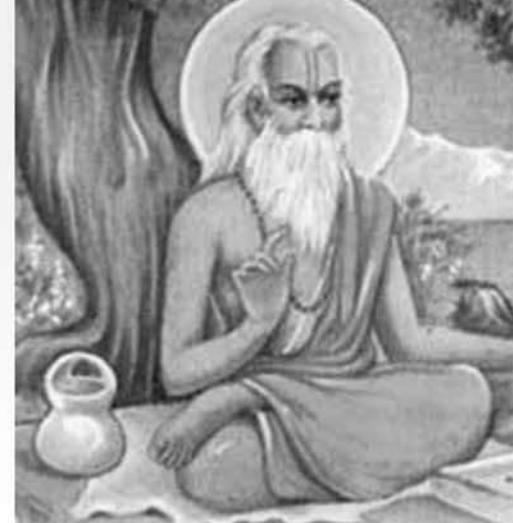
స్వరాజ్య ఉద్యమంలో హరిజనాభ్యుదయం

వేమూరి రాంజీరావు 1916లో బందరులో హరిజనుల కోసం పారశాలను సెలకూల్చి తర్వాత ఉన్నత పారశాలగా అభివృద్ధి చేశారు. హరిజన వాడలకు వెళ్లి విద్యార్థుల తల్లిదంప్రదులను ఒప్పించి, పిల్లలకు బట్టలు కొనిపెట్టి అనేక మంది పిల్లలను పారశాలలో చేర్చుకొన్నారు. వారికి ఉచిత విద్యా బోధనతో పాటు వసతి గృహాన్ని కూడా నిర్మించారు. అక్కడ చదివిన వేముల కూర్చుయ్య వంటి హరిజన యువకులు ఎందరో అత్యున్నత స్థితికి రాగిలారంపే అది రాంజీరావు సంకల్పస్తికి త్యాగించాయి.

గుంఠారు నల్లపాటి హనుమంతరావు ‘శ్రీకృష్ణాద్రమం’ స్థాపించి అది ఆంధ్ర బాలాబాలికలకు ఉచిత విద్యాబోధన చేశారు. బలపాలు, పలకలు, పుస్తకాలు ఉచితంగా అందజేశారు. చిలకమర్తి లింగ్మి నరసింహం రాజమండ్రిలో 1910లో ‘శ్రీరామ మోహన ప్రాధమిక ఉన్నత పారశాలను ప్రారంభించి అనేక మంది హరిజన బాలురకు విద్యను బోధించారు. హరిజనులు చిలకమర్తి జంతికి యథేభూగా వెళ్లటం, వారి ఎదురుగా కూర్చోవడం, సలహాలు పొందడాన్ని ప్రజలు నిఖిలాశ్వర్యంతో తిలకించేవారు.

హరిజనోద్యమం అనగానే ఆంధ్రదేశంలో పిరాపురం మహారాజారావు వెంకట కుమార

ఆహారాలలో జ్ఞానమే శాశ్వతమని నిరూపించేవాడు గురువు. మట్టి అనే ఆజ్ఞానం నుంచి జ్ఞానవంతులనే మాణిక్యాలను వెలికితీసే జ్ఞాన మేరువు. శిష్యుడి ఎదుగుదలను తనిచితీరా అన్యాధించే నిష్ఠార్థ జీవి. ‘శిష్యాదిచేత్త’ పరాజయం ఆన్ధుట్లు శిష్యుడు తనను మించి పోవడాన్ని గర్వంగా భావిస్తాడు. అదే నిజమైన గురు లక్షణంగా చెబుతారు. ‘శిష్యు తరచూ దర్శించుకునే భాగ్యం లేదా?’ అని వేదిని అనే యువకుడు వ్యాస భగవానుడిని ప్రశ్నించినప్పుడు, ‘నిరంతర జ్ఞానాన్వేషణే నా సమగ్ర స్వరూపం. నన్న దర్శించాలనే సంకల్పం కలిగినప్పుడు జ్ఞానం కోసం దెవుకు’ అని సూచించారట. అలా లభ్యమయ్యే జ్ఞాన ప్రతినిధి గురువు. ఆ గురు పరంపరలో ప్రథమ గురువుగా వ్యాసుని మనసారా పూజించుకోవడమే ఆయన జస్తుతిథి వ్యాసపూర్వాల్మిము ముఖ్య ఉద్దేశం.

అర్థ సంప్రదాయంలో గురు (ఆచార్యుని) స్థానం శిఖారాయమానం. సమాజానికి సన్మానాన్ని చూపి జూతిని ఉద్దరించే ప్రాతస్నారణీయుడు గురువు. ‘గురోః ప్రసాదాత్ అన్యత నాస్తి సుఖం మహితలే’ (గురువు అనుగ్రహం లేనిదే ఇహాలోకంలో సుఖం పొందడం దుర్భధం) అంటారు. ‘గుకారశ్వంధకారస్తు రుకారస్తన్నిరోధకాత్... చీకటిని (అజ్ఞానాంధకారం) అడ్డకునేవాడు గురువని ఆర్థం. అజ్ఞానునే చీకటితో అంధులైన వారికి జ్ఞానునే అంజనంతో జ్ఞానదృష్టిని ప్రసాదించేవాడు గురువు.

గురువంటే దార్శనికుడు. పథ నిర్దేశకుడు. లాకిక జ్ఞానాన్ని భగవత్స్తుతితో అనుసంధానించ కలిగిన భాగవతోత్తముడు. అలాంటి గురువు లభిస్తే, ఆయను సేవించగలిగితే అనంత జ్ఞానంతో అమిత శక్తిమంతులు అవుతారన్నది అనుభవజ్ఞుల మాట. గురువంటే కేవలం విద్యాబుద్ధులు నేర్చిన వారే కాదు. ఎన్నో శ్రవంలకోర్చి వివిధ రీతులలో జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించిన మహావురుఘులు, రుఘులు, ధర్మద్రష్టకు పాటుపడిన, పదుత్సు మహానీయులు, ఉపవంయసంలో భాగంగా బ్రహ్మోపదేశం చేసిన తండ్రి, ఉగ్రసాలతో విజ్ఞాన క్షపిరిలూడిన తల్లి, కులపెద్ద, వితామహుడు, మాతామహుడు, వినతండ్రి, ఆన్సు, మేనమామ, మామ, రాజు... వీరంతా గురువులేనని శాస్త్రం చెబుతోంది.

గురుస్తానం భాషకు అందని మహాన్నతమైనది.

సమస్త జ్ఞానాన్ని సమప్పార్థించి, ఆచరించి చూచేవాడు అచార్యుడు. జ్ఞానజోతిని వెలిగించే గురువే లేకపోతే జీవిత పథం అంధకార బంధురపుతుంది. గురువుకు అంత విలువ ఉంది కనుకనే అవతార పురుషులు, అసామాన్యులు కూడా సామాన్యుల మాదిరిగా వారివద్ద విద్యా బుద్ధులు నేర్చారు. శ్రీ రామచంద్రుడు గురువు విషప్పుని పాద తీర్థం సేవించి శిరస్సున చల్లుకొని భక్తితో దివ్యబోధనను (యోగావాసిష్టం)

ఎదుట నిలిచినప్పుడు గురువుకే ప్రణామాలు చేస్తాను’ అన్నారు కబీరు. గురువు దేవతల లక్ష్మాలు కలవాడని (ఆచార్య దేవో భవ) తైతిరీయాపనిపత్త వాక్యం. ‘గురుతేక ఎటువంటి గుణికి తెలియగట్టేదు’ అన్నారు త్యాగరాజు. గురువు సమక్షంలో నేర్చిన విద్యకు అంతం ఉండడనే భావనలో ‘గురువు శిక్షాతేక గుఱుతెట్లు గల్గనో/ అజ్ఞనికైన వాని యఖ్యకైన/ దాళపుజెవి లేక తలుపెట్టులూడూరా...’

జ్ఞాన ప్రదాతలకు ఓ

ఆలకించాడు. శ్రీకృష్ణుడు సాందీప మహామునికి తుర్మాష చేసి విద్యము అశ్యసించి జగద్గురువయ్యాడు.

శశ్వరాంశంగా, జగద్గురువుగా పూజలందు కుంటున్న ఆదిశంకరాచార్యులు ఓంకారేశ్వర్లో గౌడపాదుల శిష్యుడు గోవిందాచార్యుల శిష్యురికంలో సకల శాస్త్రాలు అభ్యసించారు. ‘శశ్వర్యైషాంత్రాలు లేశమూలాలేనివాడు, నిస్పాత్రముడు, యోగసాధకుడు, నిరాడంబరుడు మాత్రమే గురువు కాగలడు. జ్ఞానసాగరంలో పయనించే శిష్యులకు గురువు నావ లాంటి వాడు. శిష్యులకు క్రుతులు, స్నేతులు నేర్చుదవే కాదు... నియమానియమాలను పాటించడంలో నిష్టులుగా తయారు చేయాలి. రాగ ద్వేషాలు అదువు చేసుకోగల ఇంద్రియి నిగ్రహస్తు అలవరచాలి. వారిని అరిషప్పద్వారాలకు దూరంగా, సన్మాగంలో నడిపించాలి. అది గురువు భాధ్యత అని శంకర భగవత్పాదులు గురువు విశిష్టతను (ఉపదేశి సాహస్రి) విశదికరించారు. శాస్త్ర బోధనలో తనను విస్మయమ్ము, కీడు తలపెట్టిన గురువు పట్ల అదే వినయ విధేయతలను ప్రదర్శించి, తన శిష్యులను ఉన్నతులుగా తీర్చిదిద్దారు విశిష్టాద్వార్యులు భగవద్రామానుజాచార్యులు. వివేకానంద, రమణమహర్షి లాంటి వారందరో గురు కృపకు పాత్రులయ్యారు. ‘గురువు గోవిందుడు ఏక కాలంలో

అన్నాడు ప్రజాకవి వేమన.

సాక్షాత్ శ్రీమన్నారాయణండ్రే వేదవ్యాసుడై అవతరించి తమ కావ్యాల ద్వారా విష్ణుబ్రక్తిని లోకానికి చారారని రుషులు, జ్ఞానులు, ముసులు కీర్తించారు. వ్యాసమహర్షిని త్రిమూర్త్రాంశారంగా భావిస్తారు.

‘అచ్ఛర్పుదునో బ్రహ్మ ద్విబూహపురపరో హరిః అఫాలలో చంభు: శభగ్వా ద్విబూహపురపరం హరిగా ఆయను నాలుగు తలలు లేని బ్రహ్మగా, రెండు చేతులు కలిగిన హరిగా, ఖాలనేత్రం లేని శివుడిగా భగవత్ స్వరూపంగా భావించి, అర్చిస్తున్నారు.

యయున నది ద్వీపంలో పుట్టడంవల్ల ద్వైపాయ నుడుగా, వేదాలను విభజించి వేదవ్యాసుడిగా, బదరీవనంలో తపస్సు చేయడం వల్ల బాదారాయుణుడిగా ప్రసిద్ధులుయ్యారు. ‘అస్యాదాచార్య పర్యంతం వందే గురు పరంపరామ్’ అని సర్పుల మస్సనలు అందుకుంటున్న సద్గురు పరంపరకు ప్రతినిధి.

వేదాలను వింగడించిన, మహాభారత, భగవత్, అప్పెదశ పురాణాలకు ప్రాణం పోసిన మహారషి వ్యాస భగవానుడు. ‘యుద్ధి హస్తి తత్పుత్త యస్తే హస్తి న తత్పుత్తితే... భారతంలో లేనిది ఈ భూమిపై లేదు. భూమిపై ఉన్డుంటా భారతంలో ఉంది’ అంటూ విశుధుదేవుడు గంటం వంచమ వేరం, ‘శ్రీ మహాభారతంను అవిష్టించారు.

డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథసౌమ్యమి

పెద్దలు చెబుతారు. శిఖ్యుడికి నీతి పారాలు బోధించడంతో పాటు ముందుగా తాను పాటించాలని, అప్పుడే విద్యార్థులకు స్ఫూర్తి కలుగుతుందిని ధర్మశాస్త్రాలు పేర్కొంటున్నాయి.

సూర్యచంద్రులు సర్వ జగత్కుకు వెలుగు, వెన్నెలు

ప్రసాదిస్తున్నట్లే గురువులకు వక్షపాత వైఖరి ఉండడు, ఉండకూడదు. ‘రాగదేహాలకు అతీతంగా, సంయుమనంతో వ్యహరిస్తూ శిఖ్యుల పట్ల సమాన వాత్సల్యం చూపే వారే ఉత్తమ గురువులు. పవిత్రాత్మ గల గురువులున్న చోట సర్వదేవతలు సంచరిస్తుం టారు. చిత్తశాంతి కలిగించేవారు, ప్రేరణాత్మక ప్రశ్నాధకులు, సందేశాలను సంయుమనంతో నివృత్తి చేయగల మహానీయుడే సరైన గురువని, అలాంటి వారికోసం శోధించాలని పెద్దలు చెబుతారు.

గురువులును జ్ఞాన, సిక్కు, బోధ్య సాంప్రదాయలలో కూడా పర్వదినంగా పాటిస్తారు. ‘తత్పుం ఎరిగినవాడు, ధర్మాన్ని బోధించేవాడు, దైవత్వం కలవాడు మాత్రమే గురువు కాగలడు. గురువు మాత్రమే క్రమల్యప్రాచీని కలిగించగలడు’ అని జ్ఞానుల భావన. ‘దైవత్వాన్ని తెలుసుకునే జ్ఞాన మార్గానికి గురువు అలంబను’ అని సిక్కులు విశ్వసిస్తారు. ‘గురువే ధర్మం, గురువే సంఘం’ అని బొధ్యులు నమ్ముతారు. బుద్ధత్వాన్ని పొందిన వారిని అత్మమ గురువుగా వారు పరిగణిస్తారు.

‘గురు మధ్యే స్థితం విశ్వం విశ్వమధ్యే స్థితో గురుః విశ్వరూపో విరుపోసా తప్పై శ్రీ సురవే నమః’...

విశ్వమంతా గురువులో ఉంది. గురువు విశ్వమంతటా ఉన్నాడు. సాకార విశ్వరూపదు, నిరాకార వరభ్రమ్య తానే అయిన గురువుకు నమస్కారం. అంతటి ఉన్నతి కలిగిన ‘గురు’శబ్దానికి వర్ణమానంలో దక్కుతున్న గౌరవం ఏపాటిదో, ఎందరు తమ స్థానానికి విలునిస్తున్నారో, విలువులు నిలుపుకుంటున్నారో ఎవరికి వారే ఆత్మపరిశేలన చేసుకోవాలి.

‘నాయిం సదాశివ సమారంభాం వ్యాస శంకర మధ్యమాం!

‘అస్మిదాచార్య పర్యంతాం వందే గురుపరాం పరాం!!’ అని భగవానుడితో ఆరంభమైన గురు పరంపర వ్యాస భగవానుడి నుంచి కొనసాగుతోంది. అ గురుపరంపరకు గురుపూజోత్సవం సందర్భంగా భక్తి పూర్వక అక్షరాంజలి.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్జలిస్ట్

వ్య జోతలు

నీక్కేస్తూ శ్రీకృష్ణ భగవానుడిని జగద్గురువుగా ప్రకటించారు.

లోకంలోని ధర్మ గ్రంథాలలోని అత్యధిక అంశాలు వ్యాస విరచిత ధర్మగ్రంథాల నుంచి స్వీకరించినవేని చెబుతారు. అందుకే ‘వ్యాసోచ్ఛిష్టం జగత్ప్రవం’ అని వ్యవహరంలోకి వచ్చింది.

శంకరం శంకరాచార్య గోవిందం బాదరాయణం!

సూత్ర భాష్య కృతో పండి భగవంతో పునః పునః!!.. వ్యాసభగవానుడు శంకరాచార్యులు ఒకరు సూత్ర నిర్మాణానికి, మరొకరు భాష్య రచనకు మళ్ళీమళ్ళీ పుడుతూనే ఉంటారని భావిస్తుంటారు.

పునీతం తెలుగు నేల

వారాణసి అంటే అపోర అభిమానం గల వ్యాసుడు అనుకోని రీతిలో దానిని వీడించా తెలుగు నేలపై దాక్షారామ, బాసర తదితర క్షేత్రాలు ఆయన పాదస్ఫుర్మతో పునీత

బాసర క్షేత్రం

దేశం ప్రశాంతంగా ఉండటం కొన్ని శక్తలకు ఇష్టంలేదు. నిరంతరం ఏదో నమస్కారము సృష్టించి అశాంతిని కొనసాగించడమే ఈ శక్తల లక్ష్యం. ఎన్నో స్లిపర్ సెల్స్ చాపకింద నీరులా పని చేస్తున్నాయి. ఉదయ్యుపార్లో కస్టమ్యూల్లు, అమరావతిలో ఓమేర్ ప్రఫ్లోద్ రావు కొల్పే రాజస్టాన్, మహరాష్ట్రలో జరిగిన ఈ దారుణ హత్యలు దేశ వ్యాప్తంగా కలకలం సృష్టించాయి. రాష్ట్రాలు వేరైనా నేపథ్యం ఒక్కబేస్. మహామృద్ద ప్రవక్తపై వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలు చేసిందంటూ నుహార్ శర్మను హత్యాకారస్తావుని ప్రకటించిన శక్తులు సోషర్ మీడియాలో ఆమెకు మద్దతు ప్రకటించినవారిపై తమ ప్రతాపాన్ని చూపించాయి. హంతకులు ఏకంగా ప్రధానమంత్రికి కూడా పోచ్చరికలు జారీ చేయడాన్ని తేలికగా తీసి పారేయలేం. ఇవి మొదట మతోన్నాదులు చేసిన హత్యలుగా కనిపించినా, ఇందులో విదేశి కుటులు స్వప్తంగా బయట పడ్డాయి.

టైలర్ హత్యకు పాకిస్తాన్‌కు లింక్.

జూన్ 28వ తేదీన రాజస్టాన్‌లోని ఉదయ్యుపార్లో పట్టవగలు జరిగిన ఈ దారుణ ఘనం దేశ వ్యాప్తంగా సంచలనం సృష్టించింది. పోటీపోల్ ప్రాంతంలోని టైలర్ కస్టమ్యూల్ లాల్ సాహు దగ్గరకు ఇర్దరు వ్యక్తులు వచ్చారు. తమకు బట్టలు కుటులని చెప్పడంతో ఆ టైలర్ వారి కొలతలు తీసుకోవడం ప్రారంభించగానే మరో వ్యక్తి పదునైన కల్పిత దాడి చేశారు. 28 పోట్లు పొడిచాడు. ఆ తర్వాత తల నరికేశాడు. ఈ తత్తంగాన్ని మరో నిందితుడు మొబైల్ ఫోన్లో చిత్రికరించాడు. ఆ తర్వాత దీన్ని సోషర్ మీడియాలో పెట్టాడు. కొడి నుహార్ శర్మ మర్దులు వచ్చారు. అందులో ఇద్దరు నిందితులు తమ చేతుల్లోని కత్తులు చూపుతూ ప్రధాని మోదిని ఉద్దేశిస్తాడు. అందులో ‘నా పేరు

మహామృద్ద రియాజ్ ఆక్రర్. నా పక్షున ఉన్నది ఫోల్ మహామృద్ద భాయి. ఉదయ్యుపార్లో ఒకరి తల నరికేశాం. ఏమో.. నరేంద్ర మోది! ఏను. నిప్పు నువ్వు రాజేశావు. మేం ఆర్పుతాం. ఇన్నా ఆల్లా. ఈ కత్తి నీ మెద దాకా కూడా వస్తుంది. ఉదయ్యుపార్ వాస్తవ్య లారా! ఇప్పుడు ఒక్కబేస్ నినాదం. తప్పు చేస్తే తల తెగివడుతుంది’ అని ఉంది.

కస్టమ్యూల్లో హత్య జరిగిన తీరును బట్టి వక్కా పథకం ప్రకారమే ఈ ఘనం జరిగిందని తెలిసి పోయింది. ఇంతకీ కస్టమ్యూల్ లాల్ మీద వీర ఇంత దారుణానికి తెగబడటానికి కారణం ఏమింటే... మహామృద్ద ప్రవక్త మీద వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలు చేసిన నుహార్ శర్మకు మద్దతుగా నిలవడమేనట. అంతకు పది రోజుల ట్రైటం కస్టమ్యూల్లో సోషర్ మీడియాలో పోటీ పెట్టాడు. దీనిపై కొందరు ముస్లింలకు, కస్టమ్యూల్ మర్ద వాడివేడి వాదనలు జరిగాయి. అనంతరం కస్టమ్యూల్లకు వారినుంచి బెదిరింపులు

ఏపయాలు వెలుగులోకి వచ్చాయి.

పాకిస్తాన్ కేంద్రంగా పని చేస్తున్న ఉగ్రములాకు చెందిన స్లీపర్ సెల్స్ ఈ హత్య చేశాయని వెలుగులోకి వచ్చింది. దీంతో కేసు దర్శావ్యుత బాధ్యతను జాతీయ దర్శావ్యుత సంస్థ (ఎనెస్పె) స్వీకరించింది. ఈ ఘనంను ‘పాక్ ప్రేరేపిత ఉగ్రవాద చర్యగా ఎన్ఱి భావిస్తోంది. ఇది ‘పాకిస్తాన్ తరహా హత్య’ అని పేరీంది. అది ‘పాకిస్తాన్ తరహా హత్య’ అని పేరీంది. అది ‘పాకిస్తాన్ తరహా హత్య’ అని పేరీంది. దావత్-ఎ-ఇస్లామ్ మీకి చెందిన మహామృద్ద రియాజ్ ద్వారా బసిన్స్కు చెందిన రిమాల్ స్లీపర్ అగ్నిజెపన్ ‘అల్ సుషోత్సే’ వారు సంబంధాలు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. గౌన్, 2014లో కరాబీకి వెళ్లి అక్కడ దావత్-ఎ-ఇస్లామ్ సంస్థకో టుచోలో ఉన్నాడని తేలింది. ఈ సంబంధాలపై కూడా దర్శావ్యుత జరుగుతోంది.

కస్టమ్యూల్ హత్య చేసిన గౌన్ మహామృద్ద, రియాజ్ అల్లూరీ RJ 27 AS 2611 నంబర్ గల బైక్స్ పారిపోతూ దొరికిపోయారు. ఈ వాహనం నెంబర్

హత్యల వెనుక విదేశీ

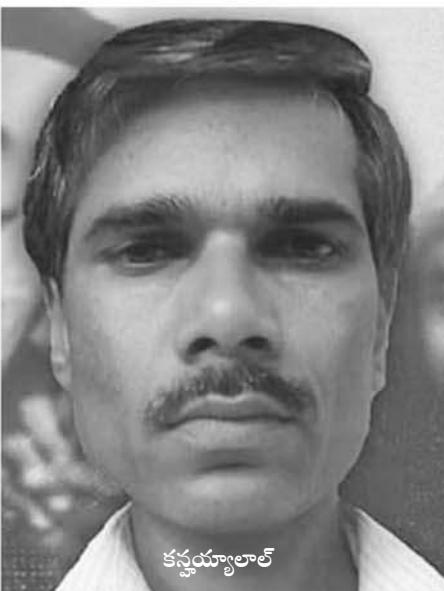
కూడా వచ్చాయి. కొన్నాళ్లు పొపు మూసేసి అజ్ఞాతంలో గడిపిన ఆయన మళ్లీ వ్యాపారాన్ని మొదలు పెట్టారు. కస్టమ్యూల్ లాల్ తనకు ప్రాణభ్యం ఉందని పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసినా వారు సకాలంలో స్పందించలేదు. ఈ దారుణ ఘనం తర్వాత కొందరు పోలీసు అధికారులను నస్సెండ్ చేశారు. పోలీసులు 24 గంటల్లోనే నిందితులను అరెస్ట చేశారు. పోలీసుల దర్శావ్యులో అనేక

ముంబయి ఉగ్రదాడి తేదీని (26/11)కి దగ్గరగా ఉండటం గమనించాలి.

గతంలో రాజస్టాన్లో పెద్దగా ఘనకలహాలు జరిగేవి కావు. బీజేపీ హాయాంలో రాష్ట్రం ప్రశాంతంగా ఉంది కానీ కాంగ్రెస్ అధికారం చేపట్టిన తర్వాత మతపరమైన అల్లర్చు మొదలయ్యాయి. శ్రీరామ నవమి, మానుమాన్ జయంతి శోభాయాత్ర లపై రాళ్లు రువ్విన ఘనటలు జరిగాయి. గత విదాది కరాబీ, జోధ్పుర్, అల్వార్లలో మతపరమైన హింస చోటుచేసుకుంది. రాజస్టాన్లోని ముస్లిం జనాభాలో 10 శాతం మంది ఒక్క ఉదయ్యుపార్లోనే నివసిస్తున్నారు. కస్టమ్యూల్ హత్య తర్వాత ఉదయ్యుపార్లకో పాటు పలు నగరాలు అట్టుడికి పోయాయి.

మెడికల్ ఫాపు యజమాన హత్య వెనుక.

దేశ వ్యాప్తంగా ఉదయ్యుపార్ ఘనటలై చర్చించు కుంటున్న సమయంలోనే అంతకు వారం రోజుల ముందు మహర్షాప్లో మరో దారుణం జరిగిపోయింది. జూన్ 21న జరిగిన ఈ హత్య ఆలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చింది. అమరావతి నగరంలో మెడికల్ ఫాపు నడిపించే 54 ఏళ్ల ఉమేర్ ప్రఫ్లోద్ రావు కొల్పే ఎప్పటిలాగే రాత్రి స్టోర్ మూసేసి ద్విపుక వాహనంపై ఇంటికి బయలుదేరాడు. ప్రఫ్లోదీరావు భార్య, కమారుడు సంకేత మరో వాహనంపై ఆయన వెంటే వెళుతున్నారు. ఆ సమయంలో రెండు మోటారు సైకిల్స్ పై వచ్చిన దుండగులు పదుశైన

కస్టమ్యూల్

ఉదయ్యుపార్ మెడికల్ ఫాపు

కత్తితో ప్రహోదరావు మెడపై నరికి పారిపోయారు. రోడ్డుబైనే కుప్పకూలిపోయిన ప్రహోదను ఆయన కుమారుడు సంకేత వెంటనే ఆస్పత్రికి తరలించినా ఘలితం లేపోయింది. సిసిటీవీలో ఈ దృశ్యాలు నమోదుయ్యాయి. ప్రహోదరావు కుటుంబ సభ్యుల ఫిర్యాదు మేరకు జరిగిన దర్శాప్తులో ప్రధాన నిందితుడు ఇర్వాన్ భాన్తో పాటు ముదస్సిర్ అప్పుద్ది(22) షారుఖ్ పాన్(25), అబ్బుల్ తోఫ్ఫ్(24), షోయ్య్ భాన్(22), అతిల్ రహీద్(22), యుసుఫ్ భాన్ బహదూర్ భాన్(44)లను పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారు.

ప్రహోదరావు హత్యను మొదట దొంగతనం కేసుగా పోలీసులు భావించారు. దర్శాప్తులో అనలు విషయం వెలుగులోకి వచ్చింది. నుహార్ శర్కు మద్దతుగా ఓ బాట్ప్పు గ్రూప్లో పోస్టులు పెట్టినందుకే వీరు కక్కకట్టి హత్య చేశారని తేలింది. ఆ గ్రూప్లో కొందరు ముస్లింలు కూడా ఉన్నారు. వీరంతా

మృతుడు ఉమేష్ కోల్టే చాలా సామ్యుడని, ఆయనకు ఎవరితోనూ గొడవలు లేవని తమకు తెలిసిందని అన్నారు. ఇది ఉరయ్యహార్ తరహి ఘటనే అని ఆమె అన్నారు. ఎవర్రొ దొంగతనం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో దాడి చేసి ఉంటే, ఆ డబ్బును కూడా దోచుకునేవారని, కానీ ఇక్కడ అది జరగలేదని అన్నారు.

బీజేపీలోకి ఉర్ధ్వాదులు?

దేశంలో విధ్యులసాలను స్థాపించేందుకు కుటులు వస్తువున్న ఉగ్రవాదులు తమమై అనుమానాలు రాకుండా జాగ్రతలు తీసుకుంటున్నారు. బీజేపీలో ఉంటే తమమై ఎలాంటి అనుమానాలు రావు అని తెలివైన ఎత్తుగడ వేశారు.

కాంగ్రెస్ బూటకు వార్తలు ప్రచారం చేస్తుండటం తనకు ఆశ్చర్యంగా లేదన్నారు అమిత్ మాల్వియా. బీజేపీలోకి చౌరబడేందుకు వారు చేసిన ప్రయత్నం.. రాజీవ్ గాంధీని చంపానికి ఎల్చీటీఱ్ వారు కాంగ్రెస్లో చేరేందుకు చేసిన ప్రయత్నం లాంబిదని పేరున్నారు.

కాగా రియాజ్ బీజేపీలో చేరేందుకు ప్రయత్నాలు చేసినట్లు పోలీసుల విచారణలో వెల్లడెంది. బీజేపీ కార్బుకుమాలకు పల్లిక్కిగా పాజరవుతూ, ప్రైవెటుగా అదే పాట్నీని విమర్శించేవాడని పోలీసుల విచారణలో బయటపడింది. తన నన్నిహితులతో బీజేపీని అనేకసార్లు విమర్శించినట్లు విచారణలో తేలింది.

గాన్ మహాద్, రియాజ్ అబ్బార్

ఆగ్రహంతో రగిలిపోయారు. ప్రహోదరావు హత్యకు ఇర్వాన్ భాన్ కుట్టల వన్నాడు. ఇందుకు ఐదుగురు వ్యక్తులను నియమించాడు.

ఉమేష్ కోల్టే హత్య కేసుపై లోతుగా విచారణ చేపట్టాలని ఎన్నపటిని కేంద్ర హోస్పిటు మంత్రి అమిత్ షా ఆదేశించారు. ఈ దర్శాప్తులో విస్తుపోయే మరిన్ని వాస్తవాలు బయటకు వచ్చాయి. కొల్టే హత్యను జాతియ దర్శాప్తు సంస్థ 'ఉగ్ర చర్చగా అభివిషిం చింది. దేశంలోని ఓ వర్గం ప్రజలను భథ్యాంతు లకు గురి చేయాలన్న లక్ష్యంతోనే కొల్టేను హతమార్పారని ఎఫ్ఫార్లో తెలిపింది.

అమరావతిలో మెడికల్ షాప్ యజమాని హత్య చాలా దారుఛాపై ఘటన అని ఆ రాష్ట్ర ఉప ముఖ్యమంత్రి దేవేంద్ర ఘడ్పుపీస్ అన్నారు. జాతియ దర్శాప్తు నంస్థ నిందితుల అంతర్జాతీయ సంబంధాలపై కూడా పరిశీలిస్తోందన్నారు. దీనిని మొదట దొంగతనం కేసుగా చిత్రికరించారని, దాన్సై కూడా విచారణ జరుగుతుందని మీడియాకు వెల్లడించారు. షారుస్మిస్టు ఉమేష్ కోల్టే హత్య కేసును పోలీసులు కావాలనే తప్పుడోవ పట్టించారని ఎంటీ నవనీత్ రాణా అరోపించారు. దోపీడి కేసుగా చిత్రికరించేందుకు పోలీసులు ప్రయత్నించారని అన్నారు. ఉదయ్యేపుర్ టైలర్ హత్య మాదిరిగా కనిపిస్తోందని ఎన్నపటి విచారణ ప్రారంభమయ్యా సమయంలోనే పోలీసులు చెప్పారని ఆమె అన్నారు.

ఉదయ్యేపుర్ టైలర్ కన్స్యూలాల్సు హత్య చేసిన రియాజ్ అబ్బార్, గెస్సెన్ మొహముద్దీలకు బీజేపీతో సంబంధాలున్నాయని కాంగ్రెస్ అరోపించింది.

నిందితులు బీజేపీ నేతలతో కలిసి దిగిన ఫాటోలను విడుదల చేసింది. రియాజ్ అబ్బార్ రాజస్థాన్ బీజేపీ మైనారిటీ సెల్లో కీలక సభ్యుడని కాంగ్రెస్ సీనియర్ నేత పవన్ భేదా అరోపించారు. బీజేపీ మైనార్టీ సెల్ నేతలైన ఇర్వాన్ చైన్వాలా, మహార్షి తాపియర్తో ప్రధాన నిందితుడు దిగిన ఫాటోలను ఆయన బయటపెట్టారు. రాజస్థాన్ బీజేపీ నేత, మాజీ మంత్రి గులాబ్ చంద్ కట్టారూ కార్బుకుమాల్లో కూడా రియాజ్ పాల్గొన్నాడని తెలిపారు.

అయితే ఇక్కడ నిందితుల మాస్టర్ మైండ్ స్పష్టంగా అర్థమవతోంది. బీజేపీలో చేరి నేరాలకు పాల్గొడించే ఎవరికీ అనుమానం రాదని వారి పన్నగు.

మరోవైపు జమ్ముకశీర్లో రియాసీ జిల్లాలో పట్టుబడిన ఇద్దరు లష్కరే తొయిటా ఉగ్రవాయల్లో ఒకరు బీజేపీ క్రియాశీలసభ్యుడని తేలడం సంచలనం రేపింది. రాజేరీ జిల్లాకు చెందిన హన్సేన్ షా బీజేపీ క్రియాశీల సభ్యుడని పోలీసులు తెలిపారు. మైనార్టీ మొర్చ బటీ అండ్ సోపల్ మీడియా ఇన్చార్ట్‌గా ఉన్నాడు. జమ్ముకశీర్లో బీజేపీ అర్ధక్షుడు రఘీందర్ రైనాతో పాటు ఇతర నాయకులతో దిగిన ఫాటోలు చాలా ఉన్నాయి. అయితే ఆన్‌స్ట్రోన్ సభ్యుడై నమోదు వ్యవస్థ వల్ల ఈ తప్పిదం జరిగిందని, ఇదొక కుట్టల కోణం అని బీజేపీ ప్రకటించింది. అయితే, తాలీబ్ హన్సేన్ కేవలం 18 రోజులు మాత్రమే పార్టీ నభ్యాడిగా కొనసాగారని, 2022 వే 27న రాజీసామా చేశారని వెల్లడించింది. ఏది ఏమైనప్పటికీ బీజేపీ ఇలాంటి వారి విషయంలో ఆప్రమత్తంగా ఉండాలని ఈ ఉండంచాలు చెబుతున్నాయి.

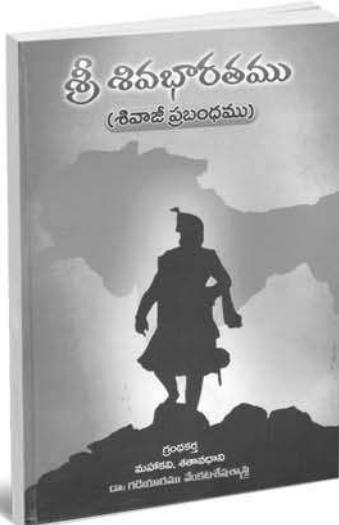
అయితే ఇక్కడ నేతల అరోపణలను బీజేపీ ఖండించింది. కన్స్యూలాల్సు చంపిన నిందితులు బీజేపీ సభ్యులు కాదని మైనారిటీ విభాగం చీఫ్ సాదిక్ భాన్, పార్టీ ఐటీ సెల్ చీఫ్ అమిత్ మాల్వియా స్పష్టం చేశారని ప్రయత్నించారని విషయంచారు. వాటితో తమకు ఎలాంటి సంబంధం లేదన్నారు. రాజస్థాన్లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ వైఫల్యం వల్ల ఈ దారుణం జరిగిందని ఆరోపించారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్జులిస్ట్

తెలుగు భాషామత్తల్ని కంఠాభరణం

స్వాధీనతా అమృతోత్పవ తరణంలో స్వాతంత్ర్యోద్యమ లక్ష్యం ఏమిటో మనం ఒకసారి సింహపలోకనం చేయాలి. రాజ్యపాలనాధికారం ఒకరి నుండి మరొకరికి మారటం అనే స్వల్ప విషయం కాదు మన జాతీయోద్యమ లక్ష్యం అన్న విషయాన్ని మనం విస్తరించకూడదు.

వేలాది సంపత్తురాలుగా ఎందరో ప్రశ్నల, ప్రశ్నల స్వాజనశీలత, ఎందరో వీరుల, శూరుల బిలిదానాల వెల్లువల అధారంగా రూపుదిద్దుకుని, తస్మైన ఒరవడిని ఏర్పరుచుకుని జగద్గురువుగా, అన్నపూర్ణగా, రత్నగర్జుగా ఖ్యాతిగాంచిన హిందూ రాష్ట్రం తత్కష ఎదురైన సప్తాశును ఎలా తత్కషుని నిలిచిందున్నది అందరికి ఆనక్కిదాయకమైన విషయమే అవుతుంది. ఒకవేళ పొరపాటున హిందూ రాష్ట్రం తన ఉనికిని కాపుడుకోలేకపోతే అది మానవాళికి ఎంతో చింతాజనకమైన విషయమవుతుంది. హిందూ రాష్ట్రం లేక హిందూ జాతి సగ్గుంగా జీవించలేని స్థితి ఏర్పడటమంటే ఇప్పుడున్న భారతదేశంగా గుర్తింపు పొందుతున్న దేశం స్తాపనలో మరో పేరు గల రాజ్యం ఏదో ఏర్పడటమే కాదు, కొన్ని వందల వేల తరాలు శ్రమించి సమకూర్చి పెట్టిన జ్ఞాన విజ్ఞానాలు ఇక ముందు ఎవరికీ ఉపయోగించకుండా పోతాయి. యోగివిద్య, సంగీతశాస్త్రం, నాట్యశాస్త్రం, శిల్పకళ, చిత్రకళ, కట్టుబోట్టు, తీరుతెన్నులు అన్ని అంతర్భావమవుతాయి. మనవ ప్రగతికి, వికాసానికి, మోక్షానికి, నిర్ధితతో కూడిన చింతనకు, ప్రయోగాలకు అన్నింటికి దారులు మూనకపోతాయి. అసమానమైన సాహిత్య సంపద నామరూపాలు లేకుండాపోతుంది. ‘అసహనం’ అంతే ఏమిటో ఇప్పటి ప్రజలకు అప్పుడు బాగా అర్థమవుతుంది. కానీ దానివల్ల ప్రయోజనం ఏముటుంది? భూతలస్వర్గం కాన్తా దెయ్యాల దిబ్బగా మారిపోయిన తరువాత ఎంత వగచినా

శ్రీ సింహభారతము (శివాజీ ప్రభంధము)

రచన : డా. గడియారము వేంకటశేషాంశు

ప్రతులకు: Ajeyam Strategy & Marketing Pvt Ltd

ajeyamstrategy@gmail.com

ఫోన్: 9121548857

పేస్: 508; వెల: రూ. 500

ఏమి ప్రయోజనం ఉండదు. (‘చరిత్ర పారాలను విస్తరిస్తే భవిష్యత్తు ఎలా ఉంటుంది?’ అన్న గ్రంథ ప్రకాశకుల మనవి నుండి).

మహా విష్వవ మాల కారణాలు, లక్ష్మీలు ఏమిటి? అని ప్రశ్నించుకుంటే - స్వద్ధర్మ, స్వాజ్యములే ఆ మహాదాకాంప్లకులు, ధర్మానురక్తి, దేశభక్తి. ఇక్కడి చంతతలోకాక ఇలంకే చరిత్రలో ఇతం ఉత్సవంగా వ్యక్తమయినాయి? అయితే ఈ చెందు లక్ష్మీలు పరస్పరం భిన్నమైనవా? స్వరాజ్యం, స్వధర్మం విభిన్నాలనే భావన కనిసం భారతీయులకు తెలియదు. సాధనం, సాధ్యముల వలే ఇవి పెనచేసుకున్నాయి. స్వధర్మం లేని స్వరాజ్యం విష్వము. స్వరాజ్యము లేని స్వధర్మం శక్తి పోనము. (సాపర్మార్ట - 1857 ప్ర.స్వాసంగ్రామం నుండి)

స్వధర్మానికి లేవండి! స్వరాజ్యమును సాధించండి! అని సమర్థ రామదాసు స్వామి ప్రశ్నాధించినది ఇదే.

శివాజీ ఉధ్యమానికి అంతసహాతం - ధర్మమే

శ్రీ శివభారత కావ్యానికి అలంబన - ధర్మమే

పొరకులమైన మనం చరితును ధర్మద్వాపీతో అద్యయనం చేయాలి. మాయుల ఘనీరు ప్రాణం చిలకలో ఉన్నట్లు భారతీయుల ప్రాణం ధర్మంలో ఉంది. అందుకే శ్రీకృష్ణభగవానుడు -

‘ధర్మ సంస్కారపననార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే’ అన్నారు.

జాతి జీవన గమనాన్ని లక్ష్మీన్ని శ్రీ శివభారతం విశదీకరిస్తుంది.

ప॥ అతని చరితము ప్రాందవ

జాతి పరాయణము, భావి జగదభ్యాధయము

స్వీతము, ధర్మోపేతము

నీతి పథము, నిగమ సూక్తి నిభ్రష్టమై వెలయునీ॥

ప॥ ధీరాగ్రేసేరమూర్తి, ప్రాందవ ధరిత్రి భాగ్యసత్యాపన

ప్రారంభంందు దయుగుణాంధి మహాప్రాప్తాన్వ్యయోత్తంసుద్ధా

వీరభక్తియహూశి భవ్యభరతోర్మీధర్మ రజ్ఞార్పిత

శీరమ్మండు భవానిభక్తుడు శివాజి రాజు సామాన్యదే!

‘శివాజీ భారతీయుల భాగ్య పరిపాకుమగా జన్మించిన అపరశివదు. మహమృదియుల క్రూరావులనచే పరితప్తమైన హిందూజాతిని ఉద్దరించుటకు పరమే శ్వారుడు పంపిన మహా ప్రమథుడు శివాజీ. పతితమై, త్రప్తమై, స్విస్జమైన ఈ పురాతన జాతి ధర్మాన్వేశము నిర్మించి మట్టి నుండి మహా వీరమఱులు లను నిర్మించిన అద్యుత వ్యక్తి ఆతడు. భవానీ దయుదత్త కరవాల భేలా పునస్పంపాదిత రాజ్యాలక్షీ మహాదయుదైన మహాపురుషుడతడు’ అంటారు ఆచార్య ప్రసాదరూయ కులపతి. కసాయివాళ్ను సైతం తన వాక్ నైపుణ్యంతో కరుణాపురులుగా మార్చిన వాచన్సతి శివాజీ.

అంధ్ర కవితా శారదకి, కవిత్వ విశారదుడు గడియారంవారు ఈ పద్యంలో కరుణ రసాభిషేకం చేశారు.

చ॥ ‘అటుగుసుదయ్యా! పేద మొగమై కముగోపుల నీరువాల ను

తీవ్రీటము నార్థుచున్ గుములు తల్లియు, దల్లినిఱొటు ముట్టీ సం

కటుపడు దూడ, మీ కులముకై యొక శాపము వేచుఁ గన్నుదో

యిట జలమెత్తెచున్, బ్రతుకనెంచిన నీవిస మారగింతురే?’ అని ‘భరత భూత్యాను కోశము గోమాత’ అంటారు గడియారం వారీ పద్యంలో.

తే॥ ‘బలము లేజంబు జీవన భాగ్యమిచ్చు

సాధు గోమాత భరత భూ శ్వాస కోశ;

మురియ నిద్ధాని బంధింప, సుడికి పోద

— శ్రీ శివభారతం

డా. కెక్కెనీ శర్మ

వట దళమును గనుమాయవాని కడుపు:

తే॥ తలంపులో సున్న గోదెక ధర్మ రక్త
పలుకు తేడన చేసేత గలగజేసి,
ప్రథమ విజయంబు గూర్చు శాంభవికి ప్రొక్షి
యాపు నడిపించుకొని, యించికరిగి శివుడు'
ప్రథమ విజయాన్ని భవానిమాతకు అర్పించాడు శివాజీ.
శివాజీ రాజవంశంలో జన్మించాడు. రాజరిక వ్యవస్థలో పెరిగాడు, కానీ
అతడు గొప్ప త్రజస్సొమ్మెనాది -
శివాజీ గురువు దాదాజీ అంటారు -
.....
.....
.....

.....రా

జునుచ్ఛాభవమున దరాళ్ళనసదంచున్ జూడరాదెవ్వడన్” అని.
దానికి సమాధానంగా శివాజీ ఇలా అంటారు -
ఉ॥ నీతిపథము మెల్లి యివనిపతులందఱు నేడుచో, జగ
త్రాతకు లేనిపోని యివతారము లెత్తుఁబనేమి? దుష్ట సం
ఘాతము రాజలంబజిలం గల్లుట నిక్కము నాడు నేడు; భూ
నేటయటన్న మాత్రన వినేతుని శాసనమేల మోయుంగన్?

త్రజా పక్షపతి శివాజీ

త్రాజీ సహ్యోదారి పర్వత క్రైస్తులలో సంచరిస్తుండగా ఒక చెట్టు ఆకుపై ఒక
సందేశం కనిపొస్తుంది -

మా ‘చెదిరిపోయిన అంగమల్ కుదురుపరచి
సదలుపారిన తంత్రవల్ చక్కదీర్చి
అనుగత త్రుతి భువన మోహనము గాగ
హాయి బలికెంప లెమ్ము జాతీయ వీణ’
అంతే స్ఫుర్పమైన కర్తవ్యం దర్శనమిచ్చింది
ఈ కావ్యంలో తలి జిజియామాత పాత చాలా ముఖ్యమైనదిగా తీర్చిదిద్దరు
గడియారంపారు. ఆ మాటకొస్తే శివాజీ జీవితాన్ని ప్రభావితం చేసిన వీరమాత
జిజియాభాయా.

ఉ॥ స్వమత గో దేక ధర్మరక్తము కొరక
సుచిత వజ్రాయుధమ్ముగా నొఱపు పెట్టి
తనయుం బెంచిన జీజయా ‘ధర్మపత్ని’
‘వీరపత్ని’యటంచ గర్హించె నతడు’
వీరశివాజీ అనుచరగణం ప్రమథగణంతో సమానం.

వీరాగ్రగణ్యైన భాజీ ప్రభుని ప్రభుభక్తి, సాహసం అనస్య సామాన్యం.
15 నేల మంది బీజాపుర సైన్యాన్ని 300 మంది అల్ప సైన్యంతో ఎదురొడ్డి
నిలిచి, గెలిచిన ఆ మహావీర్యుని శార్యం జగన్నతమైనది.

ఆ మహావీరుని రణాహ్వినం ఈ పద్మంలో చూడండి -
ఏ॥ వెడలిరండు మహారాళ్ళ వీరులార

తఱిగిపోయుడు రిపుల మస్తకముల గములు
మనకు రణరంగములు పెంట్లి మంటపములు
వీరలభైతో జయలభై వియ్యుమాడు!
భాజీ ప్రభుని బిలిదానం థీరోదాత్తుడైన శివాజీని కదిలించి వేసింది.
ఏ॥ ఎంతలో నెంతలయిపోయె! నిపుండగాడ

సెలవుగొండివి - మరల దధ్యింపలేని

సెలవు! బాణీ ప్రభు! కనుల్ సెదరమెతిసి
మెలుగులో ఔప్పుమరుగులో సురిగిపోతే!

బ్రతుకు అంటే అదీ బ్రతుకు -

‘ముహూర్తం జ్ఞాలితం క్రేయః, నతు భూమాయితం చిరమ్॥

కాంతిపుంజంలా అలా మెత్తిసి మాయమైపోవాలి!

పొగజారిన బ్రతుకు ఎన్నాళ్లు బ్రతికిన ప్రయోజనం ఏమిలి?

అలాగే సింహాగడ్డను అమూల్యమైన కానుకగా ప్రభువుకి సమర్పించి జీవన
కుసుమాన్ని భరతమాతకి బహుమతిగా ప్రసాదించిన తానాజీ మరణం శివాజీని
అమితంగా కలచివేసింది -

ఉ॥ జారిపడినది - నా చేతి చరంద్రహస్యం

మహగళితమయ్యే నా వజ్ర కవచిపుడు

సింహాగడ్డమున గడమేమె చిక్కుగాని

పోయినది సింహమే కుడిభుజము వోలై॥

గడ్డ ఇలా, పన్ సింహ గేలా!

వీర కరుణరసాన్నితమ్ము శ్రీ శివభారతమ్ము!!

ప్రధానమైన వీరరస పోషణలో గడియారం వారిలో వీరశివాజీ పరకాయ
ప్రశేశం చేశాడు? అనిపిస్తుంది. దానికితోడు సేషణాట్టి గారేమే! వీరరసం కావ్యం
అంతటా బునులుకొడుతూంటుంది. అయినా ఫర్మాలేదు అది ‘ధర్మపీరమ్’.★

రోజు మనసేం బాగా లేదు.

కారణం పెద్దదేం కాదు. నా కూతురు దాని పిల్లలను చావబాదింది. అష్ట వెళ్లబోయిన నన్ను నిర్మాణించాంగా పొయ్యంది. నాకు పెంచడం రాదంది. నా పెంపకంలో వాళ్లు వెధవల్లా పెరుగుతున్నారుంది. ఒకటా, ఇంకా చాలా అంది. ఇంతకూ వాళ్లు చేసిన అంత ఫోరమైన తప్పిదం ఏమిటంటారా! సుభ్రతు మర్చాటి నుంచీ వేసంగి సెలవిచ్చే శారని అనందంతో ఎగిరి గంతలేశారు. ఆ వేయడంలో అక్కడన్న ఖరీదెన వస్తువు దేనిమీదో పడ్డారు. అది విరిగిపోయింది, వాళ్లకూ దెబ్బతగిలింది. వసి వెధవలు.. ఏడవక ఏం చేస్తారూ? ఏడిచారు. మొగుహూ, పెళ్లం ఇంట్లోనే అష్టారిస్తున్నారు కదూ! వర్కు ప్రం హో... మీటింగ్లో ఉండగా ఏడ్చారని కొంత, ఖరీదెన వస్తువు పగలగాటరని కొంతా, ఆఫీస్ పని ఎంతకూ తెపులడం లేదని అంతా, అక్కడు తీర్చుకుందుకు వాళ్లూ, నేనేగా తేరగా దొరికేది.

వాళ్లను బాదింది, నన్ను మాటలతో ..

వాళ్ల అమ్మ మళ్లీ గదిలోకి వెళ్లగానే పిల్లల్లా వచ్చారు వెలి నాగన్నలు ‘అమ్మమ్మా!’ అంటా. చెప్పుధ్వా తట్టుతేలిన వాళ్ల తెల్లాటి ఒంటిని చూస్తే నాకు కోపం ఆగలేదు. వాళ్ల పిల్లలని వాళ్లు కొట్టుకనే స్వాతంత్రం ఉన్నప్పుడు నా పిల్లని నేను తిట్టే స్వాతంత్ర్యం మాత్రం ఎందుకు వదులుకోవాలి? చెడతిట్టి పోశాను, వెనకాలే అనుకోండి.

మధ్యాహ్నం ‘అన్నానికి రండి’ అని అది పిలిచి నప్పుడు ‘మేము రాం’ అని ప్రాటెస్ట్ చేశాం. మాకు కోపం వచ్చిందని దానికి తెలిసేలా మా గది తలవులు ‘ధాల్వ’ మూసేసాం. మేము రహస్యంగా ముందే తినేసి వచ్చాం మాకిష్టమైనవి చేసుకని.

వాళ్ల వాతలకు పాంట్రీన్ క్రీం రాసి, ఇర్టరినీ చెరో పక్క వేసుకుని ఉండిస్తూ కథలు చెప్పడం మొదలుపెట్టాను.

నాకెందుకో అనుమానం వచ్చి చూస్తూనా! వాళ్లు విసడం లేదు, ఏదో ఆలోచనలో ఉన్నట్టు సీరియస్‌గా ఉన్నారు.

‘ఏమై ఉంటుంది?’ అనుకుంటూ చెప్పడం ఆపాను. వాళ్లు అది కూడా గ్రహించలేదు అను విషయాన్ని నే గ్రహించాకా అడిగాను ‘ఏం నాన్నా! అలా ఉన్నారేం?’ అంటా.

‘అమ్మమ్మా! మాకు ఈ వేళే కదా స్వాల్ అయింది, కనీసం రెండు రోజులన్నా ప్రీగా వరల కుండా, ఆడుకోనివ్వకుండా రేవలి నుంచీ సముర్క్లానెన్నకు వెల్లాలిట’ వరుళ్ అన్నాడు దిగులుగా.

‘అపునమ్మమ్మా! మళ్లీ ఉదయం నుంచి సాయంత్రం దాకా సమ్మర్క్లానెన్. ఏం బాగుండదు. ఎంచక్కా మా ఘ్రిండ్సందరు వాళ్ల అమ్మమ్మారి ఊరు వెడుతుంటా, మరికండరు ఏపోరయాత్రలకు వెడుతున్నారట. హ్యో... నువ్వుక్కే ఉన్నాపు. పోసీ అడిగాను.

ఇంకెక్కడిక్కెనా వెడతామేమో అనుకుంబే, అమ్మీ, నాన్నకీ ఎప్పుడూ ఆఫీస్, పనే’ దిగులూ, చిరాకూ కలగలిసిన స్వరంతో అన్నాడు అరుణ్.

నా మనస్సు చిపుక్కుమంది. నిజమే! పాపం వాళ్లకు అమ్ముమ్ము గారింటికి వెళ్లడానికి లేకుండా నేనే ఇక్కడ చిక్కడ్డాను. మాయదారి కరోనా. కానీ వాళ్ల ఉద్దేశం నాకు అర్థమైంది. పోసీ నేను వీళ్లను తీసుకుని ఇంటికి వెళ్లిపోతే! ఆ! అలా చేఢ్చాం. వాళ్లకూ, నాకూ అందరకూ బాగుంటుంది. నాకు ఉత్సాహం వచ్చేసింది. చెయ్యి చాపి పోన్ అందు కున్నా! ‘సాయంత్రా! ఎలా ఉన్నారు మీరంతా? అయ్యారికి చెప్పకు వస్తున్నట్టు. ఎలా ఉన్నారు? వేళకు తింటున్నారా? మందులు వేసుకుంటున్నారా?’ అడిగాను.

* * *

‘ఆ.. ఆ, మేమంతా బానే ఉన్నాము. నేను ఉనాలుగు రోజుల్లో మనూరు వస్తున్నా, కాస్త ఇల్లంతా పుత్రరం చేయించి ఉంచు. బయలుదేరే ముందు

మృత్యులక్ష్మీ

వాకాటి పాండురంగరావు స్నార్క బిపావళి కథల పోటీకి ఎంపికైనబి

ఫోన్సేస్టా స్టేషన్కి మన సోము ఎడ్డబండి కట్టమను. అ.. ఆటోలున్నాయి అంటావా! ఏం వద్ద బండే తెద్దా గాని' ఉత్సాహంగా అన్నా.

‘లేదు, లేదు మరచిపోయా రైల్స్ రాము, కారులో నే వస్తాంతే’

నా మాటలు వింటున్న పిల్లలిల్దరూ ఒక్క ఉదుటున లేచి కూర్చున్నారు ‘అమ్మమ్మా! నువ్వుల్లోద్దు.’ అంటూ

‘నేను కాదురా. మనం వెడుతున్నాం. మీ సెలవులన్నీ అయిపోయాకా అప్పుడ్డోద్దా’ మాట పూర్తయిందో లేదో ఇద్దరూ చెరో బుగ్గ మీదా ముద్దు పెట్టేసారు ‘మా మంచి అమ్మమ్మా’ అంటా. అంతలోకే గాలి తీసేసిన బెలుసుల్లా అయిపోయారు.

‘నో! అమ్మ ఒప్పుకోదు, అల్రెడీ సమ్మర్ క్లాసెన్కు ఫీ కట్టేసానని చెప్పింది నేను రాత్రే!’ దిగులుగా అన్నాడు అరుణ్.

‘నోవే! మనం వెడుతున్నాం, కావాలంటే ఆ క్లాసెన్కి మీ అమ్మా, నాన్నా వెడతారు’ చిన్నగా

నాకు ఆ క్షణంలో నాకూతురి చిన్నప్పుడు నేనూ అదే చేసానన్న విషయం గుర్తు రాలేదు. ఏం చెయ్యునూ! ఇద్దరూ ఉద్యోగస్థులయితే ఉన్న తంటానే అది. ఎక్కుణో అక్కడ జాగ్రత్తగా ఉంటారన్నదే దాని వెనక ఉద్దేశం. కానీ ఇప్పుడు వీళ్లను చూడడానికి నేనాతను ఉన్నాగా!

ఇద్దరూ చెరోవైపూ పట్టుకు కుదిపేసరికి నా ఆలోచనల్లోంచి బయటపడ్డాను.

‘అపో! కాదు నాన్నా! ఇప్పుడంతా కరోనా కదా, రెళ్ల, భస్సుల్లో వెళ్లడం మంచిది కాదు. మనం మన కారులోనే వెడరాం’ వాళ్లను దగ్గరగా తీసుకుంటూ అన్నాను. వాళ్ల సంబరమే సంబరం. నా దగ్గరనుంచి వెళ్లపోయి ఔమ్ములూ, కథల పుస్తకాలూ అన్ని బీగ్గొ పెట్టేసుకుంటున్నారు.

ఊరెళ్లడం అంటే ఎవరికైనా అంత ఆనందం ఎందుకో! నా మనసు గతంలోకి జారిపోయింది. అది కూడా చిన్నతనానికి.

ప్రతి వేసిని సెలవులకూ మా అమ్మా, అన్నయ్యా,

బట్టేవాడు.

ఇక అక్కడకు వెళ్లాక అమ్మమ్ము చేసి పెట్టినవి తినడం, అవి అరిగేదాకా తోలుంపటా, గట్టూ, చెట్లుంపటా గంతులే గంతులు. ముఖ్యంగా వేపుడు బియ్యు. వాటిలో వేసిన నూపప్పు, కరిదీ ముక్కలూ, ఎంత తిన్నా తనిపితీరేదే కాదు.

‘అమ్మా! ఏమిటి.. మన ఊరు వెడుతున్నావా? నీకసలు మతుందా? ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో ఆ వల్లటారు అవసరమా?’ కోపంగా అడుగుతున్న నా కూతురి మాటలతో ఒక్కసారిగా ఈ లోకంలో పడ్డాను.

‘ఏందుకే అంత కోపం? ఏం... అక్కడవరూ ఉండడం లేదా? అక్కడన్న వాళ్ల మనషులు కారా?’ నేనూ కోపంగానే అడిగాను. దానిని ఒప్పించాలంటే అదే మందు. మెత్తగా ఉంటే అస్తులు వినిపించుకోదు.

‘మీ అల్లుడు ఒప్పుకోరు. ఆయన ఒప్పుకున్నా నా పిల్లలని పంపడానికి నేనొప్పుకోను, నిన్నా వెళ్లసేయిను’ కన్చితంగా ఉంది దాని స్వరం.

ఇక తప్పుడు అని ఎదురు దాడికి దిగాను. ‘అసలు ఏమిటి నీ ఉద్దేశం. నన్ను నీ ఇంటి కాపలా కుక్కలా కట్టేసుకోవాలనా? ఎన్నాళ్లయింది నేను వచ్చి? మీ నాన్న మీలా స్వారపరుడు కాదు కాబట్టి నీ ఆటలు

మీనాట్టి శ్రీనివాస్

నవ్వుతూ ఇలా అన్నానో లేదో ఇద్దరూ చెరోవైపు నుంచి చుట్టేసారు. వాళ్ల చిన్ని ముఖ్యాల్లో ఎనలేని అనందం. సడన్గా నాకు నా చిన్నప్పటి నేను గుర్తు కొచ్చాను. మా అమ్మతో అమ్మమ్మగారి ఊరు వెడుతు న్నామంటే సరిగ్గా ఇదే (ఎగ్గప్పెంట్) ఉత్సాహం.

‘అమ్మమ్మా! చెవ్వమ్మమ్మా!’ కుదురుతూ అడుగుతున్నారు వాళ్ల. ఏదో అడిగినట్లున్నారు. నా లోకంలో నేనుండి పట్టించుకోలేదు.

‘మనం ఎలావెడతాం? ట్రైన్సేనా?’ ఇంతింత కళ్లు విప్పార్పుకుని అడుగుతున్నాడు వరుణ్. నా చిన్నప్పుడు మా అమ్మ తెచ్చి ఇచ్చిన అంద్రా బ్యాంక్ కిట్టి ఔమ్ములా ఉన్నాడు వాడు. బురె బుగ్గలు, పెద్దపెద్ద కళ్లు, అరుణ్, వరుణ్ ఇద్దరూ కవలలు. అరేళ్లవాళ్ల. దాని పిచ్చి కాకపోతే వాళ్లకు రోజుసాగ్గులుకు వెళ్లపే ఎక్కువ, ఇప్పుడు మళ్లీ సమ్మర్ క్లాసెన్లు? చదవేస్తే ఉన్న మతి పోడమంటే ఇదే!

అక్కడ్యులతో కోటిపల్లి రేవు దాటి కొత్తలంక వెళ్లేవాళ్లం.

నాన్న విశాఖపట్టుం స్థీల్ ప్లాంటలో ఇంజనీర్. ఆయన నాలుగు రోజులు సెలవు పెట్టి ముమ్మల్ని కోటిపల్లి దాకా బస్సులో, అక్కడ రేవు దాటించి ముమ్మడి వరం వరకూ పెళ్లి అక్కడి సుంది గుర్తు బంండే (జట్టా అని కూడా అనేవాళ్లం) పై తీసుకేళ్లేవారు. .

బహుశా సీల్ ఆర్క్యూప్లాంగ్ చంద్ర మండలానికి వెళ్లినప్పుడు కూడా అంత ఆనందపడి ఉండడమేందుకి పిల్లలం అంత సంబరపడే వాళ్లం మా అమ్మ సంగతి చెప్పనే అక్కర లేదు.

పడువు ఫంటుచీద గోదావరి దాటుతుంటే ఆ ఉర్లై వేరు. ఇక జట్టూ దగ్గర నేను ముందంటే నేను ముందంటూ గొడవ పడేవాళ్లం. అప్పుడు ఆ జట్టూ అబ్బాయి వంతుల వారీ తలో కాసేపు కూర్చు

సాగుతున్నాయి. అక్కడ ఒంటరిగా ఏం తింటు న్నారో? ఎలా ఉన్నారో?’ కుళాయి తిప్పేసాను.

అంతే చల్లబడిపోయింది. ‘అది కాదమ్మా! ఇలాంటి సమయంలో ఆ వల్లటారుకెందుకూ అని. పోనీ నాస్తే వచ్చేయమందామా?’ అంతలోకే విసుగ్గా ముఖంపం పెట్టింది.

‘ఆయన వస్తే ఇంకేం...?’

‘అపునూ! నువ్వేమిటీ వాళ్లతో అలా చెప్పావు, వాళ్లింక ఊరుకోరు అప్పుడే పెట్టా, బేడా సర్దేసు కుంటున్నారు’

నేను వాళ్లను తీసుకెదుతున్నా! పాపమే పసివాళ్ల. వాళ్లకు కాస్త కషిరాడనియ్యంది. ఆడుకునే వయసు, ఏం ఆడుకున్న ఈ రెండు నెలలేగా! మళ్లీ బిడులు తెరిస్తే ఆ షైదు తప్పదుగా’ మెత్తగా చెప్పాము.

‘అబ్బా! మరి ఈ సుద్దులన్నీ నా చిన్నప్పుడు ఏమై

పోటీలో ఎంపికైన కథ

పోయాయి? నేను ఏట్టినా, మొత్తుకున్న వినేవారా? చరచరా చూస్తూ అంటున్న దాన్ని చూస్తే ప్రేమ పొంగు కొచ్చింది.

అనుకోకుండా దగ్గరకు తీసుకుని నుచుట ముద్దుపెట్టాను. అదీ ఒక్క క్షణం అప నమ్మకంగా చూసింది.

‘అప్పటి మన పరిస్థితులు వేరు. నేనూ నాన్నా ఇద్దరం ఉద్దోగం చేస్తే కానీ కుదరదు. నిన్ను చూడానికి ఎవరూ లేకపోవడంతో, ఎక్కడో అక్కడ క్షేమంగా ఉంటావని అలా చేసేవాళ్లా. అంతేకానీ నీమిదేమైనా కష్టాలో! నా ముఖంలో నీలిసిదల. నిజమే దాని బాల్యాన్ని తెలిసి చిదిమేసాం. ఏంచేస్తాం! అప్పుడున్న పరిస్థితులు అవీ.

‘కానీ వాళ్ల నమ్మర్ల క్లాసెన్సుకు ఫీజు కట్టేసా. అదీగాక వాళ్ల లేకుండా మేం ఉండలేం’ ఆ మాటలో చెత్తును చరిచివిట్టయింది.

పాపం మా అమ్మ ఉన్నన్నాళ్లా దానిని అక్కడకు వంపేసే వాళ్లం వేసవి సెలవులో. కారణం ఒకటే చూసే వాళ్లివరూ లేరస్తునే. మేం వెళ్లడానికి ఉద్దోగాలు. ముప్పై ఐదేళ్లకాలం ఎలా కరిగిపోయిందీ! వెనక్కి తిరిగి చూసుకుంటే ఏ జ్ఞాపకాలూ లేవు, గడియారంలో ముల్లలా పరిగెట్టిన జ్ఞాపకం తప్ప. నిట్టార్పు అంచుకున్నాను.

‘ఘర్యాలేదమ్మా! అప్పుడంతా టెక్కులజీ పెరిగి పోయింది పీడియోకాల్లో రోజూ వాళ్లను చూడచ్చు. మీరు మీ ఉద్దోగాలతో బిజీ. పాపం వాళ్లకూ కట్టేసినట్టే ఉంటుంది. వాళ్ల సెలవులు అయ్యే ముందు

మా చిన్నప్పుడు అమ్మమ్మ గారి ఉఱికి వెళ్లడంలే ఉన్న ఆనందం నా జీవి తంలో ఎప్పటికీ మరువ లేసి మధుర జ్ఞాపకం. అన్నట్టు ఇప్పుడు గోదావరిలో నీళ్లూ లేవు, పడవలూ లేవు, యానాం మీద నుంచి జ్ఞాప్తి కట్టేసారు.

వారం రోజులు మీరూ సెలవుపెట్టి వస్తే కాస్త మీకూ ఆటవిదుపుగా ఉంటుంది. పెదలక్కొనా, పిల్లలక్కొనా కాస్త ఆటవిదుపు అనేది అవసరం. అంతేకానీ యంత్రాల్లు తిరుగుతూ ఉంటే కొన్నాళ్లకు ప్రాణం ఉన్న మరబోమృలం అయిపోతాం. నా మాటల్లో ఉన్న వేదన దాని మనసును తాకింది.

యోనంగా వచ్చి నా కాళ్ల దగ్గర కూర్చుని నా ఒళ్లో తల వాల్చింది. నేను దాని తల నిమురుతూ ఉండిపోయాను.

అలా ఎంతసేపు ఉన్నామో! ‘హో.. అమ్మ చిన్న పాపాయిలా అయిపోయింది’ అంటూ కేరింతలు కొదుతున్న ఆ చిన్నారుల ముఖాల్లో పట్టరాని ఆనందం.

* * *

ఏం చెప్పి ఒప్పించిందో అల్లుడిని సరిగ్గా మూడో నాలీకల్లా మా ప్రయాణం, ఆయనతో చెప్పడ్డనీ, అకస్మాత్తుగా వచ్చి అశ్వర్ఘపరుస్తుమని నారాయణకు మరీ మరీ చెప్పాను.

వాళ్లిద్దరికి చేరో కారు ఉండడంతో, ఓ కారులో మేం వెళ్లి అక్కడే ఉంచేసు కునేట్టు ఎడ్డ బండులూ, అవీ ఇవీ అంటూ ప్రయోగాలు వధని గట్టిగా వాల్చించు ఇచ్చి ఒప్పించింది. మధ్య మధ్య ఆగుతూ జాగ్రత్తగా మా ఊరు చేరాం. నుమారు పదిహేను గంటల కారు ప్రయాణం. ఒళ్ల హూనం అంయింది. కారు ఎక్కిన దగ్గర నుంచి మనవ లతో కబ్బల్ కబ్బల్. అది కూడా మా ఊరి గురించీ, గోదావరి గురించీ, నా చిన్నప్పలి రోజుల గురించీ.

మా చిన్నప్పుడు అమ్మమ్మ గారి ఊరికి వెళ్లడంలే ఉన్న ఆనందం నా జీవితంలో ఎప్పటికీ మరువ లేని మధుర జ్ఞాపకం.

అన్నట్టు ఇప్పుడు గోదావరిలో నీళ్లూ లేవు, పడవలూ లేవు, యానాం మీద నుంచి ల్రిష్టి కట్టేసారు.

ఆ ఊరి జ్ఞాపకాల్లో ముఖ్యమైనవి అమ్మమ్మ చేసి పెట్టే చిరుతిట్లు. ఎక్కి ఆడే బాస్టప్పు గారె, ఊగే పెద్దబల్ల ఉయ్యాలా, మా మామయ్యతో గిల్లికజ్ఞాలు, రోజూ ఏదోరకంగా వాడిని (తప్పుతప్పు..కళ్ల పోతాయి) ఏదిపించడం, తిరిగి నస్సెడిపించడాని అమ్మమ్మ, తాతయ్యలతో వాడిని తిట్టించడం, మరీ కోపంగా ఉంటే కట్టించడం.

మీకు చెప్పేలేదు కదూ మా మామయ్యకే నన్నిచ్చి పెళ్లి చేసారు. మా పెళ్లప్పటికే అమ్మమ్మ జబ్బు పడింది. పెళ్లేన విడాది తిరగకుండా చనిపోయింది. ఆ బాధ తట్టుకోలేక తాతయ్య వెల్లిపోయాడు.

మా పెళ్లేన ఐదేళ్లకే అమ్మ, నాన్నా కాశీ యాత్రకంటూ బయలుదేరి ప్రమాదంలో ఏకకాలంలో ఇద్దరూ పోయారు. నేనూ, మామయ్య..అదే మావారూ బ్యాంకు ఉద్దోగంలో చేరి చాలా ఏభ్లు ఎక్కడెక్కడో తిరిగాం. మాకు ఒక్కగానొక్క కూతురు పూర్ణ, అన్నపూర్ణ అమ్మమ్మ పేరే.

ఆయన వదరవీ విరమణ తరువాత, నేనూ స్వస్థుండ విరమణ చేసి మా ఇశ్రద్ది ఎంతో జష్టమైన మా ఊరు చేరాం. అక్కడే ప్రశాంతంగా, హియా ఉంటున్నాం.

ఆ మధ్య బంధువులింట్లో పెళ్లికినీ, పిల్లిని చూసినట్టు అవుతుందని ఈ మహా నగరానికొచ్చి, కరోనా పుణ్యమా అని అక్కడే ఇరుక్కుసోయాను.

మళ్లీ పచ్చపచ్చని మా కోనీసిమనీ, నీళ్లన్నా లేకున్నా మా గోదారమ్మనీ మాసేదాకా మనసు మనసులో లేదంటే నమ్మండి. మా పేచికోరు మామయ్యని కూడా!

ఇక మా ముగ్గురి పిల్లల ఆట, పాటలతో అల్లర్లతో రెండు నెలలూ ఎలా గడచిపోయాయో కూడా తెలియేదంబో నమ్మండి. (అల్లరికీ, పేచికీ మామయ్య కూడా పిల్లలతో సమానమే మరి)

మా అమ్మాయి, అల్లుడూ వచ్చి పిల్లలతో సహా వెడుతుంటే నాకంట్లో వరద గోదారే పొంగిపోయింది.

‘మళ్లీ విడాదికే కదా అటవిదుపు’ అనుకుంటూ నా మనసు ఉనురుమంది.

కానీ ఈ మధుర జ్ఞాపకాల ఊట ఊరుతూనే ఉంటుంది మనసే ఊటబావిగా.

జూలై, 4, 2022న భాగ్యమరాజుని జాగ్రత్త భవసంలో నవయుగభారతి, జాగ్రత్త వారపత్రిక సంయుక్తంగా నీర్పించిన 'బిహారీ లల్లార్ శ్రీరామరాజు 125వ జయంత్యత్వతం' ఘనంగా జరిగింది. చేంబోలు శ్రీరామశాస్త్రాల అధ్యక్షత వహించిన ఈ సభలో దా॥ అన్నదానం వేంకట సుఖుష్టుశ్శాం, తెలంగాణ ప్రాంత సహకార్యవాహక, ముఖ్య లక్షితిగా, జాగ్రత్త సంపాదకులు దా॥ గోవరాజు నారాయణరావు ప్రధాన వక్తగా పాల్గొన్నారు.

వరిత్ర అవగాహన పట్ల దృష్టినిలుపుని కారణాన అది వర్క్‌కరణకు గురైందని, వాస్తవ వరిత్ర బోధించడం లేదని, విద్యావంతులు ఈ

పారములకు, ఏజెంట్లకు, ప్రకటన కర్తలకు గమనిక

జాగ్రత్త వార పత్రికలో ప్రమరణార్థం పంపే వార్తలు ఛిట్టోలు, మిగతా సమాచారం

jagritiweekly@gmail.com కు
మాత్రమే పంపాలి.

జాగ్రత్త వారపత్రిక చందాకు సంబంధించిన అన్ని వివరాలు

jagritiweeklysub@gmail.com కు
మాత్రమే పంపాలి.

జాగ్రత్త వారపత్రికలో ప్రచురణార్థం పంచే వాటిజ్య ప్రకటనలను

jagritiweeklyadvt@gmail.com కు
మాత్రమే పంపాలి.

వేదికపైన అతిథులు

అంశంపై దృష్టి సారించాలని శ్రీరామశాస్త్రాల అన్నారు.

ప్రధానవక్త దా॥ గోవరాజు నారాయణరావు మాట్లాడుతూ ఇర్రాయి ఐదు సంవత్సరాల క్రితం అల్లారి శతజయింతి సందర్భంగా తాను వెలువరించిన 'బిహారీ లల్లార్ గ్రంథ రచనకై మన్యంలోని వివిధ గ్రామాలను సందర్శించి, సమాచారం సేకరించిన అనుభవాలను వివరించారు. కేవలం స్థానికమైన, వరిమిత్రమైన సమస్యలపై జరిగిన తిరుగుబాటును పితురీ అంటారిని, లల్లారి నాయకత్వంలో జరిగినది జాతీయోద్యమమే అని పేర్కొన్నారు.

మైదానప్రాంత ఉద్యమానికి, గిరిజనుల సమస్యల పరిపోర ఉద్యమానికి అనుసంధానం చేయటమే

అల్లారి సాగించిన స్వాతంత్ర్యర్యమంలోని విశీష్టత అని వివరించారు.

కరుణాల్ రచించిన 'ఉదయుళీ' పద్యకావ్యంలో అల్లారి సీతారామరాజు గురించిన పద్యాలను నవయుగ భారతి ప్రచురణల సంపాదకులు దా॥ వడ్డి విజయసారథి పాడి వినిపించారు. ప్రముఖ పాత్రికేయులు జి. పట్లిశ్వర్, వేదుల నరసింహాం, వడ్డి ఓంప్రకార్ సారాయి, గొట్టుముక్కల భాస్మర్, ఆకుతోట రామారావు, సువీర్, తెలంగాణ ప్రాంత ప్రచార ప్రముఖ్ దా॥ అమరనాథరెడ్డి, బి. నరసింహమూర్తి, భారతీయ మజ్లార్ సంఘ్ నాయకులు కె.లక్ష్మీరెడ్డి, సుంకర నరసింహాం, జాగ్రత్త బృందం తదితరులు పాల్గొన్నారు. ★

నరసరావుపేట: జూన్ 26న నరసరావుపేట జీల్లా ఆర్ఎస్‌ఎస్ కార్యాలయం నూతన భవనం-(భూతపతి నిలయం) గృహప్రవేశ కార్యక్రమం జరిగింది. ఇందులో సక్కమ్ తరఫున 79 మంది

నేత్రదానం చేస్తామని ప్రతిజ్ఞ తీసుకున్నారు. తలసేమియా దివ్యాంగుల కోసం సక్కమ్, సీప్స్ బ్లడ్ బ్యాంక్ సంయుక్తంగా రక్తదాన శిబిరం ఏర్పాటు చేశారు. 45 మంది రక్తదానం చేశారు. బ్లడ్ గ్రూవ్

కూడా నిర్ధారించుకున్నారు. రృష్ణిలోపంతో బాధ పడుతున్న ఒక వ్యక్తికి నాలుగు చక్కల తోపడు బండిని ఆర్ఎస్‌ఎస్ ప్రాంత ప్రచారక్ శ్రీరాం భరతీకుమార్ అందజేశారు. ★

నమస్కారమను పరిష్కరించే దేశంగా భారత్ ను ప్రవంచ దేశాలు పరిగణిస్తున్నాయిన్న సత్యం జాన్ 26-27 తేదీల్లో జరిగిన జి-7 దేశాల సదస్యులు సహా నేతులు నరేంద్రమోదీతో వ్యవహారించిన తీరే నిదర్శనం. అమెరికా అధ్యక్షుడు జో బైడ్ నే జి-7 దేశాల సదస్యులు జరిగిన జర్మనీలోని స్టోన్ ఎల్మార్పలో స్ఫూర్యంగా ప్రధాని నరేంద్రమోదీ పద్ధతు వచ్చి వలకరించడం, ప్రపంచ మీది యాను అకర్షించింది.

జి-7లో భారత్ సభ్యులాలు కాదు. కానీ సదస్యులో పాల్గొనేందుకు జర్మన్ ఛాన్స్‌లర్ ఒలాఫ్ స్టోన్ అప్పోనించిన ఐదు భాగస్వామ్య దేశాల్లో మనదేశం కూడా ఒకటి. అడ్మినిస్ట్రేషన్, ఇండోనేషియా, సెనెగల్, దక్షిణాఫ్రికాను కూడా ఇప్పోనించారు. నిజానికి రష్యా-ఉక్రైన్ సంఘర్జన సేవర్యాంలో మొదటి నుంచి తటస్త వైఖరి అనుసరిస్తున్న భారత్ ను ఈ సదస్యులు అప్పోనించబోరిని వెలువెత్తిన ఊహా గానాలకు జర్మనీ పలికిన అప్పోనం అడ్మినిస్ట్రేషన్ నించిని. దీంతో మాడోసారి నరేంద్రమోదీ జి-7 దేశాల సదస్యులో పాల్గొన్నారు. అంతేకాదు, రష్యా వ్యవహారంలో భారత్ పై, జి-7 దేశాలు గట్టి ఒత్తిడి తీసుకువస్తాయన్న అంచనాలు కూడా తల్లికిందు లయ్యాయి. భారత్ తన ఇంధన అవసరాలను తీర్చు కోవడానికి ఏది సముచితమో దాన్నే అనుసరిస్తుందని ప్రధాని నరేంద్రమోదీ కుండబద్దులు కొట్టారు. రష్యా-ఉక్రైన్ లు తక్షణం తమ సంఘర్జనలను నిలిపిసి, చర్చల ద్వారా సమస్యను పరిష్కరించు కోవాలని ఈ సదస్యులో మోదీ స్పష్టం చేయడంతో, పాశ్చాత్య దేశాలకు ఈ సమస్యపై భారత్ వైఖరి ఏంటో మరింత స్పష్టంగా అర్థమైంది. ప్రస్తుతం కొనసాగుతన్న యుద్ధంవల్ల చాలా నిరుపేద దేశాలు ఎదుర్కొనున్న ఆహార సంక్షేపాన్ని ఎలా పరిష్కరించాలనే అంశంపై ప్రధాని ప్రపంచ దేశాల నాయకులతో చర్చించారు. నిజానికి గత ఫిబ్రవరి 24న రష్యా-ఉక్రైన్ సంఘర్జన ప్రారంభమైన దగ్గరి నుంచి భారత్ సమస్య పరిష్కారానికి చర్చలు, దొత్తు మార్గాలే శరణ్యమని స్పష్టంచేస్తా వస్తున్నది. ఈసారి భారత్ పర్యావరణం, ఇంధనం, ఆరోగ్యం, ఆహారభద్రత, లైంగిక సమానత్వానికి సంబంధించిన

జమీలూర్పుర్పు విల్లర్సువు

స్నియర్ జర్మన్

ఇదీ మోదీ దోత్యనీతి

సదస్యులో పాల్గొన్నది.

వెనక్కిత్తుని అమెరికా

సదస్యు సంఘర్జనగా అమెరికా అధ్యక్షుడు జో బైడ్, రష్యా నుంచి చమురు దిగుమతుల అంశాన్ని ప్రధాని మోదీతో నేరుగా ప్రస్తావించకపోవడానికి కారణం మనదేశంపై ఈ విషయంలో ఒత్తిడి తీసుకురాలేని వరస్తితి నెలకొనడమే. స్నియర్ అధికారుల స్థాయిలో ఈ విషయంలో రెండు దేశాల మర్యాద చర్చలు జరుగుతున్నాయని యూఎస్ భద్రతా సలహాదారు జాక్ సులైవాన్ తెలిపినప్పటికీ, రష్యా ఇస్తున్న తక్కువ ధరకు ముడిచమురు మరే దేశమూ సరఫరా చేయడన్నది సుస్పష్టం. అటువంటప్పుడు ప్రపంచ మార్కెట్లో తక్కువ ధరకు ఇచ్చే సదుపాయాన్ని వదులుకొని ఎక్కువ ధరకు కొనుగోలు చేయమని కోరే స్థితిలో యూఎస్ లేదు. మిగిలిన దేశాలపై మాదిరిగా అంక్షలు విధిస్తామని బిదిరిస్తే నప్పటియేది ఆ దేశమే. ఆర్డకనీతి రాజ్యమేలుతున్న నేటి తరువాతో భారత్ వంటి అతిపెద్ద మార్కెట్లను వదులుకుంటే నిండా మునిగేది తామేనన్న సంగతి యూఎస్ విధాన రూపకర్తలకు తెలియనిది కాదు. చైనా ప్రాబల్యానికి అడ్డుకట్ట వేయడానికి అమెరికాకు భారత్ చాలా అవసరం. అన్ని అంతర్జాతీయ గ్రూపుల్లో ఉంటూ, కేవలం చైనా, పాకిస్తాన్‌లతో తప్ప ఎవరితో శత్రువ్య వైఖరిలేని భారత్ ను ప్రపంచ దేశాలు, ముఖ్యంగా అప్పోనీస్తే వంటి దేశాలు కూడా అత్యుత్త విశ్వస్తిన్ దేశంగా పరిగణిస్తున్నాయి. ఈ పరిషామాల నేపథ్యంలోనే ఇటీవలి కాలంలో రష్యా నుంచి ఇఖ్వదిముబ్బడిగా చమురు

దిగుమతులను పెంచినప్పటికీ భారత్ పై ఆంక్షలు విధించడానికి యూఎస్ ముందుకు రాలేదు.

యూరప్ దేశాలకు హితపు

సదస్యు పై వ్యాప్తికి రష్యా-ఉక్రైన్ లది అయినప్పుడు, అమెరికా సహా యూరప్ దేశాలు కలుగజేసుకోవడంలో ఆర్థం లేదని భారత్ మొదటించీ స్పష్టం చేస్తున్నది. రష్యాపై ఏకపక్షంగా అంక్షలు విధించడానికి వ్యతిరేకించింది. రష్యాతో శత్రువైఖరి మీకి స్పష్టమని యూరప్ దేశాలకు హితపు చెప్పింది. జాతీయ అవసరాలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని ఆయా దేశాలకు సూచించింది. అయినా అమెరికా ప్రభావంలో ఉన్న ఈ దేశాలు రష్యాపై ఆంక్షలు విధించి ప్రస్తుతం ఇంధన కొరతతో సతమతమవుతున్నాయి. ఈ వాస్తవాలు తెలిసే ఉక్రైన్ సంక్షోభంలో యూఎస్ నేతృత్వంలోని యూరప్ దేశాల వైఖరిని మొదటించీ భారత్ వ్యతిరేకిస్తూ వస్తోంది. రష్యా నుంచి దిగుమతి అవుతున్న ముడిచమురును శుద్ధిచేసి యూరప్ దేశాలకు మనదేశం ప్రస్తుతం ఎగుమతి చేస్తోంది. వివిధ అంతర్జాతీయ వేదికలపై భారత్ వైఖరిని ఎంతగా విమర్శిస్తున్నా యూరప్ దేశాలకు, భారత్ ఈ విధంగా సహాయుడుతో ఉన్న దేశాల వైఖరిని మొదటించీ భారత్ వ్యతిరేకిస్తూ వస్తోంది. రష్యా నుంచి దిగుమతి అవుతున్న ముడిచమురును శుద్ధిచేసి యూరప్ దేశాలకు మనదేశం ప్రస్తుతం ఎగుమతి చేస్తోంది. వివిధ అంతర్జాతీయ వేదికలపై భారత్ వైఖరిని ఎంతగా విధాన రూపకర్తలకు తెలియనిది కాదు. చైనా ప్రాబల్యానికి అడ్డుకట్ట వేయడానికి అమెరికాకు భారత్ చాలా అవసరం. అన్ని అంతర్జాతీయ గ్రూపుల్లో ఉంటూ, కేవలం చైనా, పాకిస్తాన్‌లతో తప్ప ఎవరితో శత్రువ్య వైఖరిలేని భారత్ ను ప్రపంచ దేశాలు, ముఖ్యంగా అప్పోనీస్తే వంటి దేశాలు కూడా అత్యుత్త విశ్వస్తిన్ దేశంగా పరిగణిస్తున్నాయి. ఈ పరిషామాల నేపథ్యంలోనే ఇటీవలి కాలంలో రష్యా నుంచి ఇఖ్వదిముబ్బడిగా చమురు

చేరుతున్నదను దుగ్గ తప్ప, ఆ దేశాలు ఇంధన సంక్లిథంలో కిటక్కుకుండా భారత్ కాపాడుతున్న దను కోణం ఆ కథనంలో లేదు. కేవలం రష్యా వ్యతిరేకత తప్ప, ఆ దేశంపై అంక్షలు విధించి తమ దేశాలు నిండా మునుగుతున్నాయన్న సంగతిని గుర్తించకపోవడం ఏకపక్క దురహంకార వైఖరికి నిదర్శనం.

అబుదాబికి..

జర్మనీలో వివిధ దేశాధినేతులతో అనేక అంశాలపై చర్చలు జరిపిన ప్రధాని నరేంద్ర మోది.. తిరుగు ప్రయాణంలో, జూన్ 28న అబుదాబిలో స్వీకాల పర్యటన జిరిపారు. యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ (యూఎటి) మాజీ అధ్యక్షుడు, అబుదాబి రాజు పేక్ ఖీలీఫా బిన్ జయాద్ అల్ నహ్యేన్ గత నెలలో దివంగతుడు కావడంతో, ప్రస్తుత అధ్యక్షుడిని పరామర్శించేందుకు ప్రశ్నేకంగా కొద్దిసేపు ప్రధాని అక్కడ దిగారు. ప్రస్తుతం యూఎటి అధ్యక్షుడిగా బాధ్యతలు స్వీకరించిన పేక్ మహ్మదుడ్ బిన్ జయాద్ అల్ నహ్యేన్ ప్రాంతాల్ను పక్కనట్టి మరీ ప్రధాని నరేంద్ర మోదిని ఆప్స్సనించడానికి విమానాశ్రయానికి రావడం విశేషం. దివంగత మాజీ అధ్యక్షుడికి సంతాపం ప్రకటించడంతో పొటు, నూతన అధ్యక్షుడికి ప్రధాని సుభాకాంక్షలు తెలిపారు. పేక్ మహ్మదుడ్ బిన్ జయాద్ అల్ నహ్యేన్ యూఎటి అధ్యక్షుడిగా ఎన్నికెన తర్వాత ప్రధాని నరేంద్రమోది అయినతో జరిపిన తొలి సమవేశం ఇది. ‘నా సోరరుడు పేక్ మహ్మదుడ్ బిన్ జయాద్ అల్ నహ్యేన్ నా కోసం ప్రశ్నేకంగా విమానాశ్రయానికి రావడం నన్న కదిలించివేసింది. ఆయనకు కృతజ్ఞతలు’ అని ప్రధాని ట్రైట్ చేశారు. మనదేశ ప్రధానికి ఇంతలిగారవం దక్కుతున్నా మనదేశంలోని కొండరు రంద్రానేపకులకు ఎంతమాత్రం పట్టు, దేశపొతుం పట్టని కుహనా సెక్యులరిస్టులకు పెరుగుతున్న దేశ ప్రతిష్ఠ కనిపించదు, విదేశాల్లో వ్యక్తమయ్యే ప్రశంసలు వినిపించవు.

జ-7 ఉమ్మది ప్రక్క

అందరూ ఊహించినట్టుగానే జి-7 దేశాల ఉమ్మది ప్రక్కన చైనా పారదర్శకరించ వాణిజ్య విధానాలను విమర్శించింది. చైనాలో మానవపక్కలు ఉల్లంఘనపై విచారం వ్యక్తంచేసింది. ట్రైట్-చైనాల ఉమ్మది ప్రక్కనను గౌరవించాలని కోరింది. చైనా అనునిరస్తున్న మార్కెట్ విధ్వంసక వాణిజ్య విధానాలపై పరస్పరం మరింత అవగాహనను పెంపాందించుకుంటామని జి-7 దేశాలు పేరొన్నాయి. ఒకరిపైనే ఎక్కువగా ఆధారపడటాన్ని తగ్గించుకునే దిశగా కృషిచేస్తామని పేరొన్నాయి. ప్రపంచ ఆర్థికవ్యవస్థలో పారదర్శక పోలీని ప్రోత్సు హిస్టోమని, ఈమేరుకు అంతర్జాతీయ నిబంధనలను మరింత పటిష్టం చేస్తామని న్పపంచేసాయి.

మయున్నార్లో సైనిక తిరుగుబాటును ఖండించడమే కాకుండా, అక్కడ మానవపక్కలు ఉల్లంఘనపై అందోళన వ్యక్తంచేశాయి. సైనిక ప్రభుత్వం తక్షణమే దేశంలో ప్రజాసాంస్కార్యాన్ని పునరుద్ధరించాలని కోరాయి. మయున్నార్ విషయంలో ఆసియన్ దేశాలు ఏకాభిప్రాయంతో రూపొందించిన ఐదు సూత్రాల అములకు పూర్తిస్థాయిలో మద్దతిస్థామని ప్రక్కన పేర్కొంది. రష్యాపై మరిన్ని కి రినచర్యలు తీసుకోవాలని జి-7 సద్గు నిర్ణయించిన నేపట్టులో యూక్, యూఎస్, కెనడా, జపాన్ దేశాలు రష్యా నుంచి బంగారం దిగుమతులను నిషేధించాలని నిర్ణయించాయి. రష్యా నుంచి అత్యధికంగా ఎగుమతి అయ్యే ఉత్పత్తుల్లో బంగారం కూడా ఒకటి. 2021లో 12.6 బిలియన్ పొండ్ బంగారం రష్యా నుంచి ఎగుమతి అయింది. ముఖ్యంగా పశ్చిమదేశాల అంక్షల భయంతో నిరంకు ఈపాలకల ఆధినంలోని దేశాలు బంగారాన్ని విపరీతంగా దిగుమతి చేసుకుంటుండటంతో, ధరలు బాగా పెరిగాయి. ప్రపంచ బంగారం వాణిజ్య హాబ్గా లండంక్ కొనసాగుతోంది. ఇప్పుడు రష్యా నుంచి బంగారం దిగుమతుల నిషేధం, ఆ దేశంపై ప్రతికూల ప్రభావం చూపుతునదని అంచనా.

అర్థాంధుల భారత్

‘నా దేశపొతుం నాకు ముఖ్యం’ అనే విధానం విస్పష్టమైన రీతిలో ప్రకటిత మవుతున్నది నరేంద్రమోది నేతృత్వంలోని ఎట్టియే ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత మాత్ర వేసి. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన దగ్గరినుంచి ప్రభుత్వాలు ఇంటా, బయటా అనుసరించిన ‘బుజ్జిగింపు’ విధానాలు దేశానికి చెరువు చేశాయి. స్గ్రావాలు నరమేధం స్ఫోర్చులుంటే, వారు ‘దారితప్పినవారు’ అంటూ సర్దిచెప్పుకున్న ఫునమైన నేతలు మనదేశాన్ని విలారు. దేశంలోని మెజారిటీ వర్గాన్ని ప్రతి విషయంలో నిర్వహించేసి, మైనారిటీ వర్గాలను బుగ్గించే ప్రభుత్వాల వైఫిరి నమాజిలో అనంతృప్తికి రోహదం చేసింది. అంతర్జాతీయ వేదికలపై వివిధ దేశాలు మనల్ని బచ్చిరించినా, నోరుమెదపని వైనం! ఆటువంటి దశనుంచి ప్రపంచ దేశాలను నిగదినే స్థాయికి ప్రస్తుతం దేశం చేరుకుంది. అగ్రరాజ్యాలుగా విప్రవీతున్న అమెరిక వంటి దేశాలు తోకుముడవక తప్పడం లేదు. మాట్లాడితే కశ్చీర్ పై ఒంటికాలి మీద లేచే పొకిస్తేన్, ఇప్పుడు తానే మాడు మక్కలయ్యే దుస్థితికి దిగజారింది. ఇవన్నీ మనదేశంలో మేధావులుగా చెప్పుకునే కుహనా సెక్యులరిస్టులకు పట్టపు. ఎంతసేపు బురదచల్లుడు కార్బూకమం తప్ప!

జ-7 నేపట్టు

మొట్టమొదటి ప్రపంచ ఆర్థిక సద్గులు

1975లో అప్పటి ప్రాన్స్ అధ్యాండు వాలెరీ గిస్ట్ర్స్ ది ఎస్టేంగ్, ఫెరడర్ చాస్టల్ పెటల్ట్ స్టీమ్బడట్లు దీన్ని ప్రారంభించారు. జర్మనీ, ప్రాన్స్, గ్రేట్ బ్రిటాన్, ఇటలీ, జపాన్, యూఎస్ దేశాల అధినేతలు, గ్రూవ్-6 - ప్రాన్స్లోని రామ్బొలెట్ కాస్టీల్లో సమావేశమయ్యారు.

1970లో నెలకొన్న ఆర్థిక సమస్యలపై వీరు చర్చించారు. ప్రపంచంలో ఆర్థికమాండ్యం నెలకొన్న తరుణంలో ఒక అంతర్జాతీయ విధానం అవసరమని ఈ సందర్భంగా ఒక అంగీకారానికి వచ్చారు. 1976లో పూర్విటో రికోలో జరిగిన సమావేశంలో కెనడాను ఈ గ్రూపులో సభ్యురాలిగా చేర్చుకోవడంతో ఇది జి-7గా రూపొందం చెందింది. 1981లో జరిగిన ఒట్టువాసరస్య సందర్భంగా యూరోపియన్ యూనియన్ను ఈ గ్రూపులో భాగస్వామిని చేశారు. మొదట ఆర్థిక అంశాలకు ప్రాంతమిస్తూ ఏర్పడిన

జి-7 క్రమంగా 1980 నాటికి విదేశీ వ్యవహారాలు, భారతూ సమస్యలపై కూడా చర్చించడం, నిర్ణయాలు తీసుకోవడం ప్రారంభించింది. 1998లో రష్యా ఈ గ్రూపులో సభ్యురాలైంది. అవిధులూ ఇది గ్రూవ్-8గా విస్తరించింది. అయితే ఉక్రైన్ సార్ఫోమత్సాన్ని దెబ్యుతీసిందన్న కారణంతో 2014లో రష్యాను బహివురించడంతో ప్రస్తుతం జి-7గా కొనసాగుతోంది. ప్రస్తుతం జి-7 దేశాలకు జర్మనీ అధ్యక్షత వహిస్తోంది. ఈదేశం అధ్యక్షత వహించడం ఇది ఐదోసారి.

2023లో జపాన్ అధ్యక్ష స్థానాన్ని స్ప్రోకరిస్తుంది. ఈ గ్రూవ్-7 దేశాలు ప్రపంచంలో వదిశాతం జనాభాను కలిగి ఉండగా, ప్రపంచ జీడిపీలో 31% ఈ దేశాలదే. ఈ దేశాలు ప్రపంచ వాణిజ్యంలో కీలకపాత్ర పోషిస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా యూఎస్, జర్మనీలు ప్రధాన ఎగుమతి దేశాలు. 2021లో ఈ రెండు దేశాలు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎగుమతులు చేసిన మొత్తం ఒక ట్రైలియన్ దాలర్లు. ★

దుర్గ, దుర్గం.... ఈ రెండు పదాలూ దృఢత్వాన్ని ప్రతిఫలిస్తాయి. దుర్గాబాయికి ఏ ముహూర్తాన ఆ పేరు పెట్టారో కానీ, ఆమెచి ఉక్క సంకల్ప శక్తి! దుర్గాబాయి దేశ్ముఖ్ అంటే మరింత గంభీరత ధ్వనిస్తుంది. తనదైన శైలిలో, తనకి మాత్రమే ప్రత్యేకమైన కంచుకోట వంటి తీరుతో ఒక చలిత్తనే స్పజించిన వీరనాలి. భారత స్వాతంత్య సమరయోధురాలిగా, మహిళాసభ వ్యవస్థాపకు రాలిగా అందరికి తెలిసిన వారు. వనితా సాధికారతకు ఎంతగా పరితపించారో, శ్రీ విద్యాఘ్�ంప్రికి ఎన్ని విధాలుగా పరితమించారో ఇప్పటి తరం వారంతా తెలుసుకుని తీరాలి. 1909 జూలై 15న రాజమహేంద్రవరం ప్రాంతంలో ఉదయించిన సమాజసేవాతత్వతర. ఆస్తమించే వరకు ప్రతీ గంటలీ తన ఆశయ సాఫల్యానికి వెచ్చించిన స్వార్థమంత. ఏడు పదులకు పైగా జీవితకాలంలో విభజన రంగాలకు సేవా సహకారాలందించారు. మధ్య తరగతి కుటుంబకురాలు కావడంతో సామాన్యల, అందునా వనితల జీవన కోణాలన్నీ తెలుసు. వారికి న్యాయం జలిగేందుకు ఎలా పోరాడాలో కూడా అనుభవ పూర్వకంగా గ్రహించిన క్రియాశీలి. ప్రత్యేకించి కుటుంబ సమస్యల పరిష్కారానికి న్యాయస్థానాలు అత్యవసరమని ప్రతిపాదించారు. రాజ్యంగ సిర్కాణసభ ప్రతినిధి బ్యండంలో ఒకలిగా ఆ ప్రతిపాదనను పెద్దల ముందుంచి వారి సమూతికి కృషిచేశారు. ప్రభుత్వం అనుసరించాల్సిన ప్రణాళికా విధాన రూపకల్పనతో పాటు, సాంఘిక సంక్లేశ సాధనాంశాలనూ ఆచరణకి తేగలిగారు. దేశంలో విర్మాణించిన జూతీయ స్థాయి అతివల విద్యామండలికి ప్రథమ ఆధ్యాత్మిక రాలుగానూ లికార్డు స్ఫైంచారు. అంతటి ఘనశరితురాలిని సమస్యత పొర పురస్కారం పుద్ధవిభూషణ్ పరించడంలో ఆశ్చర్యం ఏముంది? ఆలాగే శాస్త్రీయతా పరిఘ్యాంప్రికి సంబంధించి, ఐక్యరాజ్యసమితి విద్యాఘ్ంప్రోజెక్టానికి సాంస్కృతిక వ్యవస్థ నుంచి అత్యుత్తమ పురస్కారాన్ని స్వీకరించడం ఆ ఆదర్శచరిత కీర్తి మకుటాన కలికితురాయి. 'మాట్లాడే శిలలు' పేరట అనుభవాల మాలికలో రత్నాల వంటి భావాలనేన్నే పంచుకున్నారు. 'వ్యక్తులే దేశచలిత్తను తిరగరాస్తారు' అని ఆమె ఆన్న మాటలు సంపూర్ణాగా ఆమెకి వల్లించితీరతాయి. 'దుర్గాబాయి దేశ్ముఖ్' కదా.... అందుకు!

ఎవరైనా ముందుగా తెలుసుకోవాల్సింది కాలం విలువని! ఆ తర్వాతే మిగాలివ్వనీ: సమయం ఎంతెంత అమాల్యమౌ అర్థవైపు, సంకల్పమూ అంతగా బలపడుతుంది. అంతటితో ఆగకూడదది. ఒక ప్రణాళికంటూ ఉండాలి. దాన్ని అమలు చేయగలిగిన సామర్థమూ జత కావాలి. వ్యాఘాంతో, ఉమ్మడిబలంతో ముందుకెక్కే ఎవ్వరూ ఆపలేరు. దారిలో ప్రలోభాలూ, ప్రభావాలూ చాలా ఉంటాయి. వాటిని అధిగమించి సాగితేనే వ్యక్తి, శక్తి అవుతారన్నది దుర్గాబాయి ప్రగాఢ నమ్మిక. రచనలు చేయడమే కాదు, వాటి కేలకాంశాలను ఆవరణకు పెట్టడంలోనూ ఏసాడూ వెనుకాడలేదు. భాషా పాండిత్యాన్ని భాల్యంలోనే సొంతం చేసుకున్నారన్నా, కార్యశారాతలో భాగంగా హిందీ విద్యాలయాన్ని అనాడే ప్రారంభించారన్నా అదే ఆమె ఘనత, ప్రత్యేకత. తాను చదువుకోవడమేగాక, ఆ విషయాలను వయనులో తనకున్న పెద్దవారికి బోధించారు. రాజినీతి శాస్త్రోన్ని న్యాయపాద ప్రధాన

జంధ్రుల కేర్తుబాబు
సీనియర్ జర్నలిష్ట్

తరుణీమణి.... మహిళ

విషయాలను ఏకకాలంలో ఆధ్యయనం చేశారు. ఉన్నత విద్యాభ్యాసం ముగించి, అటు తర్వాత మద్రాసు ఉన్నత న్యాయస్థానంలో ప్రాణీసు చేపట్టారు. ఆద్యైయ విద్యావిధానాన్ని తీవ్రంగా నిరసిస్తూ వచ్చారు. సరిగ్గా ఆ రోజుల్లోనే, తెలుగునాట అడుగుపెట్టారు మొర్చుమొదటగా బాహ్యాజీ. ఆయన మాటలు తన మనసును తట్టిలేవడంతో, దేశభక్తి నంబంధ భావాద్విగ్ంతుతకు లోనయ్యారావు. అప్పుడామెకు పట్టుమని పదిహేను విశ్విలునా లేవు! జాతీయోద్యమానికి ఊతంగా విరాళాల సమీకరణకు ముందుకు సాగారు. అప్పుడే ఓ రోజున, తన చేతులకున్న బంగారు గాజిల్లు ఉన్న ఫశంగా తీసి ఇచ్చేశారు. అనంతర కాలంలో గాంధీజీ ఎప్పుడు తెలుగునేలమీద అడగిదినా, ఏ ఊరి సభలో ఉన్న సమయించినా, హిందీ నుంచి తెలుగులోకి అనువదించి చెప్పింది దుర్గాబాయే! ఆ ప్రసంగాలతో పాటీ, పలు జాతీయోద్యమ ప్రక్రియలకు హజురై కాగాగా వానము చేయాలిన్ వచ్చింది. న్యాయస్థానానికి సల్కాటుతో వెళ్లి వస్తూ, లాయరుగా తన పచ్చిమ పాటవాలను అందరికి చాటి చెప్పారు. ఎప్పుడు పోరాటమే, ఎన్నిసార్లైనా పాల్గొనడమే, విసుగు విరామమన్న ప్రసక్తి లేదు. అదీ ఆమె

విలక్షణత.

వనితా చైతన్యప్రవంతి

సంఘాల్సి స్థాపించడం, సంస్థలుగా అభివృద్ధి చేయడం, కార్యక్రమాల్సి అనతి కాలంలోనే విస్తుతపరచడం దుర్గాబాయి దేశ్ముఖ్కి అలవాటు. తన భావాల ప్రాచుర్యానికి మహిళా పత్రికలు నెలకొల్పారు. పిల్లలంబే వల్లమాలిన ఇష్టం. పెద్దలతో, విస్తులతో సంభాషణల్లో ఎంతో ఆర్ద్రత ఉండేది. విద్యాల్సినుల వసతికి అనువగా నిర్మాణాల చేపట్టి పూర్తిచేసి తోడూనీడా అయ్యారు. ఆడపిల్లలు చదువుకునేందుకు విద్యాలయాలని, పారివైద్యసౌకర్యాల కోసం ఆస్పత్రులని, పలు వ్యత్పత్తుల్లో స్థిరవద దలచినవారి గురించి కేంద్రాలనీ ఆరంభించారు. ఇలా నిర్మాణం, నిర్వహణ, పర్యవేక్షణలన్న త్రిసూత కార్యక్రమాల్సి అనతికి అలవాటు. వనితా చైతన్యప్రవంతి విలక్షణత.

ఇళావంటి

నిర్ణయ సంఘు సభ్యురాలిగా ఉన్నప్పుడు చింతామణి దేశేముఖ్తో కలిగిన పరిచయం క్రమేచీ స్నేహం, ప్రేమ, సాన్నిహిత్యంగా మారి పరిణయానికి దారితీసింది. ఆయన ఎవరో తెలుసా? అప్పుటి ఆర్థికశాఖ మంత్రి. ఇద్దరూ ఒకేసారి, ఒకే నంపత్సరంలో వద్దవిభావణలు లయారు. సేవావిస్తృతి ఏ మేరకు అన్నది కేంద్ర ప్రభుత్వం స్వచ్ఛంద సంస్థల్లో ఉత్తమమైన దానికి ఏటా ఇచ్చే పురస్కారంతో ప్రస్తుతమవుతుంది.

భర్త పేరులోని 'ద్వారకానాథ్'ను ఎంతగానో ఇష్టపడేవారామే. ఆయనది అసాధారణ ప్రతిభ. రిజర్వ్ బ్యాంకు గవర్నరుగా వ్యవహారించిన అనుభవశీలి. అది మొట్టమొదటగా. అంతేగాక,

స్తీలకు న్యాయపరమైన హక్కులు పెరగాలన్నదే దుర్గాబాయి ప్రధాన నినాదం, ప్రథమ విధానం. చదువు ఉంటేనే వికాసం, దానితోనే ఎవరి నమన్యలను వారే వరిష్టరించుకోవచ్చని అంటుండేవారు. ఇంటి వాతావరణం, కొన్ని అనుభవాలు, కొందరి పరిచయాలు, విభిన్న జ్ఞాపకాలు ఆమెకు జీవిత పాఠాలు నేర్చాయి. పరిస్థితులు ఎటువంటి రూపు సంతరించుకున్నా చలించని స్వభావం. నిత్యమూ అనేకానేక పనులతో తలమునకలయ్యే ఆ విదుషీమణి ఏ మాత్రం తీరిక లభించినా పాటలు పాడేవారు, వీణ వాయించేవారు, ఇంటిని అందంగా అలంకరించేవారు. జానపద కళారూపాలను తొలి నుంచీ అభిమానించిన రసవిపాణి. నిర్మాణాత్మక యోచనలకు తోడు సృజనాత్మక ఆచరణలకూ పెద్దటీటి వేశారు దుర్గాబాయిమ్మ సొంతగా బోధన ఆరంభించినప్పుడు తనకు కేవలం పుస్సెచ్చు. రాజకీయ రంగ ప్రవేశం చేసినప్పుడు పదిహానేచ్చు. కారాగారపాసం చేయాల్సి వచ్చినప్పుడు పాతికేచ్చు. మహిళా న్యాయపాదిగా రంగంలోకి దిగినప్పుడు ముఖ్యమ్య ఏట్చు.

జీలకు విశ్వవిద్యాలయ సంబంధంగా గౌరవ ఫలోవీవ్ సాధించిన ప్రతిభానిధి. ప్రభుత్వ సేవవరంగా రామన్ వెగసేసే అవార్డును సంయుక్తంగా పొందారు. ఈ దంపతుల కృషి విస్తారమై లెట్లుగు పూలు పూచింది. వ్యాసంగంలో భాగంగా అనేకానేక రథనలు చేశారు దుర్గాబాయి దేవముఖ్. అవ్సీ భారతి, గృహలక్ష్మి వంటి ప్రసిద్ధ పత్రికల్లో ప్రచురితమయ్యాయి. మరో ముఖ్య విషయం.. ఆమె అనువాద ప్రముఖురాలు. ప్రేమచంద్ కథలెన్నిం తీనో చక్కని తెలుగులోకి అనువదించారు. ఏది రాసినా, ఏం మాట్లాడినా చెత్తన్య ప్రసంగిని తలపించేవారు, వ్యక్తి వ్యవస్థగా మారితే ఎంతటి అభ్యస్తుతి చోటు చేసుకుంటుందో చెప్పడానికి ఆమె ఒక ఉదాహరణ.

ఎనిటి సేవానిరతి

స్తీలకు న్యాయపరమైన హక్కులు పెరగాలన్నదే దుర్గాబాయి ప్రధాన నినాదం, ప్రథమ విధానం. చదువు ఉంటేనే వికాసం, దానితోనే ఎవరి నమన్యలను వారే వరిష్టరించుకోవచ్చని అంటుండేవారు. ఇంటి వాతావరణం, కొన్ని అనుభవాలు, కొందరి పరిచయాలు, విభిన్న జ్ఞాపకాలు ఆమెకు జీవిత పాఠాలు నేర్చాయి. పరిస్థితులు ఎటువంటి రూపు సంతరించుకున్నా చలించని స్వభావం. నిత్యమూ అనేకానేక పనులతో తలమునకలయ్యే ఆ విదుషీమణి ఏ మాత్రం తీరిక లభించినా పాటలు పాడేవారు, వీణ వాయించేవారు, ఇంటిని అందంగా అలంకరించేవారు. జానపద కళారూపాలను తొలి నుంచీ అభిమానించిన రసవిపాణి. నిర్మాణాత్మక యోచనలకు తోడు సృజనాత్మక ఆచరణలకూ పెద్దటీటి వేశారు దుర్గాబాయిమ్మ సొంతగా బోధన ఆరంభించినప్పుడు తనకు కేవలం పుస్సెచ్చు. రాజకీయ రంగ ప్రవేశం చేసినప్పుడు పదిహానేచ్చు. కారాగారపాసం చేయాల్సి వచ్చినప్పుడు పాతికేచ్చు. మహిళా న్యాయపాదిగా రంగంలోకి దిగినప్పుడు ముఖ్యమ్య ఏట్చు.

గ్రంథాలయానికి నిధుల కేటాయింపు! అప్పటికే ఆయన కొంత ఇచ్చారు. ఇంకా అవసరమవుటాయిని తెలిసినా, సంబంధితులు లెప్పురూ మాట్లాడలేక పోయారు. 'మీరే చెప్పండమ్మా' అని దుర్గాబాయి మ్మసు ఆర్థయించారు వారంతా. అదే మాట అంటే పతోల్ ఆమె పట్ల ఎంతలా ప్రతిస్పందించారో తెలుసుకోవాలని ఉండా మీకు? 'అస్తి నాకు తెలుసుమ్మా' మీ గురించి ఎవ్వుడూ ఏ ఒక్కటి అడగరు. ఇతరుల మేలు కోస్తే అప్పగుతారు. నాకు మాత్రం తెలియదూ? 'అంటూనే మరిన్ని నిధులందించారు ఆయన. ఆమె నిరంతర నిస్పార్థ సేవానిరతికి నిదర్శనమే కదా ఇది!

తరగణ చెపుని నిబద్ధత

ఉద్యమాలకు నేతృత్వం వహించడం ఆమెకు పరిపాటి. వ్యవస్థాగతంగా సేవానపాకారాలు అందించడమూ రివాజు. తన నివాస గృహానే మహిళా సభ కార్యక్రమాలకు నిలయంగా మలుచుకున్నారు. 'జీవన సత్యాలు మనం నమ్మాలి. జీవన ధర్మాలను పదిలంగా చూసుకోవాలి. ఆ కోవలోనే సీతినిజాయతీలకు శాశ్వత పట్టం కట్టాలి. ఇస్తే వేరే వారి మెప్పు కోసం కాదు. ఎవరికి వారుగా రూపాందించి అమలు చేసుకునే తుట్టు విధానాలే జాతి భవితున నిర్ణయిస్తాయి. మనం చిత్తపుఢిగా ఉంటే, జీవితమూ ఫలవంతంగా మారుతుంది. అదే మనకు కావాల్సిన అన్నింటినీ ఇస్తుంది. మనలో ఉండాల్సింది నిబద్ధత ఒక్కటి' అనే వారు. ఇతకు మించిన పరిణతి ఇంకేముంటుంది? ఆ వనితా నేతను తలచుకున్నప్పుడు, ముందుగా మనలో ఒకానోక సగర్వత అవతరిస్తుంది. నాటికి నేటికి ప్రజలందరి స్థుతిపథంలో నిలిచి ఉన్న మహాస్తుత మూర్తిమత్స్యం కానవస్తుంది. 'చింతామణ-నేను' పేరుతో రాసుకున్న జీవితచరిత్రలో ఆమె అంత రంగం ఇంకెంతగానో తేటతెల్లమవుతుంది. వారిది సేవానుబంధం. తమ గురించి ఏ రోజూ ఆలోచించ లేదు, వారి అన్ని ఆలోచనలూ, ఆచరణలూ సామాన్యాల వైపే. ఆమె చివర్లో తన ఇంటినీ సైతం ప్రభుత్వానికి ఇచ్చేశారు. ఎప్పటి మాదిరే అతి సాధారణ జీవితం గడిపారు. అసాధారణ తరుణీమణిగా ప్రజలందరి శ్యామయాల్లో సుస్థిర స్థానం పొందారు. శ్వాదరాబాదీలోని ఆమె పేరున్న కాలనీ, రాజమహేంద్రవరంలోని విగ్రహం, ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాల్లోనూ నెలకొన్న వివిధ సంస్కలను, దేశంలోని ఇతర ప్రాంతాలల్లో కూడా నిర్మాణ నిర్వహణలు దుర్గాబాయి దేవముఖ్ ఫునకీర్తిని వేసోళ్ళ చాటుతున్నాయి. అంతటి మహాస్తుతానికి సంపత్తి రాలూ, తేదీలతో పనేమిటి? ఆ సేవాబంధానికి, ప్రాతఃస్నేహాలీయకు నిత్యనిరంతర నీరాజనాలు సమర్పిస్తానే ఉంటుంది జాతి. ఆగే గడియారం కానే కాదు అది.. కాలంతోపాటు తానూ సాగేది! ★

పాల్రావు గారి భార్య సుభద్ర గారికి గుండె సంబంధమైన సర్జరీ

జరిగిందని తెలిసింది. తిరుపతిలో ఉన్న రోజుల్లో గోపాలావు గారి కుటుంబంతో మాకు మంచి స్నేహం ఉండేది. ఆమెను చూసి రావాలని అనుకున్నాం.

కైలక్కిన దగ్గర్లుంచి ఆ రోజుల్లోకి మనసు ప్రయాణమై పోయింది. అప్పట్లో ఇంటికి వచ్చే పోయే అతిధులతో ఉక్కిరిబిక్కిరి అనివించినా ఆ నేల, ఆ గాలి, ఆ కొండలు జ్ఞాపకమైస్తే మనసు ఒక మధుర మైన భావంతో నిండిపోతుంది. డైల్సీ పెద్దగా జనం లేదు. బెర్రీ మీద అలా కూర్చుఁఁ మావారు, నేను ఎవరికి వాళ్ళం తిరుపతి జ్ఞాపకాల్లో మునిగిపోయాం.

‘సుధా! సుష్మా ఎప్పుడూ అంటూండే దానిని కదూ! అవిడ విల్లులను మరీ అపురూపంగా చూసు కుంటారనీ..’ ఉన్నట్టుండి మావారు అన్నారు. అలోచనల్లోంచి బియటపడి అవునన్నాను.

చెయ్యుదు కదా! అని భయం వేసేది. అదే నిజం అయిందను మాట!

ఆమె ఎప్పుడూ ప్రశాంతంగా ఉండేది. ఇల్లు, విల్లులు! మధుమధు గుడి, ప్రవచనాలు! ఇదే లోకం. ఘంకఫ్లసంటూ ఎటూ వెళ్ళదు. సినిమాలు చూడదు. ఒకే దీక్కగా తనదైన చిన్న ప్రపంచం. ముఖంలో ఒక సంతృప్తి. నా అభిరుచులు, ప్రయాణాలు, స్నేహితులు ఆమెకు ఆశ్చర్యంగా ఉండేవి.

ఆమె గుడికి పెళ్ళానన్ను రమ్మనేది. ఆస్తికత్వం, నాస్తికత్వం ఏది లేకపోయినా ఆమెతో కాస్టేపు గడిపేందుకు వెళ్తాండేదన్ని. ఒకరోజు రామాల యంలో ప్రవచనమేరో జరుగుతోంది. చుట్టూ ఉన్న జనాన్ని చూస్తూ, మధులో పక్కనున్న సుభద్ర గారిని గమనిస్తున్నాను. ఆమె వినటంలో పూర్తిగా లీనమై పోయాంది. కార్యక్రమం పూర్తి వస్తుంటే,

‘మనవాళ్ళనుకున్న వారితో అనుబంధాలు

అయ్యుకుందో! సున్నిత మనస్సురాలు! కుటుంబ బంధాలను దాటి మరో వ్యాపకమేదో కల్పించు కోవాలి. ఆమె ధోరణి మార్పుకోకపోతే ముందు ముందు మరింత నలిగపోక తప్పదు. ఆమెతో ఈ విషయాలు గట్టిగానే చెప్పాలనుకున్నాను ఆ పూట.

* * *

రైలుదిగి, బనలో స్నానారులు ముగించుకుని బ్రూసి పట్టడవెళ్లం. కాఫీలు, కాసిని కబుర్లు అయ్యాక గోపాలావుగారు అన్నారు, ‘అన్నింటికీ బెంగం టుంది. అరవైల దగ్గరకొచ్చినా ఇంకా పెద్దరికం రాలేదు. విల్లులు దగ్గరగా, ఎదురుగా ఉండా

అపరోక్షం

నాదెళ్ల అనుమాదం

అయిన ఒక్క క్షణం ఆగి,

నీకు తెలుసా? మొదటిసారి నాకు ముంబై ఒదలీ అయినప్పుడు ఎంత బెంగ పడిపోయానో. నాకంటే అమ్మానూన్నలైతే మరీను. పెళ్లి కూడా కాలేదు. తోడు లేకుండా ఒంటరిగా ఎలా వంపాలని అమ్మకి బెంగ. ఇంటికి ఒక్కణి. తాతయ్య, నానుమ్మలైతే ఉద్యోగం మానెయ్యమన్నారు. తాతయ్య ఆరోగ్యం బావులేదు, నేను అంత దూరం వెళ్లిపోతే ఆయన చూడాలను కుంటే వెంటనే రాగలనా అని దిగులు’

ఏదో ఆలోచినస్తా చెబుతున్నారాయిన. ఈ విషయం ఎప్పుడూ వినలేదు. ఇంతకీ ఇప్పుడెందు కొచ్చింది?

‘కారణం ఉంది. సుభద్ర గారు పిల్లలకేసం బాగా దిగులు పడిపోయారట. అదే అమె అనారోగ్యానికి కారణమని గోపాలావు గారి సమ్మకం.’

పిల్లలు పెద్దవాళ్ళపోయారు. పెళ్లికి, తండ్రులు కూడా అయ్యారు. పిల్లలతో చిన్నప్పటి సాన్నిప్పిత్యం ఎప్పుడూ కావాలంటే దొరుకుటండా?

సుభద్ర గారి మనస్సత్వం తెలుసున్నదే. ఏ తల్లి పిల్లల్ని అంతలా ప్రేమిస్తుందో లేదో అనుకునేదాన్ని. ప్రతిష్టణం ఆ పిల్లల వెనక ఆమె. వాళ్ళూ అలాగే ఉండేవారు. ఆ ప్రేమ పిల్లల భవిష్యత్తుకి సంకెళ్లు వెయ్యటమో, లేదా ఆమెకు నిరాశ మిగల్పటమో

జీవితం పట్ల మమకారాన్ని కలిగిస్తాయి. అవి లేకపోతే జీవితానికి అర్థం ఏముంటుంది? బంధాల పట్ల వ్యామోహం పెంచుకోకుండా ప్రపంచాన్ని పరోక్షంగా మాత్రమే చూడాలని, అలా చూడటంలోనే జీవనసొఫల్యం దొరుకుతుందని చెప్పారు. కానీ, అది సాధ్యమేనా సుధా?’

ఏమో! నా ప్రపంచం పెద్దది. అందుకే ఆ సాధ్యసాధ్యాల గురించి అంతగా ఆలోచించను. అప్రత్యక్షి సమాధానం చెప్పేలదు నేను.

‘మనిషి జీవితంలో ప్రత్యుషం పరోక్ష అనుభవాలే కాక ‘అపరోక్షానుభవం’ అంటూ ఒకటిందని చెప్పారు. ‘అపరోక్షం’ అనే మాటను మొదటిసారి విన్నాను. చక్కలీ ఉడాహరణ కూడా చెప్పారు. నిద్ర తాలూకు అనుభవం నిద్రపోయే సమయంలో తెలియకపోయానా ఆ తర్వాత అది శరీరానికి మిగిల్చేదే అపరోక్షాను భవం అన్నారు. జాగ్రత్తగానే విన్నాను కానీ అదేవిటో నరిగా పట్లుకోలేక పోయాను’ ఇల్లు చేరేవరకూ ఆమె మాట్లాడుతూనే ఉంది.

‘కుటుంబాన్ని దాటి అందరినీ నావాళ్లను చేసుకోగలను కానీ, అంటీ మట్టునట్టు బతకటం చేత కాదు’ ఆమె గొంతు రుద్దమయ్యంది.

జీవితం చుట్టూ ఎంత బలంగా అనుబంధాల్ని

వాకాటి పాండురంగరావు స్నేహక బీపావళి కథల పోటీకి ఎంపికైనబి

లంటుంది. అది అయ్యేపనేనా? శుభ్రంగా చదువు కున్నారు, వాళ్ళకూపలసిన ఉద్యోగాల్లో స్థిరపడ్డారు. ప్రపంచమంతా ఒక చిన్నగ్రామం ఇప్పుడు. దేశం లోనే, మన ఎదురుగానే పిల్లలుండాలని కోరు కోపటం ఎంతపరకు తెలివైన పంచారు? ఎదురుగా ఉంటే వాళ్ల జీవనశైలి, ఆ వేగం చూసి తట్టుకోగలదా? ఇవన్నీ మనకి అనుగుణంగానే మారుతూ వచ్చిన పరిస్థితులనుకోవాలి. మీరైనా చెప్పండి.’ అయిన మాటలికి దెబ్బతిన్నట్టు చూసిందామె.

‘భలేవారే... పిల్లలకోసం తాపత్రయపడటం అమ్మలకి సహజమే కదండి’ అంటూ లేచాను. నా వెనుకే ఆమె. ఇద్దరం వంటింటి గుమ్మం దాటి పెరటివైపు మొక్కల్లోకి సడిచాం.

‘పిల్లల్ని చూడాలనుకోవటం నేరమన్నట్టు

మాట్లాడతారు ఈయన. మీకు తెలుసుగా నాకు పిల్లలంటే ఇష్టం. వాళ్లను పెంచుకునేప్పుడు ప్రతి రోజు అపురూపమైనదన్నట్టే ఉండేది. పల్లెనుంచి అప్పుడప్పుడు వచ్చిపోయే మా అత్తగారు, ‘లోకానికంతా నువ్వుక్కాటే కన్నట్టు..పిల్లలో అంటూ అస్తమాటూ వాళ్ల చుట్టూ తిరుగుతావేమే! ఒక్క నాలుగు రోజులు నా దగ్గరకి పంపమంటే పంపవు.’ అంటూండేవారు. ఏమోవాళ్లని పదిలి ఉండలేను అనిపించేది. ఇంకెలా ఉండాలో కూడా తెలియదు.. చెబుతుంటే ఆమె కళల్లో సన్నిని కన్నట్టి పొర.

‘అనంతే ఇప్పుడిప్పుడే ఆరోగ్యం కుదుట పడుతోంది, ఆ ఆలోచనలు వద్ద’ అని చెప్పాను.

‘నన్ను చెప్పనీయండి. నాకు అక్కచెల్లెళ్లు లేరు.

పెద్దగా స్నేహితులూ లేరు. మీతోనే చెప్పుకోగలను. అమృ చిన్నప్పుడే దూరమిపటంతో నాలో ఒక వెలితి ఎప్పుడూ వేధిస్తుండేది. పెళ్లే, పిల్లలు పట్టాక క్రమంగా అది తీరింది’ అంది ఆమె నా చేతిని పట్టుకుని.

‘మీకు తెలుసుగా, పెద్దవాడు చదువుకోసం పెళ్లినవాడు అమెరికాలో ఉండి పోయాడు. ఇప్పుడు చిన్నవాడు లండన్ వెళ్లాడు. మంచి అవకాశంట. కనీసం దేశంలో ఉండరా’ అని చెప్పాను.

‘మంచి ఉద్యోగం, మంచి జీతం’ అన్నాడు.

‘ఇక్కడ మాకున్నది తినెందుకు ఎవరున్నారు? నీకు కావలసింది మేము ఇస్తోం రా’ అంటే నవ్వుతాడు. ‘ప్రపంచం చూడాలమ్మా, బోలెడు విషయాలు తెలుసుకోవాలి. ఇక్కసుండమంటే ఎలా?’ అంటాడు. నా ఆత్రం పట్లలేక అయితే ఒకనాలుగైదేళ్లు ఉండి వచ్చేయ్యారా. నీకోసం చూస్తుంటాం’ అని చెప్పాను.

‘చచ్చేస్తాడు లెంండి. నేను చెప్పాముగా. వాడికి నేనంటే ప్రాణం. నా ఆరోగ్యం బావులేదని చెబితే పిల్లలిద్దరూ రాలేని పరిస్థితి. ఇద్దరూ గిలగిలాడిపోయారు. పిచ్చి మొహాలు!’

ఆమె ఏమీ మారలేదు. తిరుపతిలో ఉన్న రోజుల్లో మా మధ్య చాలాసార్లు ఈ విషయాల గురించిన చర్చలు జరుగుతానే ఉండేవి. ఆమె తన వాదనే సరైదని నమ్ముతుండేది. మరో విధంగా ఆలోచించలేననేది.

‘మీ ఆధ్యాత్మికపరమైన ఆసక్తి, ఆలోచనలు లౌకమైన విషయాల పట్ల నిర్మాపమాటంగా ఉండమని చెబుతున్నాయి కదా!’ అంటే, మౌనమే సమాధానం.

గుడికి వెళ్లటం, ప్రవచనం వినటం తనకు అనందం కలిగిస్తాయనేది. అంతకుమించి ప్రపంచం పట్ల తన ధోరణి మార్పుకోలేననేది.

ఆ రోజు సుభద్ర గారు ఆ ప్రవచనం విని కన్నిరుపెట్టుకున్నారే కానీ ఏమీ నేర్చుకుందుకు సిద్ధం కాకపోవటమే అసలు విషారం కాబోలు! ఇలా అనుకుంటే ఎందుకో నొప్పి కలుగుతోంది మనసుకి.

ఏదో గుర్తొచ్చినట్టు ఆమే కొనసాగించింది, చోస్పిటల్లో నా పక్క రూం వేషింటకీ ఎనభయ్ అరేళ్లు ఆవిడకి బావులేదని తెలిసి, పిల్లలు ఐదుగురూ వచ్చారు. ఆసుపత్కిలో ఉన్న పది రోజులూ పిల్లలంతా అవిట్టి చూసేందుకు వచ్చి వెళ్లేవాళ్లు. అసాయతో చెప్పబ్టేదు. మన ముందు తరం మనకంటే అడ్డప్ప వంతులనిపిస్తుంది.’

ఆమె మూడుని మార్చాలని టాపిక్ మార్చాను. ‘గుర్తుందా?’ అంటూ

పెరుపతి అంటే ఆప్రయత్నంగానే గుర్తొచ్చేది మరొకటుంది. కారు డ్రైవింగ్ నేర్చుకుంటానటే, ముందు టూ పీలర్ లైన్ లైనెస్ తెచ్చుకుంటే’ అని పురతు పెట్టారు మావారు.

చిన్నప్పుడు సైకిల్లక్కిన అనుభవమైనా లేదు

నాకు. రెండుచత్రాల మీద అలా ఎలా సైకిల్ నిలబడు తుంది? స్వాళ్లో స్నేహితులు సైకిల్ నేర్చుకుంటున్నా మన్నా, కొనుక్కున్నామన్నా ‘ఓ పో’ అనేసి ఊర్చోటుమే.

ఇప్పుడింట కారు డ్రైవింగ్ మీద ఆశతో డ్రైవింగ్ స్వాళ్లకు వెళ్లాలు. ఇన్విషన్ చెప్పేది. క్రొండోలో స్వాళ్లీ ప్రాక్ట్స్ సప్పుడు కాస్టవేగం పెంచమని పోచ్చ రిస్తూ, ‘జాగ్రత్తగా నడుపుతున్నారు, పడిపోయే ప్రమాదం లేదు’ అంటూ ప్రోత్సహిస్తుండేది.

పొద్దున్నే అందరూ నిద్ర లేవకుండా బ్రోగిపట్టేడ రోడ్ మీద స్వాళ్లీ ప్రాక్ట్స్ చేస్తుంటే కొన్ని ‘అప్రోత్సాహకాలు’ ఎదురుయ్యేవి. అంటే నిరుత్సాహానిచ్చి, నీరస పరిచేచి అర్థం. పశన్ కొడుతూ చుట్టూ ఒక భద్రతా వలయాన్ని తయారు చేసుకునే నన్నూ, నా స్వాళ్లీ వ్యవహారం చూస్తూ పొద్దున్నే నడకకి బయలు దేరినవాళ్ల రోడ్స్ పై ఒక బిగి ఒకిగి నిచిచేపారు. వాళ్ల నన్ను చూసి అలా భయపడి పోవటం నాకు కష్టంగా ఉండేది. ఎదుటి మనిషిని తక్కువ అంచనా

డ్రైవింగ్ కు భయపడే కదూ ఆ సమయంలో ముగ్గు వేసే పని మానేశారు’ అంటే

‘అయ్యా, అదికాదు. మా అబ్బాయి క్లోసులకి ప్రిం మారటంతో వాడికి డబ్బా కట్టే పనిలో ఉండే దాన్ని. సుమతి చీకటితో ముగ్గు వేసేసేది’ అనేదామె.

ఆ రోజులు, నా డ్రైవింగ్ ముచ్చట్లు చెప్పుకుని నవ్వుకున్నాం ఇద్దరం. ఆమె ముఖంలో రిగులు మాయమైంది ఇంతలో, గోపాల్చావగారు పెరట్లోకి తొంగచూసి, ‘కబ్బల విందేనా లేక భోజనాల ఏర్పాటు ఉండా?’ అన్నారు పోస్యంగా. ఇద్దరం లోపలికి నడిచాం.

ఆమె వంటామెతో వడ్డన ఏర్పాటు చేయట్టుంటే, ముందు గదిలో మేము ముగ్గురం మిగిలాం.

గోపాల్చావగారు చెబుతున్నారు, ‘ఊర్కే పిల్లలు పిల్లలంటుందండీ. ప్రాణంలా పెంచుకుంది. నిజమే, తల్లులంతా అలాగే పెంచుకుంటారు. కానీ ఎల్కూలం వాళ్లని కట్టి పడెయ్యటం కుదురుతుండా? అరె, ఎంత చెప్పినా అర్థం చేసుకోదు. తన పట్ల నాకు ఎలాటి

‘ఆసలు ప్రపంచం పట్ల డిటూచ్డా ఉండాలన్నదే

కదా మన వేదాంత సారమంతా. ఆధునిక స్వామీజీలూ అదే చెబుతున్నారు. అస్తీ వింటుంది. అది అలవాటు చేసుకోవాలి. అంతేకానీ, నాలుగు సంపత్సరాల్లో పిల్లలవాడు దేశం తిరిగొచ్చేస్తాడని. మాటిచ్చాడు కనుక ఆ నాలుగేళ్లూ ఎదురు చూస్తుంటాను అంటే ఆవుతుందా? వాళ్ల కమిట్టీంట్లు వాళ్లవి. వాళ్ల జీవితం వాళ్లవి. మనకేం హక్కుంది వాళ్ల భవిష్యత్తు మీద?’

కంప్టెంట్లు లేవు. పిల్లలకోసం ఆరాటంతో అనా రోగ్గం కోరి తెచ్చుకుంది. పుస్తకాలో, స్నేహితులో, ఎత్తైనా వెళ్లిరావటమో, మనకు చేతనైనదేదైనా అవసరమున్న వాళ్లకి చేసి పెట్టటమో.. ఏదో ఒకటి చేసి మనుసుని మళ్లీంచుకోవాలి. అక్కర్చేని బంగలు మనుకోవాలి’.

‘ఆసలు ప్రపంచం పట్ల డిటూచ్డా ఉండాలన్నదే కదా మన వేదాంత సారమంతా. ఆధునిక స్వామీజీలూ అదే చెబుతున్నారు. అస్తీ వింటుంది. అది అలవాటు చేసుకోవాలి. అంతేకానీ, నాలుగు సంపత్సరాల్లో పిల్లలవాడు దేశం తిరిగొచ్చేస్తాడని, మాటిచ్చాడు కనుక ఆ నాలుగేళ్లూ ఎదురు చూస్తుంటాను అంటే ఆవుతుందా? వాళ్ల కమిట్టీంట్లు వాళ్లవి. వాళ్ల జీవితం వాళ్లది. మనకేం హక్కుంది వాళ్ల భవిష్యత్తు మీద?’

ఆయన మాటల వెనుక ఉన్న ఆవేదన అర్థ మవుతోంది. తమ చేతిలో లేని విషయాల గురించిన అలోచనల్ని వదిలి పెట్టపెట్టాలని భార్యకి చెప్పి,

బప్పుంచలేక ఆయన పడే దిగులు తెలుస్తోంది.

తిరుగు ప్రయాణంలో మనసంతా భారమైంది.

పూర్వం తల్లిదండ్రుల్ని, ఉన్న ఊరిని వదల వలసిన పరిస్థితి ఉండేది కాదు. ఆ తర్వాతర్వాత మెల్లగా చదువులు, తగిన ఉద్యోగాలు, కాస్తకాస్త దూరాల్ని అలవాటు చేశాయి.

ఇప్పుడు చదువులతో పాటు అవకాశాలు, దూరాలు అవిభజ్యాలైపోయి మనషుల్ని చెరో ఒడ్డుకీ విసిసేస్తున్నాయి.

మనషుల మర్యాదాతిక దూరాలు మరీ అంతగా సమస్కుని కాలంలో ప్రయాణాలు ఇంత సులభంగా లేవు. అయినా తల్లిదండ్రుల్ని వెనక వదిలి వచ్చామన్న ఆలోచన పిల్లల్లో ఉండేది. వచ్చి, వారితో గడిపే వెనులుబాటును కుదుర్చుకునేవారు.

ఇప్పుడో గోపాలావు గారుస్తుల్లు ప్రపంచం పట్ల ఒక దీటాచ్చైం అవసరం. ఇది ఏ కాలాన్నికొన్న అనుసరణీయమే అన్నా. ఈ కాలానికి మాత్రం అనుసరించి తీరపలసిన నియమంగా మారింది. మనిషి, సమాజం ఆరోగ్యంగా ఉండేందుకు అవసరమైన జీవనతాత్మికత, దృక్పథం ఇదే.

ఈ వేగం, సాంకేతికత, ఇన్ని ప్రయాణ సాధనాలు మనషుల్ని కోరుకున్నంత దగ్గర చెయ్య గలుగుతున్నాయా? అమ్మ ఆరోగ్యం బావులేదు, బెంగట్టుకుంది, క్సారి వచ్చివెళ్లరా’ అంటూ తండ్రి ఓ కార్పు ముక్కురాస్తే పరుగెత్తుకొచ్చే వెనులుబాటు, బెదార్యం ఇదివరకటి తరంలో ఉండేది.

అలా అంటే, ఇప్పటితరం పిల్లలకు తల్లిదండ్రుల పట్ల ఉన్న ప్రేమను తక్కువ చెయ్యటం కాదు. ఇప్పటివాళ్ల స్వందన మరోవిధంగా ఉంటుంది.

‘ఎంత ఇట్టైనా మంచి వైద్యం చేయటం దట్టు వంచిపోతాం’ అంటారు. తమ ప్రేమని డబ్బు రూపంలో చూపించాలి. అయినా, వాళ్ల అవగాహన అంతే అనుకోలేం.

నిష్పాచీగా అడుతూ పాడుతూ పెరిగిన అమ్మ ఒడిలోకి ఇప్పుడంటే అప్పుడు వెళ్లే వెనులుబాటు పిల్లలకి ఎంతవరకు ఉంది? అమ్మ చూడాల నుండంటే పరుగెత్తుకొచ్చేందుకు అంత నులువుగా అవకాశం దీరుకని పరిశీతుల మర్యాద వాళ్లకి వాళ్ల ఒక మార్గాన్ని ఎంచుకుని తమని తాము ఓదార్పు కుంటున్నారేమో!

తల్లిదండ్రుల గుండెచప్పుడు పిల్లలకి వినిపించి, పిల్లల ప్రతిస్పందన తల్లిదండ్రులకి అంది, సాంతున నిచ్చే అవగాహనాకటి ఎరుకకొస్తే ఎంత బావుజ్ఞ! ఈ అవగాహన వస్తే ప్రవచనకారుడు చెప్పిన అపరోక్షసుభవం అర్థపెన్టో కాబోలు.

కంటి కెదురుగా కనిపించే ప్రత్యుషసుభవాన్ని, దూరాల్ని అగిగమించే వరోక్షానుభూతిని దాటి మనశ్శీరాలకు లేపనపై హియినిచే ఆ అపరోక్షసుభవ మేదో ఒంట బట్టించుకోవలసిందే. ★

వెయ్యుకూడదు కదా!

అలాటి ప్రాక్ట్స్ నడుస్తున్న రోజుల్లో ఇంటి మందు ముగ్గు వేయిస్తున్న ఒకామె చటుకున గేటు లోపలికి తప్పుకోవటం, ముగ్గు వేస్తున్నామెని ‘కాన్నే పాగి వేడ్చువు గాని, లోపలికిరా’ అంటూ పిలవటం నాకు వినిపించింది. విననట్లు వెళ్లిపోయాను పటర్నీ వేసుకుంటూ. ఆ ఇంటి మందు నుంచి రోజు వెళ్లున్నాను.

నా వెనకే మావారు నా డ్రైవింగ్ మీద ఓ కంసు వేసి ఉంచేవారు. ఒకరోజు రోడ్స్ మలుపు తిరిగి, వెనక్కి వచ్చేసరికి అదే ఇంటి మందు నిలబడి ఆ ఇంటాయనతో మాట్లాడుతున్నారు. ‘వీళ్లతో పరి చయం లేదే’ అనుకుంటూ జంకీకెళ్లక అడిగాను.

‘తఱోజే పరి చయమయ్యారులే. గోపాల్చావ గారు, సుభద్ర గారు, రోజు చూస్తున్నారుట మనిద్దర్నీ అన్నారు.

సుభద్ర గారితో స్నేహం పెరిగాక అప్పుడప్పుడు ఉక్కోపంగా ఆమెకి గుర్తు చేస్తుందేదాన్ని, ‘నా

ప్రపంచంలోనే ఆత్మంత భాగ్యవంతమైన భారత క్రికెట్ బోర్డు (బోర్డ్ ఆఫ్ క్రికెట్ కంట్రోల్ ఇన్ ఇండియా - జీఎసీబి) తన మాజీ క్రికెటర్లు, అంపైర్లు, ఇతర సిబ్బందిని కంటికి రెప్పులా కాపాడుకుంటూ వస్తోంది. వివిధ రూపాలలో తనకు పసుస్తు వేలకోట్ల రూపాయల ఆదాయంలో మూడొపంతు భాగం క్రికెటర్ల సంక్లేషమం కోసమే ఖర్చుచేస్తోంది. తన వంతుగా శ్రీడా సంఘాలకు, ప్రభుత్వాలకు ప్రశ్నాక్షంగా, పరోక్షంగా ఆదాయం అంచిస్తూ వస్తోంది.

మాజీ ఆటగాళ్లకు ఆండగా జీఎసీబి

భారత క్రికెట్ నియంత్రణ మండలి తన స్థాయికి తగ్గట్టుగా రిటైర్డ్ క్రికెటర్లు, అంపైర్లు, ఇతర సిబ్బందికి గత కొన్ని సంవత్సరాలగా పెస్సన్ చెల్లిస్తూ వస్తోంది. పురుషుల, మహిళల విభాగాలలో మొత్తం 900 మంది మాజీ క్రికెటర్లు, అంపైర్లు, ఇతర మాజీ సిబ్బందికి నెలవారి పెస్సన్ చెల్లిస్తోనుట్టు జీఎసీబి అధ్యక్షుడు సౌరవ్ గంగులీ, కార్యదర్శి జే పా ప్రకటించారు. గతంలో కంటే నూరుశాతం అడికంగా పెస్సన్ మొత్తాన్ని పెంచినట్లు జీఎసీబి కోశాధికారి చెబుతున్నారు. అంతర్జాతీయ క్రికెట్లోనే అత్యధిక మొత్తాలు పెస్సన్గా చెల్లిస్తున్న ఏకక బోర్డు జీఎసీబి మాత్రమే.

భారత క్రికెట్ జట్టుకు గతంలో ఆడిన మాజీ క్రికెటర్లు, అంపైర్లు పాల్స్ మ్యాచ్ల సంఖ్యను ఒట్టి పెస్సన్నను ఖారు చేశారు. ఇప్పటివరకూ 15వేల రూపాయలుగా ఉన్న కనీస పెస్సన్ మొత్తాన్ని ఏకంగా 30వేలకు పెంచారు. భారత క్రికెట్కు గతంలో అమూల్యసేవలు అందించిన మాజీ క్రికెటర్లు, అంపైర్లు ఎంతో విలువైన వారిని, వారి సేవలకు గుర్తింపుగా పెస్సన్నను వందశాతం పెంచామని, జూన్ నెల నుంచే పెంచిన మొత్తాన్ని అమలుచేస్తామని బోర్డు ప్రకటించింది. భారత క్రికెట్ ప్రస్తుతం ఈస్ట్ ఐయిల్ ఉండటానికి, ఆదాయం ఆర్థించటానికి మాజీ క్రికెటర్లు, అంపైర్లు చేసిన అసాధారణ సేవలే కారణమని జీఎసీబి చెబుతోంది. క్రికెట్కే తమ జీవితాలను అంకితం చేసిన వారి బాగోగులు మాడడం, రిటైర్మెంట్ జీవితం ప్రశాంతంగా సాగేలా చేయటం తమ విధి అని సృష్టం చేసింది.

50 వేల నుంచి 70 వేలకు..

వందకు పైగా పెస్సుమ్యాచ్లు ఆడిన గవాస్టర్, కపిల్ దేవ్, వెంకిసర్మార్, సచిన్, ద్రావిడ్, కుంభ్, లక్ష్మీ వంటి క్రికెటర్లు గత నెల వరకూ నెలకు

50 వేల రూపాయలు మాత్రమే పెస్సన్గా అందుకొనేవారు. అయితే, ఈ మొత్తాన్ని 70 వేల రూపాయలకు పెంచారు. 15 వేల స్లాబ్సును 30 వేలకు, 22,500 స్లాబ్సును 45000కు, 30వేల స్లాబును 52 వేల 500కు, 37 వేల 500ను 60వేల రూపాయలకు పెంచారు. 50వేల రూపాయల స్లాబును 70 వేలకు పెంచుతూ బోర్డు నిర్ణయం తీసుకొంది. పురుషుల, మహిళల విభాగాలలోని మొత్తం 900 మంది మాజీ క్రికెటర్లు, అంపైర్లకు.. ఈ ఐదు తరగతులుగా పెస్సన్ చెల్లించడానికి జీఎసీబి ఏర్పాటు చేసింది.

క్రికెటర్లకు కాసుల పంచ

గత తరం ఆటగాళ్లతో పోలిస్తే నేటితరంలోని ప్రతిభావంతులైన క్రికెటర్లు వివిధ రూపాలలో ఏడాదికి 20 నుంచి 100 కోట్ల రూపాయల వరకూ సంపాదిస్తున్నారు. దేశవ్యాప్తంగా మొత్తం 28 మంది అత్యుత్తమ ఆటగాళ్లను ఎంపిక చేసి వారి ఆటతీరును బట్టి ఏడాదికి రూ. కోటి నుంచి 7 కోట్ల రూపాయల వరకూ కాంట్రాక్టు మని చెల్లిస్తోంది. అంతేకాదు, ఆడిన ప్రతి టెస్టు మ్యాచ్కు 15 లక్షలు, వ్హెక్సి 7 లక్షలు, టీ-20 మ్యాచ్కు 6లక్షల రూపాయలు మ్యాచ్ ఫీజుగా అందచేస్తున్నారు. ఇక.. పాపీల్ ద్వారా సీజన్కు కనీసం 20 లక్షల రూపాయల నుంచి 15 కోట్ల రూపాయల వరకూ సంపాదించడం సాధారణ విషయంగా మారిపోయింది.

దేశవాళీ క్రికెటర్ల కోసం

భారత క్రికెటర్ల వేతనాలు సైతం.. నూరుశాతం పెంచాడానికి పీలుగా జీఎసీబి నిధులను భారీగా పెంచింది. క్రికెటర్ల వేతనాల కోసం ఇప్పటి వరకూ ఉన్న 180 కోట్ల రూపాయల మొత్తాన్ని.. గతంలో ఎన్నడూ లేనంతగా 380 కోట్ల రూపాయలకు పెంచింది. దీంతో 2017 సీజన్లో 5 కోట్ల 50 లక్షలు

క్రీడా క్షేప్ట్, 84668 64969

రూపాయలు మాత్రమే వేతనంగా అందుకొన్న టీమిండియా కెప్టెన్ రోహిత్ శర్మ, మాజీ కెప్టెన్ విరాట్ కొప్పేల్ 2018 సీజన్ నుంచి 10 కోట్ల రూపాయలకు పైగా అందుకొంటున్నారు. దేశవాళీ (రంబీల్ ఫీఫ్, దులీవ్ ట్రోఫీ, జూనియర్, మహిళా) క్రికెటర్లు ఇక నుంచి సీజన్కు 20 నుంచి 30 లక్షల రూపాయల వరకూ వేతనంగా అందుకొన్నారు. 2017 సీజన్ వరకూ రంబీ క్రికెటర్ల వేతనం 12 లక్షల రూపాయల నుంచి 15 లక్షల వరకూ మాత్రమే ఉంది.

జీఎసీబి సాయం

దేశంలోని 28 రాష్ట్రాలు, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలలో క్రికెట్ మాలిక సదుపాయాల కల్పన నుంచి వేలకోట్ల రూపాయల వ్యాయం చేస్తున్న ఇతర క్రీడాసంఘాలకు సైతం నిధులు అందచేస్తోంది. ఒలింపిక్స్ లో దేశానికి పతకాలు సాధించి పెడుతున్న ఇతర క్రీడాసంఘాలకు సైతం నిధులు అందచేయటం ద్వారా దన్పుగా నిలుస్తోంది. మహోవైపు, కరోనా మైర్సోటో భారత ప్రభుత్వము జరిపిన పోరాటానికి తనవంతుగా అనుబంధ క్రికెట్ సంఘాలతో కలుసి ప్రధానమంత్రి కరోనా నియమాల నిధికి 51 కోట్ల రూపాయల భారీ విరాటం అందించింది.

వ్యాపకర్త : సీనియర్ జర్వీస్

స్వార్థ చాత్రశక్తి భవన చూశాక...

‘మన ఆలోచన న్యాయబద్ధమైనదనీ, ఆ ఆలోచనదే విజయమనీ మన కార్యకర్తల అత్మవిష్ణుసం నిరంతరం ప్రకటిస్తునే ఉంటుంది. ఆ ఆత్మ విశ్వాసమే ఇవాళ ఇంత చక్కని ఈ కార్యాలయం రూపంలో మన ముందు ఆకాశమంత సాక్ష్యంలా నిలించి ఉంది...’ అన్నారు పరమ పూజానీయ సర్ సంఘచాలక్ మోహన్జీ భాగవత్. భాగ్యనగర్లో నూతనంగా నిర్మించిన అభిల భారతీయ విద్యార్థి పరిషత్ (ఎబీపీ) కార్యాలయం స్వార్థ చాత్రశక్తి భవన్ ప్రారంభిస్తుం జూన్ 16న ఫునంగా జరిగింది. ఫునంగా అనే కంటే అత్మియంగా జరిగిందని చెప్పింది. ఒక స్వార్థమంత మైన వాతావరణంలో సాగిందని అనుకున్నా బాగుంటుంది. ఆ కార్యక్రమానికి వారే ముఖ్య అతిథి. ఒకప్పుడు ఎబీపీలో పని చేసిన నాకు ఆ కార్యక్రమానికి ఆహారమం అందడం ఎంతో ఆనందాన్ని చేసింది. నా జీవితానికి ఎబీపీ ఒక దిశను ఇచ్చింది. నా దృష్టిని మార్చింది. నాలాంటి ఎందరో ఆ రోజు

అక్కడ కలుసుకున్నాం. ఆ సంస్థతో పనిచేసినందుకు ఇప్పటికీ నాకు గర్వంగానే అనిపిస్తుంది. ఆ ఉత్సవం మధురానుభూతి మిగిలింది. సర్ సంఘచాలక్ ను స్వయంగా చూసే అవకాశం, ఆధ్యాత్మమైన వారి సందేశం నేరుగా వినే సంఘకాశం కలిగింది. ఎందరో పాత మిత్రులను, సంస్థ కోసం ఇప్పటికీ అహారపం శ్రమిస్తున్న కార్యకర్తలను కలుసుకునే అవకాశం వచ్చింది. అందుకే ఈ కార్యక్రమం నాకిచ్చిన మధు రాసుభూతిని అక్కరబద్ధం చేయాలని అనిపించింది.

‘దీనికి స్వార్థ భవనం అనే పేరు సరైనదే. తెలంగాణ ప్రాంత ఎబీపీకి ఫున చరిత్ర ఉన్నది. ఇదంతా గమనిసే మనసంతా స్వార్థతో నిండి పోతుండని సర్ సంఘచాలక్ చెప్పడంతోనే గంఠంలో సంస్థ సాధించిన ఎన్నో ఫుట్టాలు గుర్తుకు వచ్చాయి. మోహన్జీ తెలంగాణ ప్రాంత ఎబీపీ మీద ప్రశంసల వర్షం కురిస్తుంటే, ఆవన్నో నాకేని పించింది. ‘ఒకమై విరోధులను ఎదుర్కొని నిలబడటం. మరోవైపు ఆ విరోధులు కలిగించిన

నష్టాన్ని నివారించడం. ఈ రెండూ తెలంగాణ ఏబీపీకి చెల్లింది’ అని వారు చెబుతుంటే నా తనువు పులకింది. ఏటి ప్రతిరూపమే నేటి కార్యాలయ మని చెప్పారాయిన. బలిదానమిచ్చిన కార్యకర్తల తపఃఫలమే ఈ కార్యాలయం అని ఆయన అన్నారు. అవును, నూతన భవనంలో ఏర్పాటుచేసిన అపర పీరుల చిత్రపటాలు చూస్తే ఎవరిక్కొ కస్టిట్యూ అగవు.

ఈ సందర్భంగా ఆచార్య ఎస్.వి.శేఖరిరావు రచించిన ‘సంక్లిష్ట భారతదేశ చరిత్ర-సంస్కృతి’ పుస్తకాన్ని మోహన్జీ భాగవత్ ఆవిష్కరించారు. ఇది ఈ ఉత్సవానికి ప్రత్యేక ఆకర్షణ. అదౌక బృహద్రంథం. ఎందరో ఏబీపీ కార్యకర్తలకు స్వార్థా ఉండే ఆచార్య శేఖరిరావు నిరంతరం దేశం కోసం ఆలోచిస్తారని తెలుసు. కానీ ఈ

వయసులోను ఓపికగా పుస్తకాలు రాస్తా, తన అపార జ్ఞానాన్ని నలుగురికి పంచే యత్తుం చేయడం నిజంగా అధ్యాత్మమే. కాశీ అధ్యనికిరణ పనిలో నరేంద్ర మోదీ ప్రమాజేవులను స్వయంగా సత్కరించిన సంగతి పేపర్లలో చూశాం. ఈ కార్యాలయ నిర్మాణంలో పాలుపంచుకున్న మేస్టిస్టీ, వామవ్యాపారమైన దంపతులను మోహన్జీ స్వస్తాలతో సన్మానించడం అందరిని ఆనందింప చేసింది.

ఈ ఉత్సవానికి హజరైన వారి పేర్లు వినడమే కానీ, పారందరినీ ప్రత్యేకంగా చూసే అవకాశం ఇప్పుడే కలిగింది. సుధూర ప్రాంతాల నుంచి వచ్చిన కొందరు, తెలంగాణకు చెందిన ఎందరో ఇక్కడ కనిపించారు. ఎంత పెద్ద కుటుంబం మనది! ఆతిథులుగా ఎబీపీ అభిల భారత సంఘటనా కార్యదర్శి ఆశిష్ చౌహాన్, ఎబీపీ అభిల భారత ప్రధాన కార్యదర్శి నిధి త్రిపాతి, ఆర్ఎస్ అందరిని అత్యుధిక విద్యార్థులను సభ్యులుగా కలిగి ఉన్న

అపరుల చిత్రపటాలను తిలకిస్తున్న మోహన్జీ, భాగయ్య

మోహన్జీతో ఎబీపీ బృందం

ఆగ్నిపద్ధం.. సూర్యిపద్ధం..

ఆగ్నిపద్ధమ్మన ఆగ్ని వీరులుగ
అందిపచ్చిన ఆవకాశముకై
కథం తొక్కుతున్న యువతకు
పదం పాడిలి ప్రజా సమూహం

దేశ సేవకై ఆరుదైన దేహస్నీ
సమాయత్తం చేయుట కోసం
భూరత మాత సేవ కోసమై
ముందునకేగిలి కోట్ల సమూహం

సమాజ సేవే మా కర్తవ్యమ్మని
దేశ రక్షణే మా ప్రథమ ధ్యేయమని
సలహాద్యుల్లో సమరం కోసమై
వడి వడి అడుగులు వేసే జనం

యువత గుండెల్లో దేశ భక్తిని
యువత రక్తంలో దేశ హితాస్నీ
యువత మబిలో తీక్ష్ణణ కాంక్షను
చూసి ములిసెను భూరత మాత
భూరత్ మాతా కీ జయ్

- డా. వేముల సదానందం, జనగామ

(కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇటీవల ప్రకటించిన ఆగ్నిపద్ధ
పద్ధకానికి భారీ సంబ్యులో దరఖాస్తులు
వెల్లవెత్తిన తరుణంలో...)

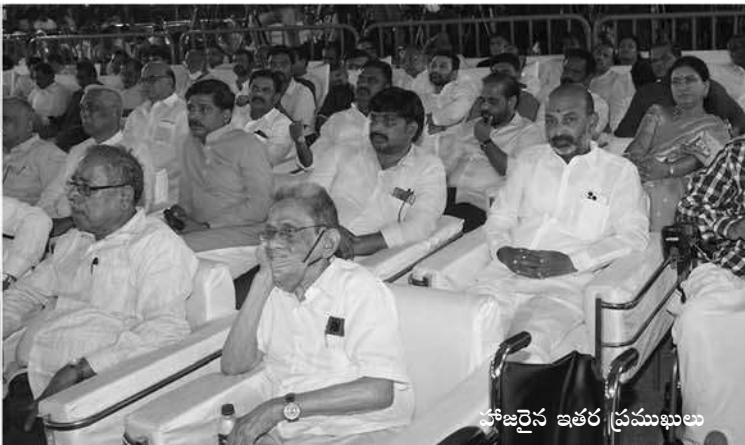

సంస్కృతిక ప్రదర్శనలు

సంస్కార విద్యార్థి పరిషత్ అవతరించిందని ఆశిష్ చౌహాన్ చెబుతుంటే చాలా అనుందం కలిగింది. కార్యక్రమంలో ఆర్ఎస్‌ఎస్ అభిలభారత ప్రచార ప్రముఖ్ సునీల్ అంబేకర్, అభిలభారత కార్యకారికి సదస్యులు వి.భాగయ్యజీని చూసే అవకాశం కలిగింది. నిలదళతు నిలుపెత్తు రూపంలో ఉన్న హరియాళా గవర్నర్ బందారు దత్తాత్రేయ, ఉత్సాహంతో ఉన్న కేంద్రమంత్రి కిషన్‌రెడ్డి, భాజపా రాఘ్వ అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ కూడా తీరిక చేసుకుని విద్యార్థి విభాగం కార్యక్రమానికి వచ్చారు. శాసనసభకు వెలుగునిస్తున్న ఎమ్మెల్యేలు రఘునందన్ రావు, కుటుంబాల రాజేందర్, బీజీపీ జాతీయ ఉపాధ్యక్షురాలు డీకే అరుణ, ఏబీపీపీ రాఘ్వ అధ్యక్షుడు శంకర్, కార్యదర్శి ప్రపీళెరెడ్డి, ఏబీపీ నేషనల్ జాయింట్ ఆర్నేజింగ్ సెక్రటరీలు ప్రశుల్ ఆకాంత్, భాలక్రూప్ ఏబీపీ తెలంగాణ స్టేట్ ఆర్నేజింగ్ సెక్రటరీ కరుణాకర్, తెలంగాణ స్టేట్ జాయింట్ ఆర్నేజింగ్ సెక్రటరీ లవన్కుమార్, ఏబీఎస్ ఎం జాయింట్ ఆర్నేజింగ్ సెక్రటరీ గుంత లక్ష్మీ, విద్యార్థి సేవాసమితి అధ్యక్షుడు మనోహర్సావు, కార్యదర్శి రాజమహేందర్, రఘునందన్ - విద్యాభూరతి, ఆర్ఎస్‌ఎస్ తెలంగాణ ప్రాంత ప్రచారక్ లింగం శ్రీధర్, దక్కిల మధ్య క్షీత్ర ప్రచారక్ సుధిర్, క్షీత్ర సేవాప్రముఖ్ ఎక్కు చంద్రశేఖర్, బీఎంఎస్ అభిలభారత సంఘటనా మద్రతి సురేంద్రన్, వనవాసీ కల్యాణ ఆశ్రమ అభిలభారత ప్రతిక్షణ టోలీ సభ్యులు కె.రామచంద్రరావు, ఆచార్య ఎన్.వి. శేఖరిరావు, ఇష్టూ వీసీ సురేంద్రకుమార్, సెంట్రల్ యూనివరిటీ క్రాస్టక్ వీసీ బట్టు సత్యనారాయణ, సెంట్రల్ యూనివరిటీ ఆఫ్ కెరాజ వీసీ పౌవ్. వెంకటేశ్వర్రు తదితరులు పాల్గొన్నారు. ఆర్ఎస్‌ఎస్ కు చాలా అనుబంధ సంస్థలు, సేవా సంస్థలు ఉన్నట్టు తెలుసు. కానీ వాటిలో చాలా సంస్థల ప్రముఖులు కూడా ఈ కార్యక్రమానికి వచ్చి ఉత్సాహంగా పాల్గొనడం అప్పరూపమనిపించింది.

సభా ప్రాంగణమంతా తెలుగు రాష్ట్రాల నుంచి భారీ సంఖ్యలో తరలిపచిన ఏబీపీ ప్రస్తుత, పూర్వ కార్యకర్తలతో నిండిపోయింది. విధి రంగాలకు చెందిన ప్రముఖులూ హాజరయ్యారు. నిజం చెప్పాలంటే పుష్టలంగా మట్టి వాసన వేసిన కార్యక్రమాను.

- హరీష్, ఏబీపీ పూర్వ కార్యకర్త

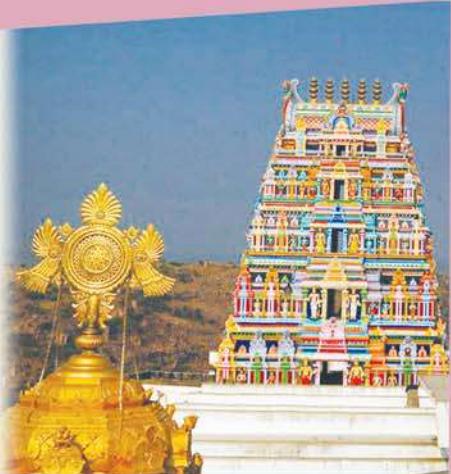

హోజరైన ఇతర ప్రముఖులు

తెలుసుకుండా

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి ఆలయం-జగద్గొప్పము

ఈ ఆలయం మేఘుల జిల్లాలో ఉంది. కొండ మీద ప్రసస్తు శ్రీవేంకటేశ్వర స్వామి కొలువు దీరారు. ఫలపురాణం ప్రకారం యోగానందస్వామి అనే మహర్షికి స్వామివారు కలలో కనిపించి ఈ ప్రాంతంలో ఆలయం నిర్మించమని కోరారట. స్వామి చెప్పిన ప్రకారం 1975లో జారుడు బిందగా పిలిచే ఈ ప్రదేశంలో ఆలయాన్ని నిర్మించారు. ఇక్కడ నిర్వహించే జగత్ కల్యాణానికి నిదర్శనంగా అప్పటి దీనికి ‘జగత్కారి గుట్టగా’ నామకరణం చేశారు. కాలప్రకమలో అది జగద్గొప్పిగుట్టగా మారింది. శ్రీవారికి ప్రతి సంవత్సరం మాఘపుష్ట పసంత పంచమి నుంచి 3 రోజుల పాటు కల్యాణాన్ని త్వరం, జాతర నిర్వహిస్తారు. భక్తులు అధిక సంఖ్యలో పాల్గొంటారు.

ఫలించిన దానం

కలకత్తాలోని ఒక వీధిలో పదేశ్మ కూడా నిండని ఓ విల్లవాడు అటూ ఇటూ తిరుగుతున్నాడు. మాసిపోయి, చిరిపోయి ఉన్న దుస్తులు. ఆకలితో కీకుపోయిన ముఖం. ఎవరైనా దయచూపక పోతారా అన్న ఆశ ఆ కళల్లో ఏ మూలనో తత్కష్టముంటోంది. తినడానికిమైనా దొరుకుతుందేవేనని రోడ్డుకు నాలుగు వైపులా వెతుకుతున్నాయి, కళలు.

ఇంతలో ఎదురుగా వస్తున్నాడో వ్యక్తి. విల్లవాడు ఒక్క పరుగున ఆయన ముందుకు వెళ్లి దీనంగా నిలబడి ‘బాబా! ఒక్కపైసా దానం చెయ్యండి. రెండు రోజుల నుండి ఏమీ తినలేదు. ఆకలిగా ఉంది.’ అంటూ కాళ్లు పట్టుకోబోయాడు.

ఆ వ్యక్తికి జాలివేసింది. ఏమాత్రం చీదరించుకోకుండా బాలుని లేవనెత్తాడు. చురుకైన అతని కళల్లోకి చూస్తూ ‘సరే.. ఒక్కపైసా ఇస్తాను. ఏం చేస్తావు?’ అని ప్రశ్నించాడు. బాలుడు అనందంతో ‘కొన్ని శనగలు కొనుక్కాని తింటాను’ అన్నాడు.

రెండు పైసలిస్తే ఏం చేస్తావు?’ అని మళ్లీ ప్రశ్నించాడు. బాలుడు మరింత ఉత్సాహంగా ‘ఇంకొన్ని శనగలు కొని మా అమృకు కూడా పెడతాను’ అన్నాడు. ‘మరి ఒక రూపాయి ఇస్తే ఏం చేస్తావు?’ అని బాలుని కళల్లోకి తీకణంగా చూస్తూ అగోడా వ్యక్తి. బాలునిలో నమ్మకం సన్మరిల్చింది. ‘అయి! మీరు చెబుతున్నది నిజమేనా? నన్ను ఊరికి ఆశపెరుతున్నారా?’ అన్నాడు సందేహంగా. ఆ వ్యక్తి

MINTED FOR LIFE

Admissions are in progress

For Good leaders of tomorrow we need good schooling today

SRIDHAR, DIRECTOR

A DECADE OF COMMITMENT TO EDUCATION PAR EXCELLENCE

KRISHNAVENI

A SCHOOL FOR IIT / MEDICINE FOUNDATION (Regd by the govt. of Telangana)

NURSERY TO X

... School of Excellence

Near Pochamma Temple, Hyderabad, ATTAPUR, Hyd. Ph : 040- 42221437, Cell: 8885556466

భారతీ స్వాతంత్ర్య సీమరీయాద్ధులు

గాదె చిన్నపరట్టి

ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య ఉద్ఘామకారుడు. గుంటూరు జిల్లా చేట్లోలు మండలం కొత్తరెడ్డిపాలెంలో 1864లో జన్మించారు. దైర్యశాలి. ఈయన మీద బాలగంగాధర తిలక్ ప్రభావం ఎక్కువ. బ్రిటిష్ పాలకులు విధించిన పసులకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలిన్ సంఘచితం చేసి పోరాదారు. బ్రిటిష్ కి వ్యతిరేకంగా చిన్నపరట్టి ప్రదర్శించిన దైర్యసాహసాల్ని అక్కడి ప్రజలు నేబీకి కథలుగా చెప్పుకుంటారు. అగస్టు 13, 1910న చిన్నపరట్టికి ఉరిచికొని విమంతి కోసం ఆయన చిరుపువుతో ఉరికొయ్యును ముద్దుదారు.

బాలుని తలపై ప్రేమతో నిమురుతా ‘లేదు బాబూ! నేను నిజమే చెబుతున్నాను. చెప్పు, రూపాయిస్తే ఏం చేస్తావు?’ అడిగాడు మరోసారి.

బాలుడు వెంటనే ఆయన పాదాలపై వాలి పోయాడు. ‘అయ్యా! మీరు నాకు నిజంగా రూపాయి ఇస్తే బిజారులో చౌకగా ఉండే పుస్తవులను కొంటాను. ఎంతో కొంత లాఫానికి అమ్ముకుంటాను. వచ్చిన డబ్బులో కొంత భర్య పెట్టి నేను, మా అమ్మ ఆకలిని తీర్చుకుంటాం. మిగిలిన డబ్బుతో మళ్లీ ఏదైనా కొని అమ్ముకుంటాను. ఇక నుండి యాచించడం మానేసి, సంపాదిస్తాను. నాలగా యాచిన్నా గడిపే పిల్లలకు సాయం చేస్తావు’ అని వినయంగా చెప్పాడు. వెంటనే ఆ వ్యక్తి జేబులో నుండి రూపాయి తీసి బాలుని చేతిలో పెట్టి తిరిగి చూడకుండా వెళ్లిపోయాడు. ఆ వ్యక్తి ఎవరో కాదు, ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్.

కొంతకాలం తర్వాత ఈశ్వరచంద్ర అదే వీధి

గుండా వెళ్తున్నాడు. పక్కనే ఉన్న తీసుబండాల దుకాణం నుండి వదహరేళ్ల యువకుడు పరుగిత్తుకుంటూ వచ్చి ఆయన పాదాలకు నమశ్శబ్దించాడు. ఆయన అశ్వర్థంగా చూస్తా ‘ఎవరు బాబూ! నువ్వు?’ అని ప్రశ్నించాడు.

‘అయ్యా, మీరు నన్ను గుర్తుపట్టలేదా! అనాడు దయతో మీరిచ్చిన రూపాయితోనే నేను చిన్నా వ్యాపారం మొదలుపెట్టి ఈనాడు ఈ దుకాణం నడుపుకుంటున్నాను. యూచకవృత్తిని మానేసి, కష్టపడి నంపాదించి తల్లిని పోషిస్తున్నాను. అప్పుడు నాతో పాటు యాచిన్నా జీవనం సాగించిన రాము ఇప్పుడు నాకు వ్యాపారంలో సహాయం చేస్తున్నాడు’ అంటూ పక్కనే ఉన్న మరో యువకుట్టి చూపించాడు.

సంతోషపోతో ఆ మహాపురుషుని కళలోంచి ఆనందబాప్పులు జలజల రాలిపడ్డాయి. ★

జ్ఞానర్ల నీతెడ్డు

1. కార్బిర్ విజయ్ దివస్ ఏ రోజు జరుపుకుంటారు?
2. జన్మపుల గురించి అధ్యయనం చేసే శాస్త్రవ్యాప్తి ఏమంటారు?
3. భారత రాష్ట్రపతి పదవీకాలం ఎంత?

స్థాపన

.డి : క్రిష్ణార్జు .డి : 97 తేఱాలు : అమాయియ్లా

మునుపు మేత

ఆకాశంలో

ఎగురుతుంది పక్కి
కాదు, నీటిలో వెళ్తుంది
చేప కాదు, ఏమిటది?

డిఇజ్ అంట్లాడే : అమాజ

మంచిమాట

మంచి దేశాన్ని
నిర్మించాలంబే ముందు
మంచి పొరుల్ని
తయారుచేయాలి..

జప్పుడు మీ కోసం
సంకోత్త పోకింగ్ లో
సరకొత్త రుచులవో

విందు.. వినోదం... పెండ్రి.. పేరంటం...
అన్నింటా మీ నేస్తాం.

క్రే

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

TARA • 9044

వివారణలు

మేఘం : అళ్విని, భరణి,
కృత్తిక 1వ పాదం

కొన్ని కార్యక్రమాలు సమయానుసారం హర్షార్తి చేస్తారు. స్థిరాస్తి వివాదాలు కౌలికివస్తాయి. ఆదాయం సంతృప్తికరంగా ఉంటుంది. విద్యార్థులకు అనుకూల ఫలితాలు. వ్యాపారులు లాభపడతారు. ఉద్యోగులు ప్రశమకు తగిన ఫలితం దక్కించుకుంటారు. రచయితలు, క్రీడాకారులకు సంతోషకర సమాచారం. 11, 12 తేదీల్లో వ్యధా ఖర్చులు. అనారోగ్యం. విష్ణు సమాప్తాను పారాయణ చేయండి.

శుష్ఠం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు,
రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగాలాభం. పేరు ప్రతిష్ఠలు పెరుగుతాయి. రాబడి అనుకున్న విధంగా సమకూరు తుంది. వ్యాపారులు శ్రద్ధ చూపుతారు. ఉద్యోగులకు చిక్కులు తొలగి ఊరట లభిస్తుంది. రాజకీయవేత్తలు ప్రత్యేక గుర్తింపు పొందుతారు. కళాకారులు, శాస్త్రవేత్తల యత్నాలు సఫలం. 13,14 తేదీల్లో అకస్మిక ప్రయాణాలు. సమస్యలతో సహాయం. దుర్గాస్తోత్రాలు పరించండి.

మథురం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు,
ఆశ్రం, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

వాహనాసోభ్యం. ఆలోచనలు అమలు చేస్తారు. కొంతకాలంగా వేస్తిన్నస్తు సమస్యలు పరిష్కారం అవుతాయి. లోచనలు నిలకడగా సాగువు. కుటుంబ సభ్యులతో అకారణంగా విభేదాలు. స్థిరాస్తి కానుగోలు యత్నాలు కలసివస్తాయి. ఉద్యోగులకు అనుకోని మార్పులు. కళాకారులకు అవకాశాలు. 15,16 తేదీల్లో మానసిక అందోళన. సోదరులతో కలపోలు. సవగ్రహాస్తోత్రాలు పరించండి.

కర్మాంతకం : పునర్వసు 4వ పాదం,
శుష్ఠమి, అశ్వమీ

అనుకున్న సమయానికి డబ్బు సమకూరుతుంది. స్థిరాస్తి వివాదాల నుండి బయటవడతారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు విధుల్లో ప్రతిబంధకాలు తొలగుతాయి. పారిత్రామికవేత్తలకు అకస్మిక విశేష పర్యటనలు. కళాకారులు, క్రీడాకారుల యత్నాలు ఫలిస్తాయి. 12,13 తేదీల్లో ఖర్చులు అధికం. బంధువులతో వివాదాలు. అంజనేయ దండకం పరించండి.

సింహం : మఱ, పుష్టి,
ఉత్తర 1వ పాదం

ఆశించినంత రాబడి లభించి అవసరాలు తీరుతాయి. భూములు, గృహం కొనుగోలు యత్నాలు సఫలం. వ్యాపారులకు లాభసాగిగా ఉంటుంది. ఉద్యోగులకు కొత్త భాద్యతలు లభించమన్పు. రాజకీయ వేత్తలకు పదవులు దక్కుతాయి. రచయితలు, క్రీడాకారులు స్వార్థాదాయికంగా నిలుస్తారు. 11, 12 తేదీల్లో శాసీక రుగ్మితలు, దూర ప్రయాణాలు. కాలబైరవాష్టకం పరించండి.

కష్ణః : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు,
పుష్టి, చిత్త 1,2 పాదాలు

ఆదాయానికి ఇబ్బంది ఉండదు. ఏ పని చేపట్టినా విజయమే. ఆనుల వివాదాలు పరిష్కారమై లభి పొందుతారు. నూతన ఉద్యోగాలు పొందుతారు. వ్యాపారులు సంస్థల విస్తరణమై దృష్టిపెడతారు. ఉద్యోగుల సమస్యలు తీరుతాయి. కళాకారులకు అపోస్తాలు. క్రీడాకారులు, శాస్త్రవేత్తల ప్రశమకు ఫలిస్తుంది. 14,15 తేదీల్లో అనారోగ్య సూచనలు. కుటుంబంలో సమస్యలు. కనకధారా స్తోత్రాలు పరించండి.

తులః : చిత్త 3,4 పాదాలు,
స్వాప్తి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

రాబడిపై కొంత గందరగోళ పరిస్థితి. రుష యత్నాలు ముమ్మరుం చేస్తారు. గృహ నిర్మాణంలో ఆటంకాలు ఎదురుకావచ్చు. వ్యాపారులకు కొత్త సమస్యలు ఎదురుపుతాయి. ఉద్యోగుల అనుకోని మార్పులకు సిద్ధపడాలి. పారిత్రామికవేత్తల కృషి ఎట్ల కేలకు ఫలిస్తుంది. సాంకేతిక నిపుణులు, రచయితలకు నిరుత్సాహం. 13,14 తేదీల్లో శుభవార్త. పుణ్యక్షేత్రాల సందర్భంలో దేవిభద్రమాల పరించండి.

వృషికం : విశాఖ 4వ పాదం,
అనురాధ, జ్యేష్ఠ

దీర్ఘకాలిక సమస్యలు తీరి ఊరట చెందుతాయి. బంధువుల నుంచి శుభవార్తలు అందుతాయి. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొంటారు. కొన్ని వివాదాల నుంచి గట్టిక్కుతారు. స్వల్ప అనారోగ్యం. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు కొత్త హోదాలు దుక్కు సూచనలు. రాజకీయవేత్తలు తమ శ్యాతిని పెంచుకుంటారు. 16,17 తేదీల్లో కుటుంబంలో చికాకులు. విష్ణువూస్తాను పారాయణ చేయండి.

ధనుసు : మఱ, పుర్వాభాద్ర, ఉత్తరాభాద్ర 1వ పాదం

ఆదాయానికి లోటు లేకున్నా ఖర్చులూ

11-17 జూలై 2022

సింహంభట్లు సుబ్బారావు

6300674054

పెరుగుతాయి. భూములు, వాహనాలు కొంటారు. విద్యార్థులకు ఉన్నత విద్యావకాశాలు. ఉద్యోగులు విధుల్లో చిక్కులు అధిగమిస్తారు. పారిత్రామికవేత్తలకు ఆక్ష్యూక విశేష పర్యటనలు. కళాకారులు, శాస్త్రవేత్తలు ప్రతిభను చాటుకుంటారు. 12,13 తేదీల్లో ఆరోగ్య సమస్యలు. సోదరులతో విభేదాలు. ఆదిత్య హృదయం పరించండి.

మతరం : ఉత్తరాభాద్ర 2,3,4 పాదాలు,
భవంతం, ధనిష్ట 1, 2 పాదాలు

క్లిష్టప్రవేసున సమస్యలు సైతం పరిష్కరించు కుంటారు. రుణంభాల నుండి విముక్తి. వివాహ, ఉద్యోగయత్నాలు కలసివస్తాయి. వాహనాలు కొంటారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు భత్తిదులు క్రమేషి తొలగుతాయి. రాజకీయవేత్తలకు విశేష పర్యటనలు. కళాకారులు, రచయితలకు శుభవార్తలు. 16,17 తేదీల్లో అనారోగ్యం. దూర ప్రయాణాలు. సులఖవ్యాఖ్యాప్తకం పరించండి.

కుంభం : ధనిష్ట 3,4 పాదాలు,
శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

సొమ్ము అంది అవసరాలు తీరుతాయి. వాహనాలు, భూములు కొంటారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు కీలక నమాచారం అందుతుంది. వైద్యులు, శాస్త్రవేత్తలకు విశేష గుర్తింపు. అందరికి ఆద్యంగా నిలుస్తారు. ఆశ్వాతీక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. 13,14 తేదీల్లో స్ఫుర్లు అనారోగ్యం. స్నేహితుల ద్వారా ఒత్తిడులు. ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. గడ్జెశాస్తకం పరించండి.

మీసం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం,
ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

అనుకూల పరిష్కారులు నెలకొంటాయి. రాబడి మెరుగ్గాఉంటుంది. విద్యార్థులక్కషి ఫలిస్తుంది. వ్యాపారులు భాగస్వాముల సహయంతో మరింత వృద్ధి చెందుతారు. ఉద్యోగులకు ఎంతటి బాధ్యత అప్పగించినా సమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తారు. కళాకారులకు సన్మానాలు. క్రీడాకారులు, పరిశోధకుల ఆప్యోగాలు. 12,13 తేదీల్లో వ్యధార్థులు. కుటుంబ నభాలుతో విభేదాలు. హానుమాన్ ఛాలీసా పరించండి.

పదరసం-374

ఆధారాలు

ఆడ్డం

1. బోనాల సందర్భంగా సికింద్రాబాద్లో జరిగేది (7)
6. ఆలోచన (2)
7. దీపావళి నాడు వెలుగులు రుష్టేడొకటి (3)
9. సుభద్ర కోసం అర్జునుడు వేసింది (4)
10. వీణా వాడకుడు (4)
12. ఇంద్రుడు (3)
14. కాముకుడైన మగవానికి నేటి వ్యవహారం (3)
19. అవ్యక్త మథురమైన ధ్వని కలది, ట్రై (4)
20. హనుమ ఆయుధం (2)
21. వ్యాసపూర్ణిమకే మరో పేరు (5)
22. అటుగా చిన్న మట్టిపొత్త (3)
24. చలువ, శైత్యము (3)
25. ఆడు తాబేలు (2)
27. నోచుకున్నా.. అనే! (3)
29. కరవాలము (2)
30. కోకిల (3)

నిలవు :

1. నారదుడి పీఠ (3)
2. ద్వేషము, పగ (3)
3. ఓ పువ్వు (2)
4. ట్రై లాజ్యుగా మొదలు (3)
5. శిఖవు బోద్ధమణి పొకుట (3)
6. ఊగేది, ఊపేది (3)
8. స్ఫూర్ఖీంచుట (3)
10. మృగయా వినోదకుడు అయిన బోయ (4)
11. శత్రువు (2)
13. ధర్మపత్ని (2)
15. సీరూరే చిన్నగుంట (3)
16. పరుషము, క్రూరము (3)
17. నాగ సంబంధిగా అయిదవ తిథి (5)
18. పేలగింజలు, మరమరాలు (4)
19. చెవికమ్మ (3)
21. దేవాలయం (2)
22. తృణము (3)
23. కౌపీనము (2)
26. భాషకు ప్రాత రూపం (2)
27. ప్రతము వంటిదే (2)
28. జంబూకము (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగ్రుతి వారపత్రిక,
3-4-228/4/1, కాచిగూడ, ప్రాదుర్బాబ్-27

⊗	1	2	3	4	5	⊗
6		⊗		⊗	⊗	7 8
9		10		⊗ ⊗	11	
	⊗		⊗ 12	13		⊗ ⊗
14			⊗		15	16
17	⊗		⊗ 18	⊗ 19		
20		⊗ 21				⊗
	⊗ 22			⊗	23	⊗ ⊗
24			⊗ 25	26	⊗ 27	28
	⊗ 29		⊗ 30			⊗

పదరసం - 374

పేరు : .....

చిరునామా:.....

.....

పిన్కోడ్ : ..... మొబైల్ : .....

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్సై పదరసం నెం. వేసి 2022 జూలై 25 లోగా జాగ్రుతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగ్రుతి యాజమాన్యందే.

పదరసం - 370 సమాధానాలు

⊗	1	2	3	4	5
6	పీ ట్రై	⊗ ద	⊗ న	⊗ ల	ము
8	లో బి	రా	ప ల	క రు	
11	కం పం	య దు	వం	శ పూ	లు
14	పు రా	బ ఱ	క	పూ బ	⊗
15					
17	శ ప	జ ప	ఘ పు	య యం	బ శ
21	రు లు	సు పం	కం	ప గీ	ర
25	ల రో	కం	ధ ప	రు కో	ర
27	కు రు	చ చ	చ చి	ప పు	ప పం
31	మ ము	మ ము	ప పు	కో పం	చం

విజేతలు: బి.ఇందుశేఖర్, జి.చాల అరుణ, టి.తులశమ్మ, టి.శ్రీచర్ణ, సి.జి.శంకరరావు, ఎం.విజయలాంట్రై, ప్రా॥ పారగోపాల్-పైదరుబార్, సి.పె.సాగేంద్రరెడ్డి-ఫుట్సోలర్, టి.చేపలి-యాదగిరిగుట్ట, ఎన్.సుభాష్ చంద్రబోస్, కె.సత్య నారాయణ-విశాఖపట్నం, టి.వెంకాయమ్మ, టి.రామలింగయ్య-బంగోలు, ఎన్.రాజు-కర్నూలు, వి.సరస్వతి-కాకినాడ, పి.శీతామహాలాంట్రై-తిరుపతి, కె.కాంతామణి-భువనేశ్వర్

బహుమతి పొందిన విజేత:
ప్రా॥ పారగోపాల్-పైదరుబార్

మాసుండగానే 2022లో ఆరు నెలలు గడిచిపోయాయి. దేశంలోని ఇతర భాషా చిత్రాలు ఆశించిన స్థాయిలో విజయం సాధించని నేపథ్యంలో అందరి దృష్టి తెలుగు సినిమా రంగం మీదనే వడింది. పైగా గడిచిన ఆరు నెలల్లో పాన్ ఇండియా చిత్రాలు 'రాధేశ్వర్మ', 'ఆర్.ఆర్.ఆర్.' తెలుగు నుండి వచ్చాయి. ఇవి మన దేశంలో ఐదు భాషల్లో విడుదల కాగా, 'మేజర్', 'అంబీ సుందరానికి...' సినిమాలు ఏక కాలంలో మూడు భాషల్లో లిలీజ్ అయ్యాయి. దాంతో సహజంగానే అందరూ తెలుగు సినిమాలు, అఖి సాధించిన విజయాలపై దృష్టి పెట్టారు. ఈ ఆరు నెలల కాలంలో స్పూయిట్ తెలుగు సినిమాలు 94 విడుదల కాగా అనువాద చిత్రాలు

41 జనం మంచికు వచ్చాయి. ఇందులో 15 సినిమాలు ఓటీటీలో విడుదల

అయ్యాయి. అందులో కొన్ని చిత్రాల మాత్రకలు ఇయీటర్లలో రాగా వాటి తెలుగు డజ్యూంగ్ వర్షాన్ ఓటీటీలో స్టీమింగ్ అయ్యాయి.

నిరాశాజనకంగా వ్రథమార్గం!

ఈ యేదాది సంక్రాంతి కానుకగా నాలుగు సినిమాలు విడుదల కాగా, అందులో నాగార్జున, నాగచెత్తన్ పీరీలుగా నటించిన 'బంగార్మాజు' కాస్తంత ఫర్మాలేదనిచించింది. ఈ సీజన్లో వచ్చిన శిరీశ్ కొడుకు అనిక్ 'రాడీ బాయ్స్', గల్లా జయదేవ్ కొడుకు అశోక్ 'పీరీ', చిరంజివి చిన్నలుడు కల్యాణ్ దేవ్ సూపర్ మచ్చి' పెద్దంత ప్రభావాన్ని చూపలేదు. అయితే 'రాడీ బాయ్స్' తర్వాత అనిక్ మరో సినిమాకు సైన్ చేయగా, కల్యాణ్ దేవ్ నటించిన 'కిస్సెరుసాని' ఓటీటీలో రిలీజ్ అయ్యాంది కనీ ఏమంత వీక్షకాదరణను పొందలేదు. ఫ్యాబ్రివరి మాసంలో 'డీసే టీల్సు' ఫలితంతో చిన్ చిత్రాల నిర్మాతలు కాస్తంత హపిరి పీల్చుకున్నారు. ఈ యూప్సుల్ ఎంటర్ టైంస్ గొప్పది కాకపోయినా పైసా వసూల్ మూవీగా నిలిచింది. అదే నెలలో వచ్చిన పవన్ కల్యాణ్, రానా 'భీమ్మా నాయక్' ఓపెనింగ్ వీక్ చక్కబీ బట్ట క్రియేట్ చేసింది కనీ రన్స్లో వెనకబి పోయింది. విశేషం ఏమంటే ఈ ఆరు నెలల్లో రానా నటించిన మూడు సినిమాలు విడుదలైనాయి. 'భీమ్మానాయక్' కంటే ముందు జనపరిశీలని '1945' మూవీ వచ్చింది. అలానే జాన్ మాసంలో 'విరాటపర్వం' సినిమా వచ్చింది. భారీ అంచనాతో వచ్చిన 'విరాటపర్వం' నటిగా సాయిపల్లికి గుర్తింపును ఇచ్చినా కమర్షియల్గా ప్రేక్షకుల తిరస్కరణికి గుర్తింది.

మార్చి మాసంలో దేశప్యాప్తంగా సినీ ప్రేమికులు ఎంతో ఆసక్తిగా ఎదురుచూసిన రెండు పాన్ ఇండియా సినిమాలు విడుదలయ్యాయి. అందులో ఒకటి ప్రభావి 'రాధేశ్వర్మ' కాగా మరొకటి 'ఆర్.ఆర్.ఆర్.' ప్రభావి సినిమా అందరి

అంచనాలను తల్లికిందులు చేస్తూ పరాజయం పొత్తుంది. రాజవౌశి రియాల్ మచ్చీ స్పేషర్ రెఫర్ 'ఆర్.ఆర్.ఆర్.' చక్కని విజయాన్ని సొంతం చేసుకుంది. అయితే ఈ సినిమాకూ కొన్ని విమర్శలు వచ్చాయి. కానీ ప్రాజెక్ట్స్ పై ఉన్న క్రీజ్ కారణంగా అపస్త్రి అప్రస్తుతాలు అయిపోయాయి. ఈ నెలలో వచ్చిన మోహన్ బాబు 'సన్మాన్ ఇండియా', రవితేజ్ 'ఫీలాడీ' బాక్సోఫిస్ బిరిలో పత్తా లేకుండా పోయాయి.

ఇక చిరంజివి, రామ్ పరణ్ కీలక పాత్రలు పోచించిన 'ఆచార్య' చిత్రం ఏప్రైల్లలో విడుదలై మోగాభిమాను లను తీవ్ర నిరాశకు గురిచేసింది. ఓ రకంగా కొరటాల శివ కరీర్లలోనే భారీ పరాజయాన్ని మూటక్కుకున్నట్టు అయ్యాంది. అదే ఏప్రైల్లలో కస్టడ్ చిత్రసీమ నుండి 'కేజీవిఫ్-2' పాన్ ఇండియా మూవీగా జనం ముందుకు ఐదు భాషల్లో వచ్చింది. మిగిలిన భాషల సంగతి ఎలా ఉన్న 'కేజీవిఫ్-2'ను తెలుగు జనాలు విశేషంగా ఆదరించారు. ఈ యేదాది సక్షేప సాధించిన తొలి అనువాద చిత్రంగా 'కేజీవిఫ్-2' నిలిచింది. ఇక ఇదే కోవలో చక్కబీ విజయం మరో అనువాద చిత్రం 'విశ్రమ్'కూ దక్కింది. కమల్ హసన్, విజయ్ సేతుపతి, ఫహద్ ఫాజిల్ కీలక పాత్రలు పోచించిన 'విశ్రమ్'లో స్పార్ట్ ఫీరో సూర్య గెస్ట్ అప్పీయరెన్స్ ఇచ్చాడు. ఈ సినిమా కూడా ఘన విజయం సాధించింది.

మే నెలలో మహేశ్ బాబు 'సర్పారు వారి పాత్రతో' పాటు వెంకట్స్, పరుణ్ తేజ్ నటించిన మరో క్రీజ్ మూవీ 'ఎక్స్ - 3' విడుదలయింది. ఈ రెండు సినిమాలకూ ఓపెనింగ్ బాగానే వచ్చాయి, రన్స్లో ఎలాంటి ప్రభావాన్ని చూపలకపోయాయి.

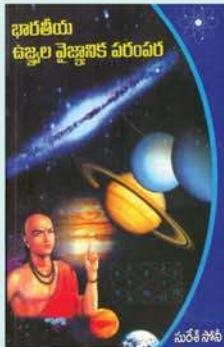
ఇక వరుట్ తేజ్ నటించిన 'గని' సినిమా 'ఎఫ్-3' కంటే ముందే వచ్చింది. అయితే బాంగింగ్ నేపథ్యంలో రూపుదిద్దుకున్న ఈ సినిమా తాము అనుకున్న విధంగా మ్యాజిక్ క్రియేట్ కాలేదని, పరాజయం పాలు కావడం బాధను కలిగించిని స్వీచ్ఛంగా వరుట్తేజ్ సోషల్ మీడియాలో పోస్ట్ పెట్టడం విశేషం. అదే నెలలో వచ్చిన రాజశేఖర్ 'శేఖర్' మూవీ పైత్తం పరాజయం పొత్తుంది.

జాన్ నెలలో 'విక్మ్' మూవీతో పాటే విడుదలైన 'మేజర్' సినిమా గౌరవ ప్రదమైన విజయాన్ని అందుకుంది. కానీ నాని 'అంబీ సుందరానికి', రానా 'విరాటపర్వం' పరాజయం పాలయ్యాయి. 'క్రైస్తీర్' చిత్రం హిందీ భాషలో దేశ వాప్టంగా విడుదలై ఘన విజయం సాధించి, కొత్త చరిత్రను స్వప్తించింది. ఆ తర్వాత ఈ మూవీ తెలుగు వర్షాన్ ఓటీటీలోను అందుబాటులోకి వచ్చింది. యువ కథానాయకుడు కిరణ్ అబ్బరం నటించిన రెండు సినిమాలు 'సిట్స్పీయన్, సమృతమే' విడుదలయ్యాయి కానీ రెండు ప్లాట్ అయ్యాయి. వరుట్ తేజ్ 'గని', 'ఎఫ్-3' చిత్రాలతో మిశ్రమ స్వందన పొందాడు. శర్మానుండ ఎన్నో ఇశ్శలు పెట్టడుకున్న 'ఆడవాళ్లు' మీకు జోపోర్లు', సత్యదేవ్ 'గాఢ్స్', విశ్రమ్ నేన్ 'అశోక్ వసంలో అర్జున కల్యాణం', ల్రైపిష్ట్ 'భూతా తండ్రనాన' చిత్రాలు పరాజయం పొందాయి. మొత్తం మీద చూస్తే గడిచిన ఆరు నెలల కాలంలో సక్షేప రేటు పడి శాతం కూడా లేదు. మరి ద్వితీయార్జున్లలోని సినిమాలైనా మంచి విజయాన్ని సాధించింది ఈ యేదాది పరువను నిలువుతాయా లేదో చూడాలి.

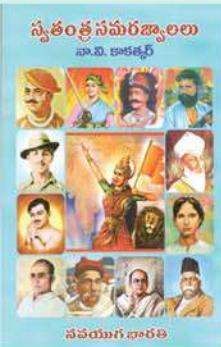
వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్జులిస్ట్

జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం

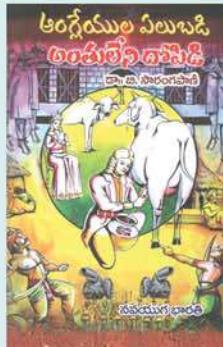
మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

వెల : ₹.200/-

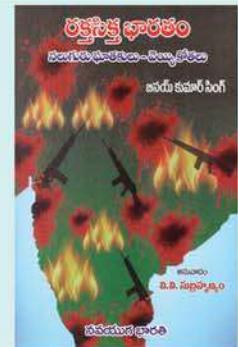
వెల : ₹.200/-

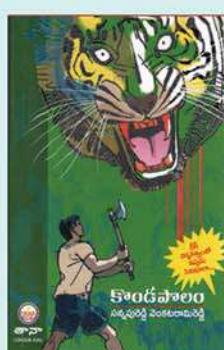
వెల : ₹.390/-

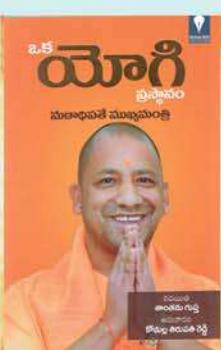
వెల : ₹.300/-

వెల : ₹.200/-

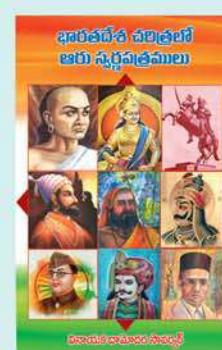
వెల : ₹.250/-

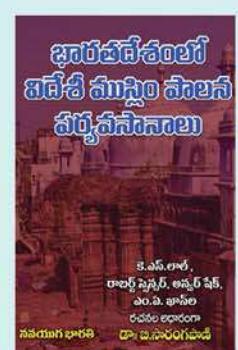
వెల : ₹.200/-

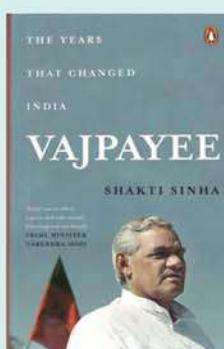
వెల : ₹.200/-

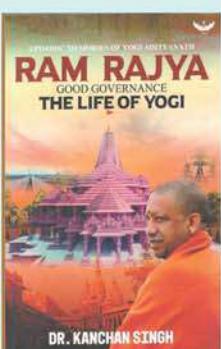
వెల : ₹.250/-

వెల : ₹.250/-

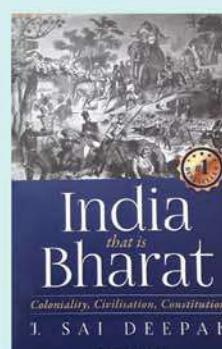
వెల : ₹.599/-

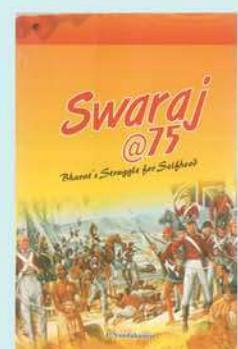
వెల : ₹.349/-

వెల : ₹.695/-

వెల : ₹.799/-

వెల : ₹.50/-

పై పుస్తకములకు మరియు క్రొత్త, పొత నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సంప్రదించండి

ఫోన్ ద్వారా మీకు కావలసిన పుస్తకాలు తెలియజేయండి! ఇజిప్టరు పోస్టులో అందుకోండి!!

సాహిత్య నికేతన్ : 3-4-852, కేశవనిలయం, బర్క్షెపురా, హైదరాబాద్ -27.

040-27563236, 9290127329

సాహిత్య నికేతన్ : ఏలూరు రోడ్, గవర్నరు పేటు, విజయవాడ - 2, దూరవాణి : 63035 41244

వైద్యులు సైతం విశ్వసించేటి

అశ్విని హెయర్ ఆయుల్

అశ్విని హెయర్ ఆయుల్ జూట్టురాలడం,
చుండ్రుని అరికట్టడంలో
ప్రతిభావంతంగా ఉంటుందని
వైద్యులు సైతం నమ్ముతున్నారు.

డా॥ ధర్మేంద్ర దూబే,
ముంబాయ్, మహారాష్ట్ర.

“అశ్విని హెయర్ ఆయుల్లో వాడే ప్రత్యేకమైన పదార్థాలు, జాట్టు మూలాలని పట్టిపుట్టం చేసి, చుండ్రు నుంచి సంరక్షిస్తాయి. సహజమైన జాట్టు రంగుని కొనసాగించ డంలో సహకరిస్తుంది. అందుకే నేను నా పేచెంట్స్‌కి అశ్విని హెయర్ ఆయుల్ని వాడమని సలహా ఇస్తాను. అలా వాడిన వారిలో తొంట్లు కాతం మందికి అసుకూల ఫలితాలోచ్చాయి.”

డా॥ ప్రవీన,
కోయంబత్తూర్, తమిళనాడు.

“అశ్విని హెయర్ ఆయుల్ని నేను నమ్ముతాను. ఎందుకంటే ఇది ఒక సహజ ఉపాధి. అశ్విని హెయర్ ఆయుల్లో వాడే పదార్థాల వల్ల జాట్టు మూలాలకు రక్త ప్రసరణ పెరిగి జాట్టు పెరగడటమే కాక చుండ్రునీ అరికడుతుంది. జాట్టు పెరగడానికి కూడా అశ్విని హెయర్ ఆయుల్ సాస్క్రియమైన పరిపూరం అని నిరూపితమైంది. అలాగే మీరు అశ్విని హెయర్ ఆయుల్ని క్రమబద్ధంగా వాడడం వల్ల జాట్టు రావిపోదు.”

డా॥ సుమునా నైల్,
చెన్నై తమిళనాడు.

“ప్రతివారూ తాము ఉపయోగించే హెయర్ ఆయుల్ ఎంపికలో చాలా జాగ్రత్తలు వహించాలి. అశ్విని హెయర్ ఆయుల్లో వాడే కట్టీలేని శుద్ధ కొబ్బరి సూనె వల్ల ఇది సురక్షితమైనదిగా నేను ఖావిస్తాను. ఇందులో లిక్విడ్ పారాఫిన్ (LLP)లు ఉండవు. అలాగే జాట్టు రాలడానికి కారణమైన నిల్వ ఉండే రసాయనాలూ అశ్విని హెయర్ ఆయుల్లో ఉండవు.”

జాట్టురాలడ్డాన్ని అరికడుతుంది
చుండ్రు సుంచి రజీస్ట్రుంది

అశ్విని® + అధునా™
పోమో హెయర్ ఆయుల్ + అధునా™
అమ్లా పోంపూ

అశ్విని హెయర్ ఆయుల్ ప్రతిరోజు అమ్లా పోంపూ
వారానికి మూడుసారు వాడడం వల్ల
జాట్టు రాలడం తగ్గుతుంది.

* Personal Opinion.

Customer Care Toll Free Number : 18008435599
e-mail : customercare@aswini.com | www.aswini.com